

Ανακοίνωση

Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020

Λευκωσία, 24 Φεβρουαρίου 2021

Κύρια Σημεία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020

Επιτεύγματα κατά το 2020

Επιτυχημένη διαχείριση της πανδημίας με σαφείς προτεραιότητες

- Διαφύλαξη της υγείας του προσωπικού και των πελατών, διασφαλίζοντας παράλληλα την επιχειρησιακή λειτουργία της Τράπεζας
- Νέος δανεισμός ύψους περίπου €1.4 δις για στήριξη της ανάκαμψης της Κυπριακής οικονομίας
- Αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων μέχρι το τέλος του 2020 για περισσότερους από 25,000 πελάτες (€5.9 δις)

Σημαντική πρόοδος στη μείωση κινδύνου στον ισολογισμό παρά τις δύσκολες συνθήκες αγοράς

- Μείωση ΜΕΔ ύψους €2.1 δις, αναπροσαρμοσμένη για τις πωλήσεις ΜΕΔ. Πωλήσεις ΜΕΔ ύψους €1.5 δις και οργανική μείωση ΜΕΔ ύψους €0.6 δις
- Μείωση ποσοστού ΜΕΔ προς δάνεια σε 16% (7% μετά τις πιστωτικές ζημιές), και αύξηση ποσοστού κάλυψης ΜΕΔ με προβλέψεις στο 59%, αναπροσαρμοσμένα για τις πωλήσεις ΜΕΔ
- Μείωση ποσοστού σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων προς σύνολο περιουσιακών στοιχείων σε 53%, αναπροσαρμοσμένο για τις πωλήσεις ΜΕΔ

Διαχείριση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου κατά την πανδημία

- Παροχή στήριξης σε επηρεαζόμενους πελάτες, για αντιμετώπιση προβλημάτων βραχυπρόθεσμης ρευστότητας
- Στενή παρακολούθηση δανείων υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων
- Ενθαρρυντική απόδοση μετά τη λήξη της αναστολής καταβολής πληρωμών (31 Δεκεμβρίου 2020). €3.6 δις είχαν καταβολή δόσης μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2021 και το 95% αυτών κατέβαλαν την δόση τους

Προσεκτική διαχείριση κόστους

- Συνολικά λειτουργικά έξοδα (αναπροσαρμοσμένα για τον ειδικό φόρο και τις συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο ΤΕΚ) για το έτος 2020 μειωμένα κατά 12% σε ετήσια βάση
- Δείκτης κόστος προς έσοδα (αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο και τις συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο ΤΕΚ) στο 60% για το έτος 2020, στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση
- Το ποσοστό των πελατών που χρησιμοποιούν ψηφιακά κανάλια για διενέργεια τραπεζικών συναλλαγών αυξήθηκε σε 75%, αυξημένο κατά 6 ε.μ. σε ετήσια βάση

Ανακοίνωση Νέου Στρατηγικού Πλάνου και Μεσοπρόθεσμων Στόχων

- Μονοψήφιο ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια μέχρι το τέλος του 2022
- Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE) ύψους περίπου 7%

Κύρια Σημεία για το τρίμηνο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020

Θετική Οργανική Απόδοση για το δ' τρίμηνο 2020

- Νέος δανεισμός ύψους €374 εκατ. κατά το δ' τρίμηνο 2020, αυξημένος κατά 30% σε τριμηνιαία βάση, αντικατοπτρίζοντας τη σταδιακή ανάκαμψη μετά τα περιοριστικά μέτρα κατά το α' εξάμηνο 2020
- Συνολικά έσοδα ύψους €142 εκατ, αυξημένα κατά 3% σε τριμηνιαία βάση. Λειτουργικά κέρδη ύψους €45 εκατ.
- Χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk) ύψους 99 μ.β.
- Οργανικά κέρδη μετά τη φορολογία ύψους €2 εκατ.
- Μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία ύψους €51 εκατ., περιλαμβανομένων προβλέψεων/ καθαρής ζημιάς σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης) ύψους €42 εκατ.
- Ζημιά μετά τη φορολογία ύψους €49 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2020 και €171 εκατ. για το έτος 2020, μετά τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία

Λειτουργική Αποτελεσματικότητα

- Συνολικά λειτουργικά έξοδα ύψους €91 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2020 (αναπροσαρμοσμένα για τον ειδικό φόρο και τις συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο ΤΕΚ), αυξημένα κατά 7% σε τριμηνιαία βάση
- Δείκτης κόστος προς έσοδα (αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο και τις συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο ΤΕΚ) στο 64% για το δ' τρίμηνο 2020

Καλή Κεφαλαιακή Θέση, Ισχυρή Ρευστότητα

- Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) 15.2% και Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας 18.7% (με μεταβατικές διατάξεις και αναπροσαρμοσμένοι για τις πωλήσεις ΜΕΔ)
- Καταθέσεις ύψους €16.5 δις, περίπου στα ίδια επίπεδα σε ετήσια και τριμηνιαία βάση
- Σημαντικό πλεόνασμα ρευστότητας ύψους €4.2 δις (Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας στο 254%)

Σημαντική Πρόοδος στη Μείωση Κινδύνου στον Ισολογισμό

- Υπογραφή συμφωνίας για πώληση ΜΕΔ ύψους €0.5 δις (Helix 2 Χαρτοφυλάκιο Β) τον Ιανουάριο 2021. Πωλήσεις ΜΕΔ ύψους €1.5 δις από τον Δεκέμβριο 2019
- Μείωση ΜΕΔ κατά €2.1 δις σε €1.8 δις (€0.7 δις μετά τις πιστωτικές ζημιές) κατά το 2020, αναπροσαρμοσμένη για τις πωλήσεις ΜΕΔ
- Μείωση ποσοστού ΜΕΔ προς δάνεια σε 16% (7% μετά τις πιστωτικές ζημιές) και διατήρηση ποσοστού κάλυψης ΜΕΔ με προβλέψεις στο 59%, αναπροσαρμοσμένο για τις πωλήσεις ΜΕΔ

Δήλωση Διευθύνοντος Συμβούλου Συγκροτήματος

«Σε αυτό το γεμάτο προκλήσεις έτος, έχουμε διαχειριστεί σωστά τη συνεχιζόμενη πανδημία με τη συνεχή στήριξη των πελατών, των συναδέλφων και της κοινότητάς μας. Αυτή παραμένει και η κύρια προτεραιότητά μας.

Στήριξη των πελατών, των συναδέλφων και της κοινότητάς μας

Κατά τη διάρκεια του έτους στηρίξαμε τους πελάτες μας και παραχωρήσαμε αναστολή δόσεων σε περισσότερους από είκοσιπέντε χιλιάδες πελάτες που αντιπροσωπεύουν €5.9 δις δάνεια, η οποία έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Συνεχίζουμε να παρακολουθούμε στενά την απόδοση αυτών των δανείων κατά το νέο έτος και παραμένουμε επιφυλακτικά αισιόδοξοι καθώς τα αποτελέσματα μέχρι τα μέσα Φεβρουαρίου 2021 είναι ενθαρρυντικά. Επίσης, κατά το 2020 χορηγήσαμε νέα δάνεια ύψους περίπου €1.4 δις, διατηρώντας παράλληλα τα αυστηρά κριτήρια δανεισμού μας.

Οικονομική απόδοση το 2020

Παρά τις δύσκολες συνθήκες αγοράς, έχουμε παραμείνει επικεντρωμένοι στην περαιτέρω μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό και στη βελτίωση της ποιότητας του δανειακού μας χαρτοφυλακίου, όπου έχουμε σημειώσει σημαντική πρόοδο. Τον Αύγουστο του 2020, συμφωνήσαμε την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ ύψους €0.9 δις και τον Ιανουάριο του 2021 συμφωνήσαμε την πώληση επιπρόσθετου χαρτοφυλακίου ΜΕΔ ύψους €0.5 δις. Το γεγονός αυτό αποτελεί ακόμα ένα ορόσημο στην επίτευξη ενός από τους στρατηγικούς στόχους του Συγκροτήματος για βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου μέσω της μείωσης των ΜΕΔ. Σε συνδυασμό με οργανική μείωση ΜΕΔ ύψους περίπου €600 εκατ., και με μια μικρότερη πώληση ΜΕΔ νωρίτερα κατά το έτος, η μείωση των ΜΕΔ κατά το 2020 αναπροσαρμοσμένη για τις πωλήσεις ΜΕΔ, ανήλθε σε περίπου €2.1 δις, μειώνοντας τα ΜΕΔ σε €1.8 δις και τον δείκτη ΜΕΔ προς δάνεια από 30% σε 16%. Συνολικά, από το ανώτατό τους επίπεδο το 2014, έχουμε μειώσει τα ΜΕΔ κατά €13.2 δις ή 88% και τον δείκτη ΜΕΔ προς δάνεια κατά 47 ποσοστιαίες μονάδες, από 63% σε 16%, αναπροσαρμοσμένος για τις πωλήσεις ΜΕΔ.

Κατά το τέταρτο τρίμηνο του έτους, είχαμε συνολικά έσοδα ύψους €142 εκατ. και λειτουργικά κέρδη ύψους €45 εκατ. Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων διατηρήθηκε στις 99 μ.β. Το αποτέλεσμα από οργανικές δραστηριότητες για το τέταρτο τρίμηνο ήταν κέρδη ύψους €2 εκατ. Το συνολικό αποτέλεσμα για το τρίμηνο ήταν ζημιά μετά τη φορολογία ύψους €49 εκατ., και για το έτος ζημιά ύψους €171 εκατ., περιλαμβανομένης της επίδρασης από τις πωλήσεις ΜΕΔ.

Επιπλέον, κατά το τέταρτο τρίμηνο του έτους χορηγήσαμε νέα δάνεια ύψους €374 εκατ., αυξημένα κατά 30% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, καθώς μετά την άρση των αρχικών περιοριστικών μέτρων η ζήτηση αυξήθηκε, υποβοηθούμενη από τα Κυβερνητικά σχέδια.

Το 2020 μειώσαμε τα λειτουργικά μας έξοδα (εξαιρουμένων του ειδικού φόρου και των συνεισφορών) κατά €45 εκατ. ή 12% σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας τις συνεχιζόμενες προσπάθειές μας για περιορισμό των εξόδων. Στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, θα διασφαλίσουμε ότι τα λειτουργικά μας έξοδα θα παραμείνουν κάτω από €350 εκατ. σε ετήσια βάση, ενώ βραχυπρόθεσμα θα συνεχίσουμε να επενδύουμε στις ψηφιακές μας δυνατότητες.

Η κεφαλαιακή θέση της Τράπεζας παραμένει σε καλά επίπεδα και υπερβαίνει ικανοποιητικά τις κανονιστικές απαιτήσεις. Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, οι κεφαλαιακοί μας δείκτες (με μεταβατικές διατάξεις) ανήλθαν σε Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας ύψους 18.7% και Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 15.2%, αναπροσαρμοσμένοι για τις πωλήσεις ΜΕΔ. Η ρευστότητά μας επίσης παραμένει ισχυρή, καθώς συνεχίζουμε να λειτουργούμε με σημαντικό πλεόνασμα ρευστότητας ύψους €4.2 δις, με τον Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (ΔΚΡ) να ανέρχεται σε 254%. Οι καταθέσεις στον ισολογισμό μας παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητες σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και έτος, και ανήλθαν σε €16.5 δις.

Διαμορφώνοντας την Τράπεζά μας για το μέλλον

Με τα αποτελέσματά μας του τρίτου τριμήνου ανακοινώσαμε τους μεσοπρόθεσμους στρατηγικούς μας στόχους, στους οποίους παραμένουμε δεσμευμένοι. Αυτοί περιλαμβάνουν την ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό, η οποία αντιπροσωπεύεται μέσω στόχου για επίτευξη μονοψήφιου δείκτη ΜΕΔ προς δάνεια μέχρι το τέλος του 2022 και δείκτη ΜΕΔ προς δάνεια ύψους περίπου 5% στο μεσοπρόθεσμο διάστημα. Στοχεύουμε να πετύχουμε τον στόχο αυτό μέσω οργανικών και μη οργανικών ενεργειών, και ως εκ τούτου θα συνεχίσουμε να αξιολογούμε την προοπτική για επιτάχυνση της μείωσης των ΜΕΔ μέσω περαιτέρω πωλήσεων. Παραμένουμε επικεντρωμένοι στη δημιουργία μεγαλύτερης αξίας για τους μετόχους μας μέσω επίτευξης Απόδοσης Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Tangible Equity) ύψους περίπου 7% στο μεσοπρόθεσμο διάστημα.

Δήλωση Διευθύνοντος Συμβούλου Συγκροτήματος (συνέχεια)

Προοπτικές

Τα περιοριστικά μέτρα που επιβλήθηκαν κατά το τέταρτο τρίμηνο έχουν επεκταθεί και στο νέο έτος και αναμένεται να οδηγήσουν σε προσωρινή απώλεια δυναμικής της οικονομικής ανάκαμψης στις αρχές του 2021. Παρόλα αυτά, η ανάπτυξη αποτελεσματικών εμβολίων είναι ενθαρρυντική και η επιτυχημένη εφαρμογή προγραμμάτων εμβολιασμού τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό, αναμένεται να λειτουργήσουν ως ισχυροί καταλύτες τόσο για την παγκόσμια, όσο και για την τοπική οικονομική ανάκαμψη.

Το όραμά μας για το μέλλον της Τράπεζας είναι σαφές, όπως και ο τρόπος με τον οποίο θα το υλοποιήσουμε. Έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος, ωστόσο γνωρίζουμε ότι πρέπει να γίνουν πολλά ακόμη, με έμφαση στη μείωση του κόστους, μέσω της αποτελεσματικής ψηφιακής μεταρρύθμισης και της αυτοματοποίησης, και στην αύξηση των εσόδων, αξιοποιώντας την ηγετική θέση που κατέχουμε στην αγορά σε διάφορους επιχειρηματικούς τομείς. Είμαστε πεπεισμένοι ότι οι ενέργειες στις οποίες εστιάζουμε θα μας επιτρέψουν να δημιουργήσουμε μεσοπρόθεσμη αξία για τους μετόχους μας.»

Πανίκος Νικολάου

Α. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία

Μη Ελεγμένη Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020

	2020	2019
	€000	€000
Κύκλος εργασιών	765,095	910,576
Έσοδα από τόκους	389,179	454,997
Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	47,530	53,180
Έξοδα από τόκους	(61,991)	(93,493)
Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους	(44,720)	(48,708)
Καθαρά έσοδα από τόκους	329,998	365,976
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	151,091	171,715
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	(6,417)	(9,821)
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	16,535	26,596
Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών εταιριών	1,721	18,675
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	56,063	57,660
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	(1,499)	2,249
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	8,189	25,952
Λοιπά έσοδα	14,957	28,938
	570,638	687,940
Δαπάνες προσωπικού	(201,052)	(306,713)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο, συνεισφορά στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης και άλλες εισφορές	(33,656)	(43,609)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(188,560)	(242,622)
	147,370	94,996
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	2,949	8,187
Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	(275,080)	(232,451)
Πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών μέσων	(4,585)	(4,790)
Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(37,586)	(26,081)
Ζημιά πριν το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	(166,932)	(160,139)
Επαναμέτρηση επένδυσης σε συγγενή εταιρία κατά την ταξινόμηση της ως να κατέχεται προς πώληση	-	(25,943)
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	69	5,513
Ζημιά πριν τη φορολογία	(166,863)	(180,569)
Φορολογία	(7,920)	112,831
Ζημιά για το έτος	(174,783)	(67,738)
Αναλογούν σε:		
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας	(171,532)	(70,275)
Δικαιώματα μειοψηφίας	(3,251)	2,537
Ζημιά για το έτος	(174,783)	(67,738)
Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	(38.5)	(15.8)

A. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία (συνέχεια)

Μη ελεγμένος Ενδιάμεσος Ενοποιημένος Ισολογισμός στις 31 Δεκεμβρίου 2020

	2020	2019
	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία		
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	5,653,315	5,060,042
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	402,784	320,881
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	24,627	23,060
Επενδύσεις	1,876,009	1,682,869
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση	37,105	222,961
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	9,886,047	10,721,841
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	474,187	458,852
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	249,877	243,930
Αποθέματα ακινήτων	1,349,609	1,377,453
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	341,360	379,126
Επενδύσεις σε ακίνητα	128,088	136,197
Ακίνητα και εξοπλισμός	272,474	288,054
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	185,256	178,946
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξία	2,462	2,393
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	630,931	26,217
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	21,514,131	21,122,822
Υποχρεώσεις		
Καταθέσεις από τράπεζες	391,949	533,404
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	994,694	-
Συμφωνίες επαναγοράς	-	168,129
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	45,978	50,593
Καταθέσεις πελατών	16,533,212	16,691,531
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	671,603	640,013
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις	359,892	324,246
Επιδίκες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	123,615	108,094
Δανειακό κεφάλαιο	272,152	272,170
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	45,982	46,015
Σύνολο υποχρεώσεων	19,439,077	18,834,195
Ίδια κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	44,620	44,620
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	594,358	1,294,358
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά	209,153	210,701
Αδιανέμητα κέρδη	982,513	490,286
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,830,644	2,039,965
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	220,000	220,000
Σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας	2,050,644	2,259,965
Δικαιώματα μειοψηφίας	24,410	28,662
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,075,054	2,288,627
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	21,514,131	21,122,822

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος –Υποκείμενη Βάση

Μη Ελεγμένη Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

€ εκατ.	2020	2019 ¹	Δ' τρίμηνο 2020	Γ' τρίμηνο 2020	Β' τρίμηνο 2020	Α' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία (Δ' με Γ') ±%	Ετήσια ±%
Καθαρά έσοδα από τόκους	330	344	80	82	83	85	-2%	-4%
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	144	150	38	35	33	38	8%	-4%
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	15	38	1	2	6	6	-62%	-62%
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	56	58	14	13	18	11	14%	-3%
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	7	32	5	2	(1)	1	96%	-79%
Λοιπά έσοδα	15	29	4	3	4	4	22%	-48%
Σύνολο εσόδων	567	651	142	137	143	145	3%	-13%
Κόστος προσωπικού	(195)	(220)	(50)	(49)	(47)	(49)	1%	-11%
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(145)	(165)	(41)	(35)	(34)	(35)	16%	-12%
Ειδικός φόρος και συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ)	(30)	(25)	(6)	(9)	(6)	(9)	-29%	22%
Σύνολο εξόδων	(370)	(410)	(97)	(93)	(87)	(93)	4%	-10%
Λειτουργικά κέρδη	197	241	45	44	56	52	2%	-18%
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(149)	(146)	(31)	(31)	(23)	(64)	1%	2%
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(42)	(22)	(6)	(7)	(25)	(4)	-6%	86%
Προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα	(7)	(10)	(3)	0	(2)	(2)	-	-31%
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	(198)	(178)	(40)	(38)	(50)	(70)	6%	11%
(Ζημιά)/κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	(1)	63	5	6	6	(18)	-21%	-
Φορολογία	(8)	(3)	(1)	(2)	(3)	(2)	-23%	-
(Ζημιά)/κέρδη που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	3	(2)	(1)	0	4	(0)	-	-
(Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν της ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(6)	58	3	4	7	(20)	-32%	-
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά	(10)	(22)	(1)	(3)	(3)	(3)	-68%	-52%
(Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(16)	36	2	1	4	(23)	72%	-
Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης ²	(146)	(92)	(42)	3	(104)	(3)	-	58%
Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ)	(6)	(81)	(6)	-	-	-	-	-
Τέλος για ΑΦΠ/αναστροφή απομείωσης ΑΦΑ και απομείωση άλλων φορολογικών απαιτήσεων	(3)	88	(3)	-	-	-	-	-
Ζημιά από επαναμέτρηση της επένδυσης σε συγγενή εταιρία από την κατηγοριοποίηση της ως ομάδα που κατέχεται προς πώληση (CNP) μετά το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	-	(21)	-	-	-	-	-	-
(Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(171)	(70)	(49)	4	(100)	(26)	-	144%

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Μη Ελεγμένη Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων- Κύριοι Δείκτες Απόδοσης

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης ³	2020	2019 ¹	Δ' τρίμηνο 2020	Γ' τρίμηνο 2020	Β' τρίμηνο 2020	Α' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία (Δ' με Γ') ±%	Ετήσια ±%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (ετησιοποιημένη βάση)	1.84%	1.90%	1.75%	1.79%	1.88%	1.95%	-4 μ.β.	-6 μ.β.
Δείκτης κόστος προς έσοδα	65%	63%	69%	68%	61%	64%	+1 ε.μ.	+2 ε.μ.
Δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο και συνεισφορά στο ΕΤΕ και στο ΤΕΚ	60%	59%	64%	62%	57%	58%	+2 ε.μ.	+1 ε.μ.
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων (ετησιοποιημένη βάση)	0.9%	1.1%	0.8%	0.8%	1.1%	1.0%	-	-0.2 ε.μ.
Βασικές (ζημιές)/κέρδη ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας - οργανικά (€ σεντ)	(3.66)	7.97	0.42	0.24	0.82	(5.14)	0.18	(11.63)
Βασικές (ζημιές)/κέρδη ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	(38.45)	(15.75)	(11.20)	0.91	(22.35)	(5.81)	(12.11)	(22.70)

1. Τα έσοδα από τόκους, τα μη-επιτοκιακά έσοδα, το κόστος προσωπικού, τα άλλα λειτουργικά έσοδα και οι πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με την πώληση ΜΕΔ (Helix), παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις /καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση, για διαχωρισμό της επίδρασης από αυτήν τη μη- επαναλαμβανόμενη συναλλαγή. 2. Οι 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT), περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' αναφέρονται στην καθαρή ζημιά από συναλλαγές που ολοκληρώθηκαν σε κάθε περίοδο αναφοράς, στις καθαρές πιστωτικές ζημιές δανείων σε υπό εξέταση συναλλαγές και πιθανών μελλοντικών πωλήσεων σε κάθε περίοδο αναφοράς, καθώς και στα έξοδα αναδιάρθρωσης που σχετίζονται με αυτές τις συναλλαγές. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε Μέρος Β.3.4.3. Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει EAT) τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Σχόλια για την υποκείμενη βάση

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρουσιάζεται σε αυτό το Μέρος παρέχει μια ανασκόπηση των προκαταρκτικών οικονομικών αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 στην 'υποκείμενη βάση', στην οποία η Διεύθυνση πιστεύει ότι παρουσιάζει καλύτερα την επιμέτρηση της απόδοσης και της θέσης του Συγκροτήματος.

Οι Συμφιλιώσεις μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης περιλαμβάνονται στο μέρος Β.1. 'Μη ελεγμένη συμφιλίωση της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης' και θα είναι διαθέσιμα και στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 στο μέρος 'Όροι και επεξηγήσεις στις Γνωστοποιήσεις Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης', προκειμένου να καταστεί δυνατή η συγκρισιμότητα της υποκείμενης βάσης με την απαιτούμενη από τη νομοθεσία πληροφόρηση.

Αναφορικά με την 'Ανάλυση Ισολογισμού' σημειώνονται τα ακόλουθα σε σχέση με την γνωστοποίηση αναπροσαρμοσμένων στοιχείων και δεικτών σε σχέση με το Project Helix 2 (όπως αναφέρεται στην πιο κάτω παράγραφο). Όλα τα σχετικά ποσά βασίζονται στα οικονομικά αποτελέσματα κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2020, εκτός και αν δηλώνεται διαφορετικά. Οι αριθμοί που παρουσιάζονται αναπροσαρμοσμένοι βασίζονται στα ποσά της υποκείμενης βάσης κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 και προσαρμόζονται για το Project Helix 2, και προϋποθέτουν την ολοκλήρωση του Project Helix 2, η οποία εξακολουθεί να υπόκειται σε συνήθεις εποπτικές και άλλες εγκρίσεις. Όπου οι αριθμοί παρατίθενται αναπροσαρμοσμένοι αυτό δηλώνεται.

Το Project Helix 2 αναφέρεται στη συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συγκρότημα τον Αύγουστο του 2020 με επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Pacific Investment Management Company LLC ("PIMCO"), για την πώληση δανειακού χαρτοφυλακίου με μεικτή λογιστική αξία ύψους €0.9 δις (Helix 2 Χαρτοφυλάκιο Α), καθώς και στη συμφωνία στην οποία το Συγκρότημα κατέληξε με την PIMCO τον Ιανουάριο του 2021 για την πώληση ενός επιπλέον χαρτοφυλακίου δανείων με μεικτή λογιστική αξία ύψους €0.5 δις (Helix 2 Χαρτοφυλάκιο Β). Περαιτέρω πληροφορίες παρέχονται στο Μέρος Β.2.5 'Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου'.

Β. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Μη Ελεγμένους Ενοποιημένους Ισολογισμός

€ εκατ.	31.12.2020	31.12.2019	±%
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	5,653	5,060	12%
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	403	321	26%
Ομόλογα, κρατικά αξιόγραφα και μετοχές	1,913	1,906	0%
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	9,886	10,722	-8%
Αποθέματα ακινήτων	1,350	1,378	-2%
Επενδύσεις σε ακίνητα	128	136	-6%
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	1,550	1,574	-2%
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	631	26	-
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	21,514	21,123	2%
Καταθέσεις από τράπεζες	392	533	-27%
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	995	-	-
Συμφωνίες επαναγοράς	-	168	-100%
Καταθέσεις πελατών	16,533	16,692	-1%
Δανειακό κεφάλαιο	272	272	0%
Λοιπές υποχρεώσεις	1,247	1,169	7%
Σύνολο υποχρεώσεων	19,439	18,834	3%

Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,831	2,040	-10%
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	220	220	-
Σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας	2,051	2,260	-9%
Δικαιώματα μειοψηφίας	24	29	-15%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,075	2,289	-9%
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	21,514	21,123	2%

Κύρια Στοιχεία και Δείκτες Ισολογισμού	31.12.2020 (αναπροσαρ- μοσμένα) ¹	31.12.2020 (όπως παρουσιάζονται) ²	31.12.2019	± ²
Δάνεια (€ εκατ.)	10,907	12,261	12,822	-4%
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (€ εκατ)	1,033	1,902	2,096	-9%
Καταθέσεις πελατών (€ εκατ.)	16,533	16,533	16,692	-1%
Δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις	60%	63%	64%	-1 ε.μ.
Ποσοστό ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) προς δάνεια	16%	25%	30%	-5 ε.μ.
Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ)	59%	62%	54%	+8 ε.μ.
Δείκτης μόχλευσης	8.8%	8.8%	10.0%	-0.5 ε.μ.

Δείκτες Κεφαλαίου και σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία	31.12.2020 (αναπροσαρ- μοσμένα) ¹	31.12.2020 (όπως παρουσιάζονται) ²	31.12.2019	± ²
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις ως προς το ΔΠΧΑ 9) ³	15.2%	14.8%	14.8%	-
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	18.7%	18.4%	18.0%	+40 μ.β.
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία (€ εκατ.)	11,380	11,635	12,890	-10%

1. Αναπροσαρμοσμένα για τις πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) (Project Helix 2, Χαρτοφυλάκια Α και Β) ύψους €1.3 δις με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Οι αναπροσαρμοσμένοι υπολογισμοί προϋποθέτουν την ολοκλήρωση του Project Helix 2 (Χαρτοφυλάκια Α και Β), η οποία υπόκειται σε συνήθεις εποπτικές και άλλες εγκρίσεις. 2. Όπως παρουσιάζονται: περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) στα 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. 3. Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) χωρίς μεταβατικές διατάξεις στις 31 Δεκεμβρίου 2020, ανήλθε σε 12.9% και 13.3% αναπροσαρμοσμένος για το Project Helix 2 (Χαρτοφυλάκια Α και Β) (σε σύγκριση με 12.8%, από 12.9% αναπροσαρμοσμένος για το Project Helix 2 Χαρτοφυλάκια Α στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και 13.1% στις 31 Δεκεμβρίου 2019). ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β. = μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.1 Μη ελεγμένη συμφιλίωση της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης

€ εκατ.	Υποκείμενη Βάση	Πωλήσεις ΜΕΔ	Φορολογικά θέματα	Άλλα	Βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία
Καθαρά έσοδα από τόκους	330	-	-	-	330
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	144	-	-	-	144
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών εταιριών	15	-	-	3	18
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	56	-	-	-	56
Καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων	7	-	-	-	7
Λοιπά έσοδα	15	-	-	-	15
Σύνολο εσόδων	567	-	-	3	570
Σύνολο εξόδων	(370)	(26)	(3)	(23)	(422)
Λειτουργικό κέρδος	197	(26)	(3)	(20)	148
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(149)	(120)	-	(3)	(272)
Απομειώσεις λοιπών χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(42)	-	-	-	(42)
Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαίτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	(7)	-	-	7	-
Ζημιές πριν τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία	(1)	(146)	(3)	(16)	(166)
Φορολογία	(8)	-	-	-	(8)
Ζημιές που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	3	-	-	-	3
Ζημιές μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(6)	(146)	(3)	(16)	(171)
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά	(10)	-	-	10	-
Ζημιές μετά τη φορολογία – οργανικές* (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(16)	(146)	(3)	(6)	(171)
Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης	(146)	146	-	-	-
Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ)	(6)	-	-	6	-
Τέλος για ΑΦΠ	(3)	-	3	-	-
Ζημιές μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(171)	-	-	-	(171)

*Αφορά ζημιές μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), πριν από τις προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης, καθώς και πριν από έξοδα αναδιάρθρωσης που αφορούν Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ) και από το τέλος για ΑΦΠ.

Οι διαφορές επανακατηγοριοποίησης μεταξύ της υποκείμενης βάσης και της βάσης όπως απαιτείται από τη νομοθεσία αφορούν κυρίως την επίδραση από τα 'μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία' και παρατίθενται πιο κάτω:

Πωλήσεις ΜΕΔ

- Τα συνολικά έξοδα περιλαμβάνουν έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους €5 εκατ. και λειτουργικά έξοδα ύψους €21 εκατ. που αφορούν κυρίως συμφωνίες για πώληση χαρτοφυλακίων ΜΕΔ και παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, συμπεριλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση.
- Οι πιστωτικές ζημιές δανείων στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνουν πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με το Project Helix 2 ύψους €99 εκατ. που καταγράφηκαν κατά το κλείσιμο της συμφωνίας για κάθε χαρτοφυλάκιο, καθώς και επιπρόσθετες πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους €21 εκατ. που αναγνωρίστηκαν κατά το β' τρίμηνο 2020 στα πλαίσια του ΔΠΧΑ 9, ως αποτέλεσμα πιθανών περαιτέρω πωλήσεων ΜΕΔ, ως αναμένονταν τη δεδομένη στιγμή, και παρουσιάζονται στα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.1 Μη ελεγμένη συμφιλίωση της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης (συνέχεια)

Φορολογικά στοιχεία

- Τέλος υπό τη μορφή εγγύησης σχετικά με την αναθεωρημένη νομοθεσία για τον φόρο εισοδήματος ύψους €3 εκατ. περιλαμβάνεται στο 'Τέλος για ΑΦΠ' στην υποκείμενη βάση, ενώ στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνεται στον 'Ειδικό φόρο επί των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο, συνεισφορά στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης και άλλες εισφορές'.

Άλλες επαναταξινομήσεις

- Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους περίπου €10 εκατ. τα οποία περιλαμβάνονται στα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα' στη βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση αφού αφορούν μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία.
- Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα ζητήματα ύψους €7 εκατ. τα οποία περιλαμβάνονται στα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα' στη βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση, αφού αφορούν κυρίως περιπτώσεις που προήλθαν από μη συνήθεις δραστηριότητες του Συγκροτήματος.
- Τα έξοδα αναδιάρθρωσης που αφορούν το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης προσωπικού ύψους €6 εκατ. και περιλαμβάνονται στο 'Κόστος προσωπικού' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση αφού αντιπροσωπεύουν μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία.
- Τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ύψους περίπου €3.5 εκατ. περιλαμβάνονται στις 'Πιστωτικές ζημιές δανείων' στην υποκείμενη βάση, ενώ στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνονται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών'. Η ταξινόμησή τους στην υποκείμενη βάση έχει πραγματοποιηθεί, ώστε να συνάδει με τις καθαρές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού

B.2.1 Κεφαλαιακή Βάση

Το **σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας** ανήλθε σε €2,051 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020, σε σύγκριση με €2,106 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και €2,260 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Τα ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών της Εταιρίας διαμορφώθηκαν σε €1,831 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020, σε σύγκριση με €1,886 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και €2,040 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019.

Ο **δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις** ανήλθε σε 14.8% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και 15.2% αναπροσαρμοσμένος για τις συμφωνίες πώλησης των χαρτοφυλακίων Α και Β του Project Helix 2 που συμφωνήθηκαν το γ' τρίμηνο 2020 και το α' τρίμηνο 2021 αντίστοιχα (αναφέρεται ως «αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2»), σε σύγκριση με 14.6% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (και 14.7% αναπροσαρμοσμένος για τη συμφωνία πώλησης του Χαρτοφυλακίου Α του Project Helix 2, η οποία υπογράφηκε το γ' τρίμηνο 2020 (αναφέρεται ως «αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2A»)) και 14.8% στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Κατά τη διάρκεια του δ' τριμήνου 2020, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) επηρεάστηκε θετικά από τις τροποποιήσεις στους κανονισμούς κεφαλαίων που θεσπίστηκαν τον Ιούνιο 2020 για την αντιμετώπιση του ιού COVID-19, κατά περίπου 23 μ.β. (καθαρή θετική επίδραση). Ο κύριος λόγος αυτής της αύξησης ήταν η εισαγωγή της εποπτικής διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων λογισμικού τον Δεκέμβριο του 2020, η οποία είχε θετικό αντίκτυπο 18 μ.β. κατά το τρίμηνο, ενώ οι τροποποιήσεις στο δυναμικό μέρος του ΔΠΧΑ 9 που εισήχθησαν τον Ιούνιο, συνέβαλαν επιπρόσθετα σε 10 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) κατά το δ' τρίμηνο.

Το Συγκρότημα επέλεξε να εφαρμόσει τις μεταβατικές ρυθμίσεις της ΕΕ για σκοπούς των εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων (Κανονισμός ΕΕ 2017/2395), όπου η επίδραση της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στους δείκτες κεφαλαίου θα απορροφηθεί σταδιακά. Το ποσό που θα προστίθεται κάθε έτος μειώνεται με βάση ένα συντελεστή στάθμισης μέχρι να επέλθει η πλήρης απορρόφηση της επίπτωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στο τέλος της πενταετίας. Η επίδραση στα κεφάλαια για το 2018 ήταν 5% της επίδρασης της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, η οποία αυξήθηκε σε 15% (συσσωρευτικά) για το 2019, σε 30% (συσσωρευτικά) για το 2020 και σε 50% (συσσωρευτικά) για το 2021. Αυτή θα αυξηθεί σε 75% (συσσωρευτικά) για το έτος 2022 και θα τεθεί σε πλήρη εφαρμογή (100%) την 1 Ιανουαρίου 2023. Ο **Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) χωρίς μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος** ανήλθε σε 14.4% την **1 Ιανουαρίου 2021** και 14.7% αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2.

Τον **Ιούνιο 2020** τέθηκε σε ισχύ ο **Κανονισμός ΕΕ 2020/873**, σχετικά με συγκεκριμένες προσαρμογές για αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, ο οποίος παρατείνει τις μεταβατικές διατάξεις αναφορικά με το ΔΠΧΑ 9 και εισάγει επιπλέον μέτρα χαλάρωσης για τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), όπως να αφαιρείται/επαναπροστίθεται προσωρινά στα κεφάλαια μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές ορισμένων χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται πιο κάτω στην ενότητα 'Επιπτώσεις στα κεφάλαια από την εξάπλωση του ιού COVID-19'.

Ο **Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) χωρίς μεταβατικές διατάξεις** ανήλθε σε 12.9% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και 13.3% αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2, σε σύγκριση με 12.8% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (και 12.9% αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2A) και 13.1% στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Με μεταβατικές διατάξεις και με βάση τις διατάξεις μετά την ολοκλήρωση της μεταβατικής περιόδου, η επίδραση του ΔΠΧΑ 9 αναμένεται να είναι διαχειρίσιμη και εντός των κεφαλαιακών σχεδιασμών του Συγκροτήματος.

Ο **Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας** ανήλθε σε 18.4% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και 18.7% αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2, σε σύγκριση με 18.1% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (και 18.2% αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2A) και 18.0% στις 31 Δεκεμβρίου 2019.

Οι κεφαλαιακοί δείκτες του Συγκροτήματος παραμένουν πάνω από τις απαιτήσεις που απορρέουν από τη Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ).

Στα πλαίσια των μέτρων χαλάρωσης της ΕΚΤ για την εξάπλωση του ιού COVID-19, αναφορικά με τα κεφάλαια, τον Απρίλιο 2020, η Τράπεζα έλαβε **τροποποιημένη απόφαση αναφορικά με τις αποφάσεις της ΔΕΕΑ του Δεκεμβρίου 2019**, η οποία είναι σε ισχύ από τις **12 Μαρτίου 2020**, και μειώνει τον **ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος στο 9.7%** (ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 4.5%, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ύψους 1.7%, Αποθεματικό Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.5% και Αποθεματικού Ασφαλείας των Άλλων Συστημικών Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.0%), ως αποτέλεσμα της πρόωρης εφαρμογής των νέων κανονισμών της σύνθεσης των απαιτήσεων του Πυλώνα ΙΙ (οι οποίοι είχαν αρχικά προγραμματιστεί να τεθούν σε ισχύ τον Ιανουάριο 2021), που επιτρέπουν στις τράπεζες να χρησιμοποιούν Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και Δευτεροβάθμια Κεφάλαια (Tier 2) για κάλυψη των απαιτήσεων του Πυλώνα ΙΙ και όχι αποκλειστικά Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Η απαίτηση της ΔΕΕΑ για τον **Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας** παραμένει **αμετάβλητη στα 14.5%**, ο οποίος αποτελείται από τις απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 8.0% (από το οποίο μέχρι 1.5% μπορεί να καλυφθεί με Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 και μέχρι 2.0% με Δευτεροβάθμια Κεφάλαια), τις απαιτήσεις του Πυλώνα II ύψους 3.0% (υπό μορφή Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)), καθώς και Αποθεματικό Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.5% και Αποθεματικού Ασφαλείας των Άλλων Συστημικών Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.0%. Η ΕΚΤ έχει παράσχει επίσης μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II. Οι συμπληρωματικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Πυλώνα II απορρέουν από τη ΔΕΕΑ, η οποία γίνεται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και κατ' επέκταση υπόκειται σε αλλαγές με την πρόοδο του χρόνου.

Τον Νοέμβριο 2020, το Συγκρότημα έλαβε ενημέρωση από την ΕΚΤ σύμφωνα με την οποία δεν θα εκδοθεί απόφαση ΔΕΕΑ για τον κύκλο της ΔΕΕΑ για το 2020 και θα παραμείνει σε ισχύ η απόφαση ΔΕΕΑ του 2019, και ως εκ τούτου οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για το Συγκρότημα, καθώς και άλλες απαιτήσεις που καθορίστηκαν από την απόφαση ΔΕΕΑ του 2019 (όπως τροποποιήθηκε τον Απρίλιο 2020), παραμένουν αμετάβλητες. Η εν λόγω ενημέρωση γίνεται στα πλαίσια σχετικής ανακοίνωσης της ΕΚΤ που πραγματοποιήθηκε νωρίτερα στο έτος ότι η ΕΚΤ θα υιοθετήσει μια ρεαλιστική προσέγγιση σε ότι αφορά τον κύκλο της ΔΕΕΑ για το 2020.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμου του 2015, η ΚΤΚ είναι η αρμόδια αρχή για τον προσδιορισμό των πιστωτικών ιδρυμάτων ως Άλλων Συστημικών Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SIIs) και για τον καθορισμό της ελάχιστης απαίτησης για το κεφαλαιακό αποθεματικό ασφαλείας O-SII γι' αυτές τις συστημικά σημαντικές τράπεζες. Το Συγκρότημα έχει προσδιοριστεί ως O-SII και η ΚΤΚ έχει καθορίσει το κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας για το Συγκρότημα στο 2%. Το απόθεμα αυτό έχει τεθεί σε εφαρμογή σταδιακά από την 1 Ιανουαρίου 2019 στο 0.5% και θα αυξάνεται σταδιακά κατά 0.5% κάθε χρόνο μέχρι την πλήρη εφαρμογή του (2.0%). Τον Απρίλιο 2020, η ΚΤΚ αποφάσισε την καθυστέρηση της σταδιακής εφαρμογής (0.5%) του επιπρόσθετου κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (O-SII) την 1 Ιανουαρίου 2021 και 1 Ιανουαρίου 2022 κατά 12 μήνες. Κατά συνέπεια, το Αποθεματικό ασφαλείας O-SII θα τεθεί πλήρως σε εφαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2023, αντί την 1 Ιανουαρίου 2022 όπως είχε αρχικά καθοριστεί.

Περαιτέρω ανάλυση σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στα εποπτικά κεφάλαια ως αποτέλεσμα της εξάπλωσης του ιού COVID-19 παρατίθενται πιο κάτω στις 'Επιπτώσεις στα κεφάλαια από την εξάπλωση του ιού COVID-19'.

Με βάση τις τελικές κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) για τη ΔΕΕΑ και των εποπτικών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και τη μεθοδολογία 2018 της ΔΕΕΑ του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού ('SSM'), τα ίδια κεφάλαια που κατέχονται για σκοπούς πρόσθετων κεφαλαιακών απαιτήσεων του Πυλώνα II, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση οποιωνδήποτε άλλων κεφαλαιακών απαιτήσεων (απαιτήσεις του Πυλώνα I, απαιτήσεις του Πυλώνα II ή την απαίτηση του συνδυασμένου αποθέματος ασφαλείας), κι ως εκ τούτου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν δύο φορές. Σε συνέχεια της απόφασης της ΔΕΕΑ για το 2019, οι νέες διατάξεις τέθηκαν σε εφαρμογή τον Ιανουάριο 2020.

Βάσει των αποφάσεων της ΔΕΕΑ των προηγούμενων χρόνων, η Εταιρία (Bank of Cyprus Holdings PLC) και η Τράπεζα υπόκεινται σε απαγόρευση διανομής μερισμάτων στους μετόχους, από τις εποπτικές αρχές, και ως εκ τούτου κατά τη διάρκεια του 2019 δεν προτάθηκε και δεν πληρώθηκε μερίσμα. Σε συνέχεια της ενημέρωσης αναφορικά με τη ΔΕΕΑ για το 2020, η Εταιρία και η Τράπεζα εξακολουθούν να υπόκεινται σε απαγόρευση διανομής μερισμάτων μετοχών στους μετόχους, αφού η απόφαση της ΔΕΕΑ για το 2019 παραμένει σε ισχύ. Αυτή η απαγόρευση δεν ισχύει εάν η διανομή γίνει μέσω της έκδοσης νέων συνήθων μετοχών προς τους μετόχους, οι οποίες είναι αποδεκτές ως Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1. Η απαγόρευση δεν ισχύει για την πληρωμή κουπονιών για οποιαδήποτε Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 που εκδόθηκαν από την Εταιρία ή την Τράπεζα.

Η ΕΚΤ, ως μέρος του εποπτικού της ρόλου, έχει ολοκληρώσει την επιτόπια επιθεώρηση και επανεξέταση που αφορούσε την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέρχονται στην κυριότητα του Συγκροτήματος μέσω εκποιήσεων με ημερομηνία αναφοράς την 30 Ιουνίου 2019. Τα ευρήματα αφορούν εποπτική επιβάρυνση μέχρι 46 μ.β., η πλειονότητα της οποίας αναμένεται να ληφθεί στις 30 Ιουνίου 2021, ανάλογα με την πρόοδο που θα σημειώσει η Τράπεζα στην πώληση των ακινήτων που επηρεάζονται από την εποπτική επιβάρυνση.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Μείωση αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Τράπεζα

Τον Οκτώβριο 2020, η Τράπεζα, αφού έλαβε έγκριση από τους μετόχους της, την ΕΚΤ και το Δικαστήριο της Κύπρου, εφάρμοσε διαδικασία μείωσης κεφαλαίου, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την επαναταξινόμηση περίπου €619 εκατ. του αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο της Τράπεζας ως διανεμητέα αποθεματικά. Η μείωση κεφαλαίου δεν είχε καμία επίπτωση στα εποπτικά κεφάλαια ή στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας ή του Συγκροτήματος.

Τα διανεμητέα αποθεματικά παρέχουν τη βάση για τον υπολογισμό των διανεμητέων στοιχείων σύμφωνα με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) με αρ. 575/2013 (CRR) που προνοεί ότι τα κουπόνια Χρεογράφων Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 μπορούν να πληρωθούν μόνο από τα διανεμητέα στοιχεία.

Εταιρία

Τον Νοέμβριο 2020, η Εταιρία, μετά από σχετική απόφαση των μετόχων της στην Ετήσια Γενική Συνέλευση τον Μάιο 2020 και αφού έλαβε έγκριση από την ΕΚΤ και το Ανώτατο Δικαστήριο της Ιρλανδίας, εφάρμοσε διαδικασία μείωσης κεφαλαίου, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την επαναταξινόμηση ποσού ύψους €700 εκατ. του αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο της Εταιρείας ως διανεμητέα αποθεματικά. Η μείωση κεφαλαίου δεν είχε καμία επίπτωση στα εποπτικά κεφάλαια ή στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας, της Τράπεζας ή του Συγκροτήματος.

Τα διανεμητέα αποθεματικά παρέχουν τη βάση για τον υπολογισμό των διανεμητέων στοιχείων σύμφωνα με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) που προνοεί ότι τα κουπόνια Χρεογράφων Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 μπορούν να πληρωθούν μόνο από τα διανεμητέα στοιχεία.

Project Helix 2

Τον Αύγουστο 2020, το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία (η 'συμφωνία') για την πώληση χαρτοφυλακίου δανείων με μεικτή λογιστική αξία περίπου €0.9 δις στις 30 Ιουνίου 2020, γνωστό ως Project 'Helix 2 Χαρτοφυλάκιο Α'. Πιστωτικές ζημιές δανείων σε σχέση με τη συμφωνία ύψους περίπου €68 εκατ., περιλαμβανομένων εξόδων συναλλαγής, αναγνωρίστηκαν κατά το β' τρίμηνο 2020.

Τον Ιανουάριο 2021, το Συγκρότημα τροποποίησε και επαναδιατύπωσε τη συμφωνία πώλησης για ενσωμάτωση πρόσθετου χαρτοφυλακίου δανείων με μεικτή λογιστική αξία ύψους €0.5 δις στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, γνωστό ως Project 'Helix 2 Χαρτοφυλάκιο Β'. Πιστωτικές ζημιές δανείων σε σχέση με τη συμφωνία για το Project 'Helix Χαρτοφυλάκιο Β' ύψους περίπου €27 εκατ., περιλαμβανομένων εξόδων συναλλαγής, αναγνωρίστηκαν κατά το δ' τρίμηνο 2020.

Η ολοκλήρωση του Helix 2 Χαρτοφυλακίου Β θα υλοποιηθεί μαζί με την ολοκλήρωση του Helix 2 Χαρτοφυλακίου Α και αναμένεται αρχές του δεύτερου εξάμηνου του 2021. Η ολοκλήρωση τελεί υπό αριθμό αιρέσεων, περιλαμβανομένων συνήθων εποπτικών και άλλων εγκρίσεων.

Η αναμενόμενη επίδραση στα κεφάλαια του Project Helix 2 (Χαρτοφυλάκια Α και Β) κατά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, και περιλαμβανομένων των ζημιών που ήδη αναγνωρίστηκαν κατά το β' τρίμηνο 2020 και το δ' τρίμηνο 2020, είναι αρνητική επίδραση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος ύψους 42 μ.β. Η αναμενόμενη συνολική επίδραση στα κεφάλαια του Project Helix 2 (Χαρτοφυλάκια Α και Β), κατά την πλήρη πληρωμή των αναβαλλόμενων αντιπαροχών και χωρίς να ληφθεί υπόψη οποιαδήποτε θετική επίδραση από τον μηχανισμό μεταβλητού τιμήματος (earnout), είναι θετική επίδραση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος ύψους 24 μ.β.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις για τη μετατροπή των ΑΦΑ σε ΑΦΠ

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις που επιτρέπουν τη μετατροπή ορισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (ΑΦΑ) σε αναβαλλόμενες φορολογικές πιστώσεις (ΑΦΠ) τέθηκαν σε εφαρμογή τον Μάρτιο 2019. Οι νομοθετικές μεταρρυθμίσεις αφορούν τη χρήση φορολογικών ζημιών που μεταφέρθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα στην Τράπεζα τον Μάρτιο 2013. Η εισαγωγή του CRD IV τον Ιανουάριο 2014 και η σταδιακή εφαρμογή του οδήγησαν σε πιο υψηλές απαιτήσεις κεφαλαίου από την Τράπεζα για αυτές τις ΑΦΑ. Οι νομοθετικές μεταρρυθμίσεις είχαν ως αποτέλεσμα βελτιωμένο χειρισμό των ΑΦΑ ως προς τα εποπτικά κεφάλαια, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), ύψους περίπου €285 εκατ. ή αύξηση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) κατά περίπου 190 μ.β. τον Μάρτιο 2019.

Το Συγκρότημα κατανοεί ότι, η Κυπριακή Κυβέρνηση, ως απάντηση στις ανησυχίες που ηγέρθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με παροχή κρατικής ενίσχυσης η οποία προέκυψε από τον τρόπο χειρισμού αυτών των φορολογικών ζημιών, εξετάζει το ενδεχόμενο υιοθέτησης τροποποιήσεων στον Νόμο, ενδεχομένως περιλαμβανομένων απαιτήσεων για πρόσθετο ετήσιο τέλος πέραν του 1.5% ετήσιου τέλους εγγύησης που έχει ήδη αναγνωρισθεί, για να διατηρηθεί η μετατροπή αυτών των ΑΦΑ σε φορολογικές πιστώσεις.

Το Συγκρότημα, εν αναμονή των τροποποιήσεων του Νόμου, αναγνωρίζει ότι ενδέχεται να απαιτείται αυτό το αυξημένο ετήσιο τέλος ενδέχεται να αναγνωρίζεται σε ετήσια βάση μέχρι τη λήξη των εν λόγω ζημιών το 2028. Ο προσδιορισμός και οι προϋποθέσεις του εν λόγω ποσού θα ορίζονται στον Νόμο που θα τροποποιηθεί και το ποσό θα καθορίζεται από την Κυβέρνηση σε ετήσια βάση. Οι τροποποιήσεις του νόμου θα πρέπει να εγκριθούν από το Κυπριακό Κοινοβούλιο και να δημοσιευτούν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας για να τεθούν σε ισχύ. Το Συγκρότημα, ωστόσο, κατανοεί ότι οι προβλεπόμενες τροποποιήσεις του Νόμου μπορεί να προβλέπουν ότι το ελάχιστο τέλος που θα χρεωθεί θα είναι στο 1.5% της ετήσιας δόσης και μπορεί να κυμαίνεται έως ένα μέγιστο ποσό ύψους €10 εκατ. ετησίως. Το Συγκρότημα εκτιμά ότι τα αυξημένα τέλη θα μπορούσαν να κυμαίνονται έως και €5.3 εκατ. ετησίως (για κάθε φορολογικό έτος εφαρμογής, δηλαδή από το 2018) παρόλο που το Συγκρότημα κατανοεί ότι τέτοια τέλη μπορεί να κυμαίνονται σε ετήσια βάση, όπως καθορισθεί από το Υπουργείο Οικονομικών. Ως εκ τούτου, ποσό ύψους €3 εκατ. έχει καταχωρηθεί το δ' τρίμηνο 2020, ώστε το συνολικό ποσό που καταχωρήθηκε για τα έτη 2018-2020 να ανέρχεται σε €16 εκατ., με αυτό να είναι το μέγιστο αναμενόμενο επιπρόσθετο ποσό για αυτά τα χρόνια (€13 εκατ. το δ' τρίμηνο 2019 και €19 εκατ. το 2019).

Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού

Τον Δεκέμβριο 2020, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε ένα στοχευμένο σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού με συνολικό κόστος ύψους €6 εκατ., και αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά το δ' τρίμηνο 2020, με αρνητική επίδραση ύψους περίπου 5 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1). Τον Οκτώβριο 2019, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού με συνολικό κόστος ύψους €81 εκατ., και αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά το δ' τρίμηνο 2019, με αρνητική επίδραση ύψους περίπου 60 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1). Για περαιτέρω πληροφορίες βλέπε Μέρος Β.3.2 'Συνολικά Έξοδα'.

Συμφωνία για την πώληση της επένδυσης στη CNP Cyprus Insurance Holdings Ltd

Τον Οκτώβριο 2019, ολοκληρώθηκε η πώληση της επένδυσης του Συγκροτήματος στη συγγενή εταιρία CNP Cyprus Insurance Holdings Limited («CNP») με θετική επίδραση περίπου 30 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και στον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος, κυρίως ως αποτέλεσμα αποδέσμευσης σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων. Το ποσοστό συμμετοχής στη CNP είχε αποκτηθεί ως μέρος της εξαγοράς ορισμένων εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας το 2013 και πωλήθηκε στη CNP Assurances S.A. με τίμημα πώλησης ύψους €97.5 εκατ. πληρωτέο σε μετρητά.

Project Helix

Τον Ιούνιο 2019, ολοκληρώθηκε το Project Helix, με καθαρή θετική επίδραση ύψους περίπου 140 μ.β. στον Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και στον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας, κυρίως λόγω της αποδέσμευσης σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων. Το Project Helix είχε συνολικά καθαρή θετική επίδραση ύψους περίπου 60 μ.β. στους κεφαλαιακούς δείκτες του Συγκροτήματος.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Επιπτώσεις στα κεφάλαια από την εξάπλωση του ιού COVID-19

Το Συγκρότημα συνεχίζει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και τις επιπτώσεις στην παγκόσμια και Κυπριακή οικονομία από την επίδραση του ιού COVID-19. Στις αρχές του 2020, η ΕΚΤ ανακοίνωσε πακέτο θετικών μέτρων τα οποία αναμενόταν να στηρίξουν την κεφαλαιακή θέση των τραπεζών για διασφάλιση ευνοϊκών συνθηκών χρηματοδότησης της οικονομίας, για μετριασμό των επιπτώσεων της κρίσης. Συγκεκριμένα, τα μέτρα αύξησαν τα αποθέματα κεφαλαίων του Συγκροτήματος τα οποία είναι διαθέσιμα για απορρόφηση πιθανών μελλοντικών ζημιών που ενδέχεται να προκύψουν από την κρίση. Επιπρόσθετα, η πρόωγη υιοθέτηση της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V) για τη σύνθεση των απαιτήσεων του Πυλώνα II παρέχουν ευελιξία σχετικά με τη συμμόρφωση του Συγκροτήματος με τις ελάχιστες απαιτήσεις του Πυλώνα II.

Στα πλαίσια των μέτρων χαλάρωσης που ανακοίνωσε η ΕΚΤ για τον ιό COVID-19 τον Απρίλιο 2020, η Τράπεζα έλαβε τροποποιημένη απόφαση αναφορικά με τις αποφάσεις της ΔΕΕΑ του Δεκεμβρίου 2019, η οποία είναι σε ισχύ από τις 12 Μαρτίου 2020, και μειώνει τον ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις στο 9.7%. Επίσης, τον Μάρτιο 2020, η ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι επιτρέπει στις τράπεζες να λειτουργούν προσωρινά κάτω από το επίπεδο της καθοδήγησης για κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II (Pillar II Guidance), του Αποθεματικού Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) και του Αντικυκλικού Αποθεματικού Ασφαλείας. Η ΚΤΚ έχει θέσει το όριο για το Αντικυκλικό Αποθεματικό Ασφαλείας για τις Κυπριακές τράπεζες στο 0% για τα έτη 2020 και 2019. Τον Ιούλιο 2020, η ΕΚΤ δεσμεύτηκε να επιτρέψει στις τράπεζες να λειτουργούν κάτω από τις απαιτήσεις των Κατευθύνσεων του Πυλώνα II (P2G) και του Αποθεματικού Διατήρησης Ασφαλείας, τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2022, χωρίς κάτι τέτοιο να σημαίνει αυτόματα την ενεργοποίηση εποπτικών μέτρων. Επιπρόσθετα, τον Απρίλιο 2020, η ΚΤΚ αποφάσισε την καθυστέρηση της σταδιακής εφαρμογής του επιπρόσθετου κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (O-SII). Περισσότερες πληροφορίες δίνονται πιο πάνω.

Τον **Ιούνιο 2020**, τέθηκε σε ισχύ ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2020/873**, προς αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, επισπεύδοντας την εφαρμογή ορισμένων μέτρων ελάφρυνσης του αντίκτυπου στα κεφάλαια τα οποία επρόκειτο να τεθούν σε ισχύ σε μεταγενέστερο στάδιο, και εισάγοντας τροποποιήσεις, ως μέρος των ευρύτερων προσπαθειών των αρμόδιων αρχών να παρέχουν την απαραίτητη στήριξη στα ιδρύματα. Οι κυριότερες αναπροσαρμογές που επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος σχετίζονται με την επιτάχυνση της υλοποίησης του νέου συντελεστή έκπτωσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) που εφαρμόστηκε τον Ιούνιο 2020 αντί τον Ιούνιο 2021, την επέκταση των μεταβατικών ρυθμίσεων του ΔΠΧΑ 9 και εισαγωγή περαιτέρω μέτρων ελάφρυνσης του αντίκτυπου στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1), την επίσπευση των αλλαγών στην εποπτική διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων λογισμικού, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) και την εισαγωγή προσωρινής χαλάρωσης για μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές σε σχέση με τα ανοίγματα σε κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις ή σε τοπικές αρχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Αναφορικά με τον συντελεστή έκπτωσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι τράπεζες θα μπορούν να διατηρούν λιγότερα κεφάλαια έναντι των δανείων που δίνονται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς θα τεθούν σε ισχύ αναθεωρημένοι συντελεστές έκπτωσης κεφαλαίου. Αυτές οι αλλαγές τέθηκαν σε ισχύ τον Ιούνιο του 2020 και οδήγησαν σε αύξηση κεφαλαίων ύψους 44 μ.β. το 2020 κατά την εφαρμογή τους (δηλαδή στις 30 Ιουνίου 2020).

Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες μεταβατικές ρυθμίσεις του ΔΠΧΑ 9, αφορούν την παράταση της μεταβατικής περιόδου για τον επαναυπολογισμό του ποσού της μεταβατικής αναπροσαρμογής για πιστωτικές ζημιές δανείων στα Στάδια 1 και 2 (δυναμικό μέρος). Για τα έτη 2020 και 2021 ποσοστό ύψους 100% των προβλέψεων αυτών των δανείων που υπολογίζονται βάσει των προνοιών του ΔΠΧΑ 9 επιτρέπεται να προστεθούν πίσω στα κεφάλαια. Το ποσοστό αυτό μειώνεται σε 75% το 2022, 50% το 2023 και 25% το 2024. Ο υπολογισμός σε κάθε περίοδο αναφοράς θα πραγματοποιείται στις προβλέψεις δανείων που βρίσκονται στα Στάδια 1 και 2 κατά την 1 Ιανουαρίου 2020, αντί την 1 Ιανουαρίου 2018. Ο υπολογισμός του στατικού μέρους δεν έχει μεταβληθεί. Αυτές οι τροποποιήσεις τέθηκαν σε ισχύ από τον Ιούνιο 2020 και οδήγησαν σε αύξηση των κεφαλαίων κατά 20 μ.β. στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Σχετικά με τον εποπτικό χειρισμό των άυλων περιουσιακών στοιχείων, τα περιουσιακά στοιχεία λογισμικού πλέον δεν θα αφαιρούνται πλήρως από το Κεφάλαιο Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1), βάσει ορισμένων κριτηρίων. Οι νέες τροποποιήσεις τέθηκαν σε εφαρμογή κατά τη διάρκεια του δ' τριμήνου 2020 και πρόσθεσαν 18 μ.β. στο κεφάλαιο στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Επιπτώσεις στα κεφάλαια από την εξάπλωση του ιού COVID-19 (συνέχεια)

Τέλος, οι οργανισμοί μπορούν να αφαιρέσουν από τον υπολογισμό του Κεφαλαίου Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1) το ποσό των μη πραγματοποιηθέντων κερδών και ζημιών για συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά μέσα που συσσωρεύτηκαν από την 31 Δεκεμβρίου 2019 και αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό ως 'αλλαγές στην επιμέτρηση της δίκαιης αξίας των χρεωστικών τίτλων μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων', που αντιστοιχούν σε ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων, περιφερειακών κυβερνήσεων ή τοπικών αρχών και σε οντότητες του δημόσιου τομέα, εξαιρουμένων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι πιστωτικά απομειωμένα, με βάση συντελεστή κλιμάκωσης ύψους 100% για την περίοδο από τον Ιανουάριο μέχρι τον Δεκέμβριο 2020, 70% από τον Ιανουάριο μέχρι τον Δεκέμβριο 2021 και 40% από τον Ιανουάριο μέχρι τον Δεκέμβριο 2022. Η Τράπεζα εφαρμόζει την προσωρινή χαλάρωση από το γ' τρίμηνο του 2020 και η χαλάρωση αυτή συνέβαλε 2 μ.β. στα κεφάλαια στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

B.2.2. Κανονισμοί και Οδηγίες

B.2.2.1 Αναθεωρημένοι κανόνες για κεφαλαιακή επάρκεια και ρευστότητα (CRR II and CRD V)

Στις 27 Ιουνίου 2019, τέθηκαν σε εφαρμογή οι αναθεωρημένοι κανόνες για την κεφαλαιακή επάρκεια και τη ρευστότητα (ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) και η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V)). Βάσει τροποποιητικού κανονισμού, ισχύουν οι υφιστάμενες διατάξεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), εκτός εάν έχουν τροποποιηθεί από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II). Ως κανονισμός, ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) εφαρμόζεται άμεσα σε κάθε κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη καλούνται να ενσωματώσουν την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V) στη νομοθεσία τους, κάτι που δεν έχει γίνει μέχρι στιγμής. Συγκεκριμένες διατάξεις τέθηκαν αμέσως σε εφαρμογή (κυρίως σε σχέση με την Ελάχιστη Απαιτήση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL)), αλλά οι περισσότερες αλλαγές θα αρχίσουν να εφαρμόζονται από τα μέσα του 2021. Ορισμένες πτυχές του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) εξαρτώνται από τα τελικά τεχνικά πρότυπα που θα εκδοθούν από την EAT και θα υιοθετηθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι βασικές αλλαγές που εισήχθησαν, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, αλλαγές στα κριτήρια καταλληλότητας για τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και τα Δευτεροβάθμια Κεφάλαια (Tier 2), εισαγωγή απαιτήσεων για την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) και τη δεσμευτική απαίτηση για τον Δείκτη Μόχλευσης και την απαίτηση για τον Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ).

B.2.2.2 Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD)

Ελάχιστη Απαίτηση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL)

Από τον Ιανουάριο 2016, τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD), η οποία απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ και ορισμένες επιχειρήσεις επενδύσεων να τηρούν την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL), με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1450. Στις 27 Ιουνίου 2019, ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης για την ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας και εξυγίανσης των ευρωπαϊκών τραπεζών, τίθεται σε εφαρμογή η Οδηγία Ανάκαμψης και Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II), η οποία πρέπει να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία, κάτι που δεν έχει γίνει μέχρι στιγμής. Επιπρόσθετα, ορισμένες από τις πρόνοιες της ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) έχουν εισαχθεί στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II), ο οποίος τέθηκε επίσης σε εφαρμογή στις 27 Ιουνίου 2019 ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης και τέθηκε άμεσα σε ισχύ.

Τον Φεβρουάριο 2021, η Τράπεζα έλαβε ειδοποίηση από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ) για το προσχέδιο της απόφασης για την υποβολή δεσμευτικής υποχρέωσης για τήρηση ελάχιστης απαίτησης για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) για την Τράπεζα, η οποία καθορίστηκε ως το προτιμητέο σημείο εφαρμογής της εξυγίανσης.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.2. Κανονισμοί και Οδηγίες (συνέχεια)

B.2.2.2 Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (συνέχεια)

Ελάχιστη Απαίτηση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL) (συνέχεια)

Σύμφωνα με το προσχέδιο της απόφασης, η ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) αντιστοιχεί στο 23.32% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων και στο 5.91% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE) και η συμμόρφωση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα πρέπει να συμμορφωθεί μέχρι την 1 Ιανουαρίου 2022 με μια ενδιάμεση απαίτηση, η οποία αντιστοιχεί σε 14.94% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων και 5.91% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE). Τα ίδια κεφάλαια που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα για συμμόρφωση με το Αποθεματικό Διατήρησης Ασφαλείας δεν θα είναι επιλέξιμα για συμμόρφωση για την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων. Μόλις η προαναφερθείσα απόφαση καταστεί οριστική (κάτι που αναμένεται εντός Μαρτίου 2021), οι απαιτήσεις αυτές θα αντικαταστήσουν εκείνες που ίσχυαν προηγουμένως.

Ο δείκτης ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) της Τράπεζας, υπολογιζόμενος σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΕΣΕ, και βασισμένος σε εσωτερικές εκτιμήσεις της Τράπεζας, ανέρχεται σε 15.36% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (και σε 14.92% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων την 1 Ιανουαρίου 2021) και σε περίπου 10% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE) στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (και σε περίπου 10% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE) την 1 Ιανουαρίου 2021). Αναπροσαρμοσμένος για τις πωλήσεις ΜΕΔ, ο δείκτης ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2020, υπολογισμένος στην ίδια βάση, ανέρχεται σε 15.81% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (και σε 15.36% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων την 1 Ιανουαρίου 2021). Ο δείκτης ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνει κεφάλαια που χρησιμοποιούνται για συμμόρφωση με το Αποθεματικό Διατήρησης Ασφαλείας, το οποίο ανέρχεται σε 3.5% και αναμένεται να αυξηθεί σε 4% την 1 Ιανουαρίου 2022.

Η ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) συνάδει με τις εκτιμήσεις της Τράπεζας και με τα σχέδια χρηματοδότησής της, και στα πλαίσια αυτά, η Τράπεζα θα εξετάσει την έναρξη διαδικασίας για έκδοση ομολόγων τα οποία πληρούν τα κριτήρια για ικανοποίηση των Ελάχιστων Απαιτήσεων για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL), ως μέρος της γενικότερης στρατηγικής κεφαλαιοποίησης και χρηματοδότησης της.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.3 Χρηματοδότηση και Ρευστότητα

Χρηματοδότηση

Χρηματοδότηση από Κεντρικές Τράπεζες

Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, η Τράπεζα είχε χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες ύψους €995 εκατ., η οποία αποτελείται από χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και αφορούσε αποκλειστικά χρηματοδότηση από Στοχευμένες Πράξεις Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ) (σε σύγκριση με χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες ύψους €997 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και μηδέν χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες στις 31 Δεκεμβρίου 2019). Τον Ιούνιο 2020, η Τράπεζα δανείστηκε €1 δις από την τέταρτη λειτουργία ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ, παρά τη σημαντική πλεονάζουσα ρευστότητα, λόγω του ευνοϊκού δανειστικού επιτοκίου, σε συνδυασμό με χαλάρωση στους όρους εξασφάλισων.

Καταθέσεις

Οι συνολικές καταθέσεις πελατών του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €16,533 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με €16,384 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και €16,692 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019), παραμένοντας στα ίδια επίπεδα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και έτος.

Το μερίδιο αγοράς της Τράπεζας στις καταθέσεις στην Κύπρο ανήλθε σε 35.0% στις 31 Δεκεμβρίου 2020, σε περίπου τα ίδια επίπεδα με τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και 31 Δεκεμβρίου 2019. Οι καταθέσεις πελατών αποτελούσαν το 77% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων και 85% του συνόλου των υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με 79% των συνολικών στοιχείων ενεργητικού και 89% των συνολικών υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2019).

Ο δείκτης Δανείων προς Καταθέσεις (μετά τις προβλέψεις) (Δ/Κ) ανήλθε σε 63% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (στα ίδια επίπεδα με τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και σε σύγκριση με 64% στις 31 Δεκεμβρίου 2019). Ο δείκτης Δ/Κ έφτασε στο μέγιστο του 151% στις 31 Μαρτίου 2014.

Ομόλογο μειωμένης εξασφάλισης

Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το ομόλογο μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας (περιλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων) ανήλθε σε €272 εκατ. (σε σύγκριση με €267 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και €272 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019) και αφορά δευτεροβάθμιο κεφαλαίο μειωμένης εξασφάλισης ονομαστικής αξίας €250 εκατ. το οποίο έκδωσε η Τράπεζα τον Ιανουάριο 2017.

Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί ευκαιρίες για πιθανή έκδοση Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης, λαμβάνοντας υπόψη τους όρους και τη λήξη του υφιστάμενου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €250 εκατ. (10NC5 Notes), ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς και υπό την αίρεση λήψεως των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων.

Ρευστότητα

Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, ο Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας του Συγκροτήματος (ΔΚΡ) ανήλθε σε 254% (σε σύγκριση με 256% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και 208% στις 31 Δεκεμβρίου 2019) και είναι πάνω από τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις ύψους 100%.

Το πλεόνασμα ρευστότητας στον ΔΚΡ στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ανήλθε σε €4.2 δις (σε σύγκριση με €4.1 δις στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και €3.2 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2019). Η αύξηση το 2020 οφείλεται κυρίως στη χρηματοδότηση ύψους €1 δις από Στοχευμένες Πράξεις Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ) τον Ιούνιο 2020.

Ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί. Θα τεθεί σε ισχύ ως κανονιστική απαίτηση σύμφωνα με τον CRR II τον Ιούνιο 2021, με ελάχιστη απαίτηση ύψους 100%. Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, ο ΔΚΣΧ του Συγκροτήματος, με βάση τα πρότυπα της Επιτροπής Βασιλείας ΙΙΙ, ανήλθε σε 139% (σε σύγκριση με 135% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και 127% στις 31 Δεκεμβρίου 2019).

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.3 Χρηματοδότηση και Ρευστότητα (συνέχεια)

Ρυθμιστικά μέτρα για περιορισμό των επιπτώσεων του ιού COVID-19 στη ρευστότητα των τραπεζών

Ως αποτέλεσμα της εξάπλωσης του ιού COVID-19, η ΕΚΤ υιοθέτησε μια ευρεία δέσμη μέτρων, με σκοπό να περιορίσει τον οικονομικό αντίκτυπο της κρίσης και να διασφαλίσει ότι οι τράπεζες που εποπτεύει θα μπορούν να συνεχίσουν να πληρούν τον ρόλο τους στη χρηματοδότηση της οικονομίας. Τα κύρια μέτρα που έχουν άμεση ή έμμεση επίδραση στη ρευστότητα των τραπεζών, συνοψίζονται πιο κάτω:

- Η ΕΚΤ επιτρέπει στις τράπεζες να λειτουργούν κάτω από τον ελάχιστο ΔΚΡ 100% τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2021.
- Μέτρα χαλάρωσης των εξασφαλίσεων: Το πακέτο μέτρων περιλαμβάνει σειρά μέτρων χαλάρωσης των εξασφαλίσεων, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα να ενισχύσει τη δανειοληπτική ικανότητα των τραπεζών στις πράξεις της ΕΚΤ και να βελτιώσει τα αποθέματα ρευστότητας ως αποτέλεσμα χαμηλότερων περικοπών αποτίμησης που θα εφαρμόζονται στις αποδεκτές από την ΕΚΤ εξασφαλίσεις που κατέχουν οι τράπεζες, οι οποίες αποτελούνται από ομόλογα και Πρόσθετες Δανειακές Απαιτήσεις (ΠΔΑ). Τα μέτρα χαλάρωσης των εξασφαλίσεων έχουν σχεδιαστεί κυρίως ως προσωρινά μέτρα, τα οποία θα είναι σε ισχύ μέχρι τον Ιούνιο 2022 και θα επαναξιολογηθούν πριν την εν λόγω ημερομηνία. Επιπρόσθετα, η ΕΚΤ έχει διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του πλαισίου των ΠΔΑ, επεκτείνοντας το εύρος των επιλέξιμων δανείων. Επιπλέον, η ΕΚΤ έχει ανακοινώσει αλλαγές στους κανόνες εξασφαλίσεων, κάνοντας προσωρινά αποδεκτές εξασφαλίσεις με δείκτες διαβάθμισης χαμηλότερες της επενδυτικής βαθμίδας, έως ένα συγκεκριμένο επίπεδο διαβάθμισης.
- Ευνοϊκοί όροι λειτουργίας των Πράξεων Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (LTROs): Το πακέτο περιλαμβάνει μέτρα για την παροχή στήριξης ρευστότητας στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της ευρωζώνης. Τα μέτρα περιλαμβάνουν σειρά πρόσθετων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (ΠΠΜΑ/LTROs) οι οποίες διεξήχθησαν από τον Μάρτιο μέχρι τον Ιούνιο 2020, ούτως ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να μετακινήσουν τα ποσά τα οποία είχαν δανειστεί από πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (LTROs) σε στοχευμένες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ III / TLTRO III). Επίσης, έγιναν σημαντικές τροποποιήσεις στους όρους και τα χαρακτηριστικά των ΣΠΠΜΑ III, περιλαμβανομένων πολύ χαμηλών επιτοκίων αναχρηματοδότησης ΣΠΠΜΑ III στις τράπεζες που επιτυγχάνουν τους στόχους επιδόσεων σε ό,τι αφορά τη χορήγηση δανείων κατά τις καθορισμένες περιόδους. Επιπρόσθετα, έχουν εισαχθεί έκτακτες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας με χαμηλά επιτόκια, οι οποίες ονομάζονται Pandemic Emergency Longer-Term Refinancing Operations (PELTROs).

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.4 Δάνεια

Τα δάνεια του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €12,261 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020, σε σύγκριση με €12,309 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και €12,822 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Τα δάνεια του Συγκροτήματος για τις εργασίες στην Κύπρο ανήλθαν σε €12,196 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020, και αντιπροσωπεύουν το 99% του συνόλου των δανείων του Συγκροτήματος. Αναπροσαρμοσμένα για το Project Helix 2, τα δάνεια μειώνονται κατά €1,354 εκατ. σε €10,907 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Ο νέος δανεισμός που δόθηκε στην Κύπρο κατά το 2020 ανήλθε σε €1,351 εκατ., σε σύγκριση με €2,045 εκατ. κατά το 2019, μειωμένος κατά 34% σε ετήσια βάση, καθώς επηρεάστηκε από την πανδημία. Ο νέος δανεισμός που δόθηκε στην Κύπρο κατά το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθε σε €374 εκατ., σε σύγκριση με €288 εκατ. το γ' τρίμηνο 2020 (αυξημένος κατά 30% σε τριμηνιαία βάση) και με €443 εκατ. το δ' τρίμηνο 2019 (μειωμένος κατά 16% σε ετήσια βάση). Η τριμηνιαία αύξηση αντικατοπτρίζει την αυξημένη ζήτηση για νέο δανεισμό το δ' τρίμηνο 2020, μετά τα περιοριστικά μέτρα κατά το α' εξάμηνο 2020, υποβοηθούμενη από τα Κυβερνητικά σχέδια.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, τα καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €9,886 εκατ. (σε σύγκριση με €10,047 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και €10,722 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019). Επιπρόσθετα, στις 31 Δεκεμβρίου 2020 καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ύψους €493 εκατ. ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση σύμφωνα με το ΔΧΠΑ 5 και αφορούν το Project Helix 2 (€485 εκατ. εκ των οποίων €310 εκατ. αφορούν το Χαρτοφυλάκιο Α και €175 εκατ. το Χαρτοφυλάκιο Β) και το Helix Tail (€8 εκατ.), σε σύγκριση με €349 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 που αφορούσαν το Project Helix 2 (€340 εκατ.) και Helix Tail (€9 εκατ.), και με €26 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019 που αφορούσαν το Helix Tail και το Velocity 2.

Η Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος παροχέας δανείων στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς της επί των δανείων να ανέρχεται σε 41.9% στις 31 Δεκεμβρίου 2020, σε σύγκριση με 41.5% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και 41.1% στις 31 Δεκεμβρίου 2019.

B.2.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου

Η βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος, παραμένει κύρια προτεραιότητα της Διεύθυνσης. Το Συγκρότημα συνέχισε να σημειώνει σταθερή πρόοδο σε όλες τις παραμέτρους επιμέτρησης της ποιότητας του δανειακού του χαρτοφυλακίου και οι αναδιρθρώσεις δανείων συνεχίστηκαν, παρά τις προκλήσεις που δημιουργήθηκαν με την εξάπλωση του ιού COVID-19. Το Συγκρότημα προχώρησε με επιτυχία σε λύσεις αναδιάρθρωσης δανείων στο ευρύτερο φάσμα του προβληματικού του χαρτοφυλακίου. Οι βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν την ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό, και παράλληλα τη διαχείριση των νέων εισροών ΜΕΔ (βάσει EAT) ως αποτέλεσμα της πανδημίας.

Δάνεια υπό αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (Μορατόριουμ)

Στο πλαίσιο των μέτρων για στήριξη των δανειοληπτών που επηρεάζονται από τον ιό COVID-19 και της ευρύτερης Κυπριακής οικονομίας, η Κυπριακή Βουλή ψήφισε την αναστολή της καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) μέχρι το τέλος του έτους 2020, για όλους τους επιλέξιμους δανειολήπτες οι οποίοι δεν παρουσίαζαν καθυστερήσεις πέραν των 30 ημερών κατά το τέλος Φεβρουαρίου 2020. Πάνω από 25,000 δανειολήπτες είχαν εγκριθεί και αφορούσαν **δάνεια ύψους περίπου €5.9 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2020** (αποτελούμενα από δάνεια σε ιδιώτες ύψους €2.1 δις και δάνεια σε επιχειρήσεις ύψους €3.8 δις) και αντιπροσωπεύουν το 64% του συνόλου των δανείων (εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού).

Η αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) για το σύνολο των δανείων αυτών έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και η απόδοσή τους μετά τη λήξη της αναστολής καταβολής πληρωμών είναι ενθαρρυντική, καθώς €3.6 δις είχαν δόση μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2021, και το 95% αυτών κατέβαλαν την δόση τους. Η στενή παρακολούθηση της ποιότητας αυτών των δανείων συνεχίζεται και προσφέρονται λύσεις σε πελάτες που τα δάνεια τους αρχίζουν να παρουσιάζουν καθυστερήσεις.

Συγκεκριμένα, το 82% των δανείων σε **ιδιώτες** υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων το οποίο έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, είχαν καταβολή δόσης μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2021 και το **93%** αυτών κατέβαλαν την δόση τους. Παράλληλα, δάνεια ύψους περίπου €240 εκατ. επαναταξινομήθηκαν από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 2 κατά το 2020, κυρίως λόγω της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου που προκύπτει από την επιδείνωση των μακροοικονομικών παραδοχών και, λόγω προσαρμογών της διοίκησης.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.5 Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Δάνεια με αναστολή της καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (Μορατόριουμ) (συνέχεια)

Αντίστοιχα, το 51% των δανείων σε **επιχειρήσεις** υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων το οποίο έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, είχαν καταβολή δόσης μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2021 και το **97%** αυτών κατέβαλαν την δόση τους, ενώ παράλληλα δάνεια ύψους περίπου €450 εκατ. επαναταξινομήθηκαν από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 2 κατά το 2020.

Συνολικά, η επίδραση της μελλοντικής πληροφόρησης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 (IFRS 9 Forward Looking Information) λόγω της επιδείνωσης των μακροοικονομικών προοπτικών, ως αποτέλεσμα των οικονομικών επιπτώσεων της εξάπλωσης του ιού COVID-19, είχε ως αποτέλεσμα χρέωση ύψους €54 εκατ. που περιλαμβάνονται στις πιστωτικές ζημιές δανείων για το έτος 2020. Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (**cost of risk**) για το έτος 2020 ανήλθε σε 1.18% επί του συνόλου των δανείων, εκ των οποίων 43 μ.β. αντικατοπτρίζουν την επιδείνωση των μακροοικονομικών προοπτικών για το έτος 2020 (σε σύγκριση με χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων ύψους 1.12% για το έτος 2019).

Τέλος, η κάλυψη με προβλέψεις των δανείων στο Στάδιο 3 υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων το οποίο έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, ύψους περίπου 26%, θεωρείται ικανοποιητική, καθώς είναι υψηλότερη από την κάλυψη με προβλέψεις των επανα-εξυπηρετούμενων ΜΕΔ (βάσει EAT) (ΜΕΔ που βρίσκονται στη διαδικασία εξόδου από την κατηγορία αυτή, με προϋπόθεση την πλήρωση όλων των κριτηρίων εξόδου) ύψους περίπου 20%.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων το οποίο έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, ως προς τα στάδια βάσει ΔΠΧΑ 9.

Στάδια βάσει ΔΠΧΑ 9 για τα δάνεια υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων το οποίο έληξε (€ δις)		
€ δις	31.12.2020	31.12.2019
Στάδιο 1	3.96	4.35
Στάδιο 2	1.58	1.14
Στάδιο 3	0.33	0.46
Σύνολο	5.87	5.95

Ένα δεύτερο σχέδιο για αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) ανακοινώθηκε τον Ιανουάριο του 2021 για πελάτες που επηρεάστηκαν από τη δεύτερη επιβολή περιοριστικών μέτρων. Η αναστολή της καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων προσφέρεται μέχρι το τέλος Ιουνίου 2021, ωστόσο το σύνολο της περιόδου υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων, περιλαμβανομένης και της περιόδου αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που δόθηκε το 2020, δεν πρέπει να υπερβαίνει τους εννέα μήνες. Η περίοδος καταβολής αιτήσεων έληξε στις 31 Ιανουαρίου 2021 και έχουν υποβληθεί αιτήσεις για δάνεια ύψους περίπου €27 εκατ. Μέχρι τα μέσα Φεβρουαρίου 2021, έχουν εγκριθεί δάνεια ύψους περίπου €17 εκατ. για το δεύτερο σχέδιο. Η στενή παρακολούθηση της ποιότητας των δανείων υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων συνεχίζεται.

Με την εξάπλωση του ιού COVID-19, οι τομείς του τουρισμού, εμπορίου, μεταφορών και ο κατασκευαστικός τομέας είναι οι τομείς που επηρεάστηκαν περισσότερο αρνητικά. Το Συγκρότημα διαθέτει καλά διαφοροποιημένο δανειακό χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων. Για περισσότερες πληροφορίες για τα δάνεια του Συγκροτήματος (εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού) με έκθεση στον τουρισμό και το εμπόριο, καθώς και την απόδοση τους μετά τη λήξη του καθεστώτος αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων, βλέπε Μέρος Δ. Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας.

Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε Παρουσίαση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (διαφάνειες 11 μέχρι 14).

Β. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Β.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Β.2.5 Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Μείωση Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ)

Κατά τη διάρκεια του 2020, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια με βάση την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΜΕΔ βάσει ΕΑΤ), αναπροσαρμοσμένα για το Project Helix 2, μειώθηκαν κατά €2.1 δις σε €1,760 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με €3,880 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019). Η μείωση αυτή αποτελείται από οργανική μείωση ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ύψους €0.6 δις και πωλήσεις δανείων ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ύψους €1.5 δις. Το ποσοστό δανείων ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) προς δάνεια μειώθηκε κατά 14 ε.μ. από 30% στο 16%, αναπροσαρμοσμένο για το Project Helix 2.

Κατά τη διάρκεια του δ' τριμήνου 2020, τα ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) μειώθηκαν κατά €152 εκατ. ή κατά 5% (με τη μείωση να αποτελείται από οργανική μείωση ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ύψους €85 εκατ. και περαιτέρω μείωση ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ύψους €67 εκατ. που αφορούν τις πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ)), σε σύγκριση με μείωση ύψους €230 εκατ. κατά το γ' τρίμηνο 2020 (με τη μείωση να αποτελείται από οργανική μείωση ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ύψους €208 εκατ. και περαιτέρω μείωση ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ύψους €22 εκατ. που αφορούν τις πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ), σε €3,086 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με €3,238 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και €3,880 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019). Αναπροσαρμοσμένα για το Project Helix 2, τα ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) μειώθηκαν κατά €1,3 δις σε €1,760 εκατ. με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Τα ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) αντιπροσωπεύουν το 25% του συνόλου των δανείων στις 31 Δεκεμβρίου 2020, σε σύγκριση με 26% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και 30% στις 31 Δεκεμβρίου 2019, στην ίδια βάση, δηλαδή περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) που ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. Αναπροσαρμοσμένο για το Project Helix 2, το ποσοστό ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) προς δάνεια μειώθηκε σε 16% με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) αυξήθηκε σε 62% στις 31 Δεκεμβρίου 2020, σε σύγκριση με 60% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και 54% στις 31 Δεκεμβρίου 2019, στην ίδια βάση, δηλαδή περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) που ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. Λαμβάνοντας υπόψη τις εμπράγματα εξασφαλίσεις σε εύλογη αξία, τα ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) καλύπτονται πλήρως. Αναπροσαρμοσμένο για το Project Helix 2, το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) διατηρήθηκε σε 59% με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Ο νέος κανονισμός για τον Ορισμό Αθέτησης (Definition of Default) μπήκε σε εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2021, και αφορά τα ανοίγματα σε ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) και τον υπολογισμό των ημερών σε καθυστέρηση (Days-Past-Due) (βλέπε Μέρος Ζ. Όροι και Επεξηγήσεις' για τις αλλαγές στον ορισμό). Η επίδραση των αλλαγών αυτών στο Συγκρότημα κατά την 1 Ιανουαρίου 2021 δεν είναι σημαντική.

	31.12.2020 αναπροσαρμοσμένα		31.12.2020		30.9.2020	
	€ εκατ.	% του συνόλου των δανείων	€ εκατ.	% του συνόλου των δανείων	€ εκατ.	% του συνόλου των δανείων
ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ)	1,760	16.1%	3,086	25.2%	3,238	26.3%
Εκ των οποίων, στη διαδικασία εξόδου από ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ):						
- ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ρυθμισμένα, χωρίς καθυστέρηση ¹	245	2.2%	303	2.5%	312	2.5%

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.5 Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Project Helix 2

Τον Αύγουστο 2020, το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση δανειακού χαρτοφυλακίου με μεικτή λογιστική αξία ύψους περίπου €898 εκατ. (από τα οποία €886 εκατ. αφορούσαν μη εξυπηρετούμενα δάνεια) στις 30 Ιουνίου 2020, γνωστό ως **Project Helix 2 Χαρτοφυλάκιο Α**. Το χαρτοφυλάκιο είχε συμβατικό υπόλοιπο ύψους €1.46 δις κατά την ημερομηνία αναφοράς στις 30 Σεπτεμβρίου 2019 και αποτελείται κυρίως από δάνεια ιδιωτών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τα οποία είναι εξασφαλισμένα με ακίνητα. Το χαρτοφυλάκιο αυτό έχει κατηγοριοποιηθεί ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση από τις 30 Ιουνίου 2020 και περιλαμβάνει άλλα περιουσιακά στοιχεία (που αποτελούνται από ακίνητα και μετρητά που έχουν ήδη ληφθεί από την ημερομηνία αναφοράς) που ανέρχονταν σε περίπου €34 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020.

Το τίμημα πώλησης ανέρχεται σε 46% επί της μεικτής λογιστικής αξίας κατά τις 30 Ιουνίου 2020 και 29% επί του συμβατικού υπολοίπου, και είναι πληρωτέο σε μετρητά, με το 35% να είναι πληρωτέο κατά την ολοκλήρωση της συναλλαγής και το υπόλοιπο 65% να είναι αναβαλλόμενο χωρίς οποιουδήποτε όρους. Το αναβαλλόμενο τίμημα είναι πληρωτέο σε τρεις περίπου ίσες δόσεις, σε περίοδο 48 μηνών από την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Το τίμημα δύναται να αυξηθεί περαιτέρω μέσω ενός μηχανισμού μεταβλητού τιμήματος (earnout), με βάση την απόδοση του Χαρτοφυλακίου Α.

Τον Ιανουάριο 2021, το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία με τον αγοραστή του Helix 2 Χαρτοφυλακίου Α για την πώληση πρόσθετου χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων με μεικτή λογιστική αξία ύψους €545 εκατ. (εκ των οποίων €529 εκατ. αφορούν μη εξυπηρετούμενα δάνεια) στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, γνωστό ως **Project Helix 2 Χαρτοφυλάκιο Β**. Η μεικτή λογιστική αξία ύψους €545 εκατ. περιλαμβάνει άλλα περιουσιακά στοιχεία (που αποτελούνται από ακίνητα και μετρητά που έχουν ήδη ληφθεί από την ημερομηνία αναφοράς) που ανέρχονταν σε περίπου €26 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020. Το χαρτοφυλάκιο αυτό είχε συμβατικό υπόλοιπο ύψους €783 εκατ. κατά την ημερομηνία αναφοράς στις 30 Σεπτεμβρίου 2019 και αποτελείται κυρίως από δάνεια ιδιωτών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τα οποία είναι εξασφαλισμένα με ακίνητα. Το χαρτοφυλάκιο αυτό κατηγοριοποιείται ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση από τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Το μεικτό τίμημα πώλησης ανέρχεται σε 44% επί της μεικτής λογιστικής αξίας στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και 31% επί του συμβατικού υπολοίπου κατά την ημερομηνία αναφοράς (στις 30 Σεπτεμβρίου 2019), και είναι πληρωτέο σε μετρητά, με το 50% να είναι πληρωτέο κατά την ολοκλήρωση και το υπόλοιπο 50% να είναι αναβαλλόμενο μέχρι και τον Δεκέμβριο 2025 χωρίς οποιουδήποτε όρους. Το τίμημα δύναται να αυξηθεί περαιτέρω μέσω ενός μηχανισμού μεταβλητού τιμήματος (earnout), με βάση την απόδοση του Χαρτοφυλακίου Β.

Η ολοκλήρωση του Helix 2 Χαρτοφυλακίου Β θα υλοποιηθεί μαζί με την ολοκλήρωση του Helix 2 Χαρτοφυλακίου Α και αναμένεται στις αρχές του δεύτερου εξάμηνου του 2021. Η ολοκλήρωση του Project Helix 2 τελεί υπό αριθμό αιρέσεων, περιλαμβανομένων συνήθων εποπτικών και άλλων εγκρίσεων.

Μετά από μεταβατική περίοδο κατά την οποία η διαχείριση των δανείων θα παραμείνει στην Τράπεζα, πρόθεση είναι όπως η διαχείριση και των δύο χαρτοφυλακίων μεταφερθεί σε οργανισμό διαχείρισης δανείων (servicer), ο οποίος θα επιλεγεί και θα διοριστεί από τον αγοραστή.

Το Project Helix 2 (Χαρτοφυλάκια Α και Β) επιταχύνει τη στρατηγική του Συγκροτήματος για μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό, μειώνοντας τα ΜΕΔ (βάσει EAT) κατά 43% σε €1,760 εκατ. αναπροσαρμοσμένα με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2020, και μειώνοντας το ποσοστό ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια κατά 9 ε.μ. σε 16% αναπροσαρμοσμένο με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Project Velocity 2

Τον Μάιο 2020, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την πώληση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων και μη εξασφαλισμένων δανείων κυρίως λιανικής τραπεζικής, συμβατικής αξίας €398 εκατ. και μεικτής λογιστικής αξίας €144 εκατ. κατά την ημερομηνία αναφοράς 31 Αυγούστου 2019 (γνωστό ως **Project Velocity 2**) στην B2Kapital Cyprus Ltd. Το χαρτοφυλάκιο αυτό αποτελείται από περίπου 10.000 δανειολήπτες, περιλαμβανομένων περίπου 8.400 ιδιωτών και περίπου 1.600 μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Το χαρτοφυλάκιο είχε μεικτή λογιστική αξία ύψους €133 εκατ. κατά την ημερομηνία πώλησης. Η πώληση δεν είχε επιπτώσεις στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και στην κεφαλαιακή θέση της Τράπεζας.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.5 Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Project Helix

Τον Ιούνιο 2019, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την πώληση δανειακού χαρτοφυλακίου (Project Helix) με μεικτή λογιστική αξία ύψους €2.8 δις (εκ των οποίων €2.7 δις αφορούσαν μη εξυπηρετούμενα δάνεια), με ενυπόθηκες εξασφαλίσεις ακίνητα περιουσιακά στοιχεία σε συγκεκριμένα επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Apollo Global Management LLC, η οποία είχε ανακοινωθεί στις 28 Αυγούστου 2018. Κατά την ολοκλήρωση της συναλλαγής εισπράχθηκε τίμημα πώλησης ύψους περίπου €1.2 δις, αντικατοπτρίζοντας αναπροσαρμογές που προκύπτουν, μεταξύ άλλων, από τις αποπληρωμές δανείων που εισπράχθηκαν επί του χαρτοφυλακίου από την ημερομηνία αναφοράς, 31 Μαρτίου 2018. Η συμμετοχή της Τράπεζας στο ομολογιακό δάνειο (senior debt) σε σχέση με το Project Helix είχε μειωθεί από το αρχικό ποσό ύψους €450 εκατ. σε περίπου €45 εκατ., αντιπροσωπεύοντας περίπου το 4% της συνολικής χρηματοδότησης. Με την ολοκλήρωση, ο δείκτης ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια μειώθηκε κατά περίπου 11 ε.μ. σε 33% στις 30 Ιουνίου 2019, περίπου 70% πιο κάτω από το υψηλότερο τους σημείο το 2014.

Project Velocity 1

Τον Ιούνιο 2019, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την πώληση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων και μη εξασφαλισμένων δανείων κυρίως λιανικής τραπεζικής, συμβατικής αξίας €245 εκατ. και μεικτής λογιστικής αξίας €34 εκατ. κατά την ημερομηνία αναφοράς 30 Σεπτεμβρίου 2018 (γνωστό ως **Project Velocity 1**) στην APS Delta s.r.o. Το χαρτοφυλάκιο αυτό αποτελείται από 9,700 δανειολήπτες των οποίων τα δάνεια βρίσκονταν σε μεγάλη καθυστέρηση, περιλαμβανομένων 8,800 ιδιωτών και 900 μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η μεικτή λογιστική αξία του χαρτοφυλακίου κατά την ημερομηνία πώλησης ανερχόταν σε €30 εκατ. Η πώληση δεν είχε επιπτώσεις στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και στην κεφαλαιακή θέση της Τράπεζας.

Επιπρόσθετες στρατηγικές για επιτάχυνση μείωσης κινδύνου στον ισολογισμό

Το Συγκρότημα παραμένει δεσμευμένο να αξιολογεί την πιθανότητα να επιταχύνει τη μείωση των ΜΕΔ (βάσει EAT) με περαιτέρω πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) στο μέλλον και στα πλαίσια του ΔΠΧΑ 9, εκτός από τις πιστωτικές ζημιές δανείων που αφορούν το Project Helix 2 ύψους €99 εκατ. που αναγνωρίστηκαν κατά την ολοκλήρωση της συναλλαγής για το κάθε χαρτοφυλάκιο, η Τράπεζα αναγνώρισε επιπρόσθετες πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους €21 εκατ. για το β' τρίμηνο του 2020 αναφορικά με πιθανές επιπρόσθετες πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT), ως αναμενόμενα τη δεδομένη στιγμή. Τον Δεκέμβριο 2019, επιπρόσθετες πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους €75 εκατ. είχαν αναγνωρισθεί ως αποτέλεσμα αναμενόμενης μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό τη δεδομένη στιγμή.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, ένα χαρτοφυλάκιο πιστωτικών διευκολύνσεων που σχετίζονταν με το Project Helix, αποτελούμενο κυρίως από εξασφαλισμένα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (γνωστό σαν '**Helix tail**'), μεικτής λογιστικής αξίας €34 εκατ. (σε σύγκριση με €37 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και με €46 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019), συνεχίζει να είναι κατηγοριοποιημένο ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.6 Μονάδα Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU)

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ) επικεντρώνει την προσοχή της στην πώληση των ακινήτων που προκύπτουν από τις συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με ακίνητα. Το Συγκρότημα ολοκλήρωσε πωλήσεις ακινήτων ύψους €80 εκατ. κατά το 2020 (σε σύγκριση με €207 εκατ. το 2019), με κέρδη από πωλήσεις ακινήτων ύψους €9 εκατ. για το 2020 (σε σύγκριση με κέρδος από πωλήσεις ακινήτων ύψους €32 εκατ. για το 2019).

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το Συγκρότημα προχώρησε σε εκτέλεση αγοραπωλητήριων συμφωνιών με συνολική τιμή συμβολαίου ύψους €91 εκατ. (492 ακίνητα), σε σύγκριση με €345 εκατ. (558 ακίνητα) κατά το 2019, εξαιρουμένης της πώλησης του Cyreit. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα είχε υπογράψει αγοραπωλητήριες συμφωνίες για πωλήσεις ακινήτων με τιμή συμβολαίου ύψους €53 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020, σε σύγκριση με €54 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και €36 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019.

Η ΔΔΑ ανέλαβε ακίνητα ύψους €146 εκατ. κατά το 2020 (μειωμένα κατά 26% σε ετήσια βάση), μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα και ανακτηθέντων ακινήτων.

Project Helix 2

Αποθέματα ακινήτων με λογιστική αξία ύψους €59 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με €11 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020) έχουν κατηγοριοποιηθεί στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση, καθώς περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο του Project Helix 2 και αποτελούνται από αποθέματα ακινήτων με λογιστική αξία ύψους €33 εκατ. που αφορούν το Helix 2 Χαρτοφυλάκιο Α και €26 εκατ. που αφορούν το Helix 2 Χαρτοφυλάκιο Β.

Ολοκλήρωση πώλησης Cyreit

Κατά το β' τρίμηνο 2019, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την πώληση ολόκληρου του ποσοστού συμμετοχής της στις επενδυτικές μετοχές του Cyreit Variable Capital Investment Company PLC (Cyreit) (21 ακίνητα), αναγνωρίζοντας ζημιά από την πώληση ύψους περίπου €1 εκατ. Οι συνολικές εισπράξεις από την πώληση του Cyreit ανήλθαν σε €160 εκατ.

Ολοκλήρωση του Project Helix

Με την ολοκλήρωση του Project Helix κατά το β' τρίμηνο 2019, ακίνητα με λογιστική αξία ύψους €109 εκατ., τα οποία περιλαμβάνονταν στο χαρτοφυλάκιο του Project Helix, αποαναγνωρίστηκαν στις 30 Ιουνίου 2019.

Ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, η ΔΔΑ διαχειριζόταν ακίνητα λογιστικής αξίας ύψους €1,457 εκατ. (αποτελούμενα από ακίνητα ύψους €1,350 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Αποθέματα ακινήτων' και €107 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα'), σε σύγκριση με €1,467 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (αποτελούμενα από ακίνητα ύψους €1,358 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Αποθέματα ακινήτων' και €109 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα') και με €1,490 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019 (αποτελούμενα από ακίνητα αξίας ύψους €1,378 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Αποθέματα Ακινήτων' και €112 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε ακίνητα').

Επιπρόσθετα από τα ακίνητα τα οποία διαχειρίζεται η ΔΔΑ, ακίνητα τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα' με λογιστική αξία ύψους €21 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (στα ίδια επίπεδα στις Σεπτεμβρίου 2020 και σε σύγκριση με €24 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019), αφορούν ακίνητα που κατείχε το Συγκρότημα πριν τη σύσταση της ΔΔΑ τον Ιανουάριο του 2016.

Ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ (Συγκρότημα) € εκατ.	2020	2019	Δ' τρίμηνο 2020	Γ' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία ±%	Ετήσια ±%
Αρχικό Υπόλοιπο	1,490	1,530	1,467	1,456	1%	-3%
Προσθήκες (περιλαμβάνουν κόστος κατασκευής)	146	196	72	44	60%	-26%
Πωλήσεις	(80)	(207)	(32)	(24)	35%	-61%
Καθαρή απομείωση	(40)	(24)	(2)	(9)	-78%	63%
Μεταφορά στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	(59)	(5)	(48)	-	-	-
Τελικό υπόλοιπο	1,457	1,490	1,457	1,467	-1%	-2%

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.6 Μονάδα Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU) (συνέχεια)

Ανάλυση ανά είδος και χώρα	Κύπρος	Ελλάδα	Ρουμανία	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2020 (€ εκατ.)				
Οικιστικά	158	24	0	182
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	240	26	5	271
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	74	29	0	103
Ξενοδοχεία	24	1	-	25
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	606	6	2	614
Γήπεδα γκολφ και ακίνητα σχετικά με γκολφ	262	-	-	262
Σύνολο	1,364	86	7	1,457

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρουμανία	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2019 (€ εκατ.)				
Οικιστικά	182	26	0	208
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	200	29	6	235
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	73	32	0	105
Ξενοδοχεία	24	0	-	24
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	628	7	3	638
Γήπεδα γκολφ και ακίνητα σχετικά με γκολφ	280	-	-	280
Σύνολο	1,387	94	9	1,490

B.2.7 Έκθεση σε μη κύριες δραστηριότητες στο εξωτερικό

Η εναπομείνουσα έκθεση σε μη κύριες δραστηριότητες στο εξωτερικό (περιλαμβάνει καθαρά στοιχεία που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό και στοιχεία εκτός ισολογισμού) στις 31 Δεκεμβρίου 2020 έχει ως ακολούθως:

€ εκατ.	31 Δεκεμβρίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019
Ελλάδα	121	139
Ρουμανία	21	25
Ρωσία	10	19
Σύνολο	152	183

Το Συγκρότημα συνεχίζει τις προσπάθειες του για περαιτέρω απομόχλευση και διάθεση μη κύριων περιουσιακών στοιχείων και δραστηριοτήτων στην Ελλάδα, τη Ρουμανία και τη Ρωσία.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω, στις 31 Δεκεμβρίου 2020, υπήρχε έκθεση στην Ελλάδα, ύψους €270 εκατ., που αφορά δάνεια και ακίνητα (στα ίδια επίπεδα με τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και σε σύγκριση με €265 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019), η οποία δεν αναγνωρίστηκε ως μη κύρια δραστηριότητα, καθώς θεωρείται από τη Διεύθυνση ότι αποτελεί έκθεση στα πλαίσια των συνήθων εργασιών του Συγκροτήματος.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

B.3.1 Συνολικά Έσοδα

€ εκατ.	2020	2019 ¹	Δ' τρίμηνο 2020	Γ' τρίμηνο 2020	Β' τρίμηνο 2020	Α' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία (Δ' με Γ') ±%	Ετήσια ±%
Καθαρά έσοδα από τόκους	330	344	80	82	83	85	-2%	-4%
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	144	150	38	35	33	38	8%	-4%
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	15	38	1	2	6	6	-62%	-62%
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	56	58	14	13	18	11	14%	-3%
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	7	32	5	2	(1)	1	96%	-79%
Λοιπά έσοδα	15	29	4	3	4	4	22%	-48%
Μη επιτοκιακά έσοδα	237	307	62	55	60	60	11%	-23%
Σύνολο εσόδων	567	651	142	137	143	145	3%	-13%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (ετησιοποιημένη βάση)²	1.84%	1.90%	1.75%	1.79%	1.88%	1.95%	-4 μ.β.	-6 μ.β.
Μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (€ εκατ.)²	17,917	18,051	18,181	18,191	17,690	17,539	0%	-1%

1. Τα έσοδα από τόκους, τα μη-επιτοκιακά έσοδα, το κόστος προσωπικού, τα άλλα λειτουργικά έσοδα και οι πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με την πώληση ΜΕΔ (Helix), παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις /καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση, για διαχωρισμό της επίδρασης από αυτήν τη μη-επαναλαμβανόμενη συναλλαγή. 2. Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει EAT) τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Τα καθαρά έσοδα από τόκους και το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το έτος 2020 ανήλθαν σε €330 εκατ. και 1.84% αντίστοιχα, μειωμένα κατά 4% σε ετήσια βάση, κυρίως λόγω του χαμηλότερου όγκου νέων δανείων και τη συνεχιζόμενη πίεση στα δανειστικά επιτόκια. Τα καθαρά έσοδα από τόκους και το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €80 εκατ. (σε σύγκριση με €82 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020) και 1.75% (σε σύγκριση με 1.79% για το γ' τρίμηνο 2020) αντίστοιχα, καθώς η πίεση στα δανειστικά επιτόκια συνεχίζεται.

Ο μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων για το έτος 2020 ανήλθε σε €17,917 εκατ., μειωμένος κατά 1% σε ετήσια βάση. **Ο τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων** για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθε σε €18,181 εκατ., σε σύγκριση με €18,191 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020 (στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση).

Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το έτος 2020 ανήλθαν σε €237 εκατ. (σε σύγκριση με €307 εκατ. για το έτος 2019, μειωμένα κατά 23% σε ετήσια βάση) και αποτελούνται από καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες ύψους €144 εκατ., καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών ύψους €15 εκατ., καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €56 εκατ., καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €7 εκατ. και λοιπά έσοδα ύψους €15 εκατ. Η μείωση σε ετήσια βάση οφείλεται κυρίως στα μειωμένα κέρδη από την πώληση αποθεμάτων ακινήτων (κέρδη ΔΔΑ), μειωμένα κέρδη από επανεκτίμηση από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και μειωμένα λοιπά έσοδα, τα οποία επηρεάστηκαν αρνητικά από τον ιό COVID-19. Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €62 εκατ. (σε σύγκριση με €55 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020) αυξημένα κατά 11% σε τριμηνιαία βάση, επηρεασμένα θετικά από αυξημένα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες καθώς ο όγκος συναλλαγών ανέκαμψε σταδιακά μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων το α' εξάμηνο 2020, και από αυξημένα καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα (κέρδη ΔΔΑ).

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.1 Συνολικά Έσοδα (συνέχεια)

Τα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες για το έτος 2020 ανήλθαν σε €144 εκατ., σε σύγκριση με €150 εκατ. για το έτος 2019, αντικατοπτρίζοντας τα περιοριστικά μέτρα κατά το α' εξάμηνο 2020. Τα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €38 εκατ., σε σύγκριση με €35 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020, κυρίως λόγω της αύξησης στον όγκο συναλλαγών ο οποίος ανέκαμψε σταδιακά μετά τα περιοριστικά μέτρα κατά το α' εξάμηνο 2020.

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών για το έτος 2020 ανήλθαν σε €15 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος ύψους €17 εκατ. και καθαρή ζημιά από επανεκτίμηση σε συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα ύψους €2 εκατ.) μειωμένα κατά 62% σε ετήσια βάση. Η μείωση σε ετήσια βάση οφείλεται κυρίως σε μειωμένα καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και μειωμένα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος για το έτος 2020, ως αποτέλεσμα των περιοριστικών μέτρων κατά το α' εξάμηνο 2020. Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €1 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος ύψους €2 εκατ. και καθαρή ζημιά από επανεκτίμηση σε συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα ύψους €1 εκατ.) μειωμένα κατά 62% σε τριμηνιαία βάση, κυρίως λόγω της μείωσης στα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος κατά το δ' τρίμηνο 2020.

Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €56 εκατ. για το έτος 2020 (σε σύγκριση με €58 εκατ. για το έτος 2019), μειωμένα κατά 3% σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας την καθαρή επίδραση από τη μείωση στις καθαρές απαιτήσεις στον κλάδο των γενικών ασφαλειών που επηρεάστηκαν θετικά από τα περιοριστικά μέτρα του α' εξαμήνου 2020, και την αρνητική επίδραση από την μεταβολή στις παραδοχές αποτίμησης των εργασιών του κλάδου ζωής.

Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ανήλθαν σε €14 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2020 (σε σύγκριση με €13 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020), αυξημένα κατά 14% σε τριμηνιαία βάση, και είναι το καθαρό αποτέλεσμα των αυξημένων κερδών από νέους πελάτες και μειωμένων απαιτήσεων στον κλάδο ζωής, και μειωμένων κερδών λόγω συγκεκριμένων μεγάλων απαιτήσεων στον κλάδο γενικής ασφάλισης.

Τα καθαρά κέρδη/(ζημιά) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων για το έτος 2020 ανήλθαν σε €7 εκατ. (αποτελούμενα από κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €9 εκατ. και ζημιά από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €2 εκατ.), σε σύγκριση με €32 εκατ. για το έτος 2019, κυρίως λόγω των περιοριστικών μέτρων για τον ιό COVID-19 κατά το α' εξάμηνο 2020.

Τα καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €5 εκατ. (αποτελούμενα από κέρδη από την πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους περίπου €2 εκατ. και καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους περίπου €2 εκατ., τα οποία σχετίζονται κυρίως με συγκεκριμένα ακίνητα στην Ελλάδα), σε σύγκριση με €2 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020. Τα κέρδη ΔΔΑ δύναται να παρουσιάζουν διακυμάνσεις.

Τα συνολικά έσοδα για το έτος 2020 ανήλθαν σε €567 εκατ., σε σύγκριση με €651 εκατ. για το έτος 2019 (μειωμένα κατά 13% σε ετήσια βάση). Τα συνολικά έσοδα για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €142 εκατ., σε σύγκριση με €137 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.2 Συνολικά Έξοδα

€ εκατ.	2020	2019 ¹	Δ' τρίμηνο 2020	Γ' τρίμηνο 2020	Β' τρίμηνο 2020	Α' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία (Δ' με Γ') ±%	Ετήσια ±%
Κόστος προσωπικού	(195)	(220)	(50)	(49)	(47)	(49)	1%	-11%
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(145)	(165)	(41)	(35)	(34)	(35)	16%	-12%
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	(340)	(385)	(91)	(84)	(81)	(84)	7%	-12%
Ειδικός φόρος και συνεισφορές στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ) και στο Ταμείο Εγγυημένων Καταθέσεων (ΤΕΚ)	(30)	(25)	(6)	(9)	(6)	(9)	-29%	22%
Σύνολο εξόδων	(370)	(410)	(97)	(93)	(87)	(93)	4%	-10%
Δείκτης κόστος προς έσοδα ²	65%	63%	69%	68%	61%	64%	+1 ε.μ.	+2 ε.μ.
Δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο και συνεισφορά στο ΕΤΕ ²	60%	59%	64%	62%	57%	58%	+2 ε.μ.	+1 ε.μ.

1. Τα έσοδα από τόκους, τα μη-επιτοκιακά έσοδα, το κόστος προσωπικού, τα άλλα λειτουργικά έσοδα και οι πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με την πώληση ΜΕΔ (Helix), παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις /καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση, για διαχωρισμό της επίδρασης από αυτήν τη μη- επαναλαμβανόμενη συναλλαγή. 2. Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει EAT) τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Τα συνολικά έξοδα για το έτος 2020 ανήλθαν σε €370 εκατ. (σε σύγκριση με €410 εκατ. για το έτος 2019 και μειωμένα κατά 10% σε ετήσια βάση), εκ των οποίων 53% αφορούν κόστος προσωπικού (€195 εκατ.), 39% αφορούν άλλα λειτουργικά έξοδα (€145 εκατ.) και 8% (€30 εκατ.) αφορούν ειδικό φόρο και συνεισφορές στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ) και στο Ταμείο Εγγυημένων Καταθέσεων (ΤΕΚ). Η μείωση σε ετήσια βάση οφείλεται τόσο σε μειωμένα άλλα λειτουργικά έξοδα, όσο και σε μειωμένα έξοδα προσωπικού, αντικατοπτρίζοντας τις συνεχιζόμενες προσπάθειες για περιορισμό των εξόδων.

Το σύνολο λειτουργικών εξόδων για το έτος 2020 ανήλθαν σε €340 εκατ., σε σύγκριση με €385 εκατ. για το έτος 2019 (μειωμένα κατά 12% σε ετήσια βάση). Τα συνολικά λειτουργικά έξοδα για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €91 εκατ., σε σύγκριση με €84 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020 (αυξημένα κατά 7 σε τριμηνιαία βάση).

Το κόστος προσωπικού ανήλθε σε €195 εκατ. για το έτος 2020, μειωμένο κατά 11% σε ετήσια βάση (σε σύγκριση με €220 εκατ. για το έτος 2019), κυρίως λόγω της εξοικονόμησης κόστους μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού (ΣΕΑ) κατά το δ' τρίμηνο 2019, μέσω του οποίου ποσοστό περίπου 11% των υπαλλήλων πλήρους απασχόλησης του Συγκροτήματος είχαν εγκριθεί για αποχώρηση, με συνολικό κόστος ύψους €81 εκατ. να αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά το δ' τρίμηνο 2019. Η ετήσια εξοικονόμηση λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση από την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για το 2020, υπολογίζεται σε €23 εκατ. ή 11% του κόστους προσωπικού. Το κόστος προσωπικού ανήλθε σε €50 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2020, αυξημένο κατά 1% σε τριμηνιαία βάση (σε σύγκριση με €49 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020).

Τον Δεκέμβριο του 2020, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε στοχευμένο σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού (ΣΕΑ) με συνολικό κόστος ύψους €6 εκατ. να αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά το δ' τρίμηνο 2020 (ως μη επαναλαμβανόμενο στοιχείο στην υποκείμενη βάση). Η μεικτή ετήσια εξοικονόμηση υπολογίζεται σε περίπου €2 εκατ. ή περίπου 1% του κόστους προσωπικού. Η ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για το 2021 παραμένει υπό συζήτηση.

Το Συγκρότημα εργοδοτούσε 3,572 άτομα στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με 3,577 στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και 3,672 άτομα στις 31 Δεκεμβρίου 2019, περιλαμβανομένων περίπου 100 ατόμων που σχετίζονται με το Project Helix, οι οποίοι μεταφέρθηκαν στον αγοραστή τον Ιανουάριο 2020). Το κόστος προσωπικού που σχετίζεται με τα άτομα αυτά (για το έτος 2019) περιλαμβάνεται στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT), περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.2 Συνολικά Έξοδα (συνέχεια)

Τα άλλα λειτουργικά έξοδα για το έτος 2020 ανήλθαν σε €145 εκατ., μειωμένα κατά 12% σε ετήσια βάση από €165 εκατ. για το έτος 2019, κυρίως λόγω μειωμένων εξόδων συμβούλων, εξόδων προώθησης και εξόδων σχετικών με ακίνητα κατά το έτος 2020, ως αποτέλεσμα των ενεργειών της Διεύθυνσης για περιορισμό των εξόδων και της εξοικονόμησης από τα περιοριστικά μέτρα κατά το α' εξάμηνο 2020. Τα άλλα λειτουργικά έξοδα για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €41 εκατ., σε σύγκριση με €35 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020, αυξημένα κατά 16% σε τριμηνιαία βάση, κυρίως λόγω εποχικά υψηλότερων εξόδων προώθησης, εξόδων σχετικών με ακίνητα και επαγγελματικών εξόδων.

Ο ειδικός φόρος και οι συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ) για το έτος 2020 ανήλθαν σε €30 εκατ., σε σύγκριση με €25 εκατ. για το έτος 2019 (αυξημένα κατά 22% σε ετήσια βάση). Ο ειδικός φόρος και οι συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ) για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €6 εκατ., σε σύγκριση με €9 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020 (μειωμένα κατά 29% σε τριμηνιαία βάση). Η αύξηση ύψους περίπου €5 εκατ. σε ετήσια βάση και η μείωση ύψους €3 εκατ. σε τριμηνιαία βάση οφείλονται στη συνεισφορά της Τράπεζας στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ), το οποίο αναγνωρίστηκε για πρώτη φορά το 2020. Η συνεισφορά για το α' εξάμηνο 2020 ανέρχεται σε €3 εκατ. και η συνεισφορά για το β' εξάμηνο 2020 ανέρχεται σε €3 εκατ., και αναγνωρίστηκαν στο α' τρίμηνο 2020 και γ' τρίμηνο 2020 αντίστοιχα, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

Από την 1 Ιανουαρίου 2020 και μέχρι τις 3 Ιουλίου 2024, η Τράπεζα υπόκειται σε εισφορά στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων σε εξαμηνιαία βάση. Οι εισφορές υπολογίζονται με βάση τη Μεθοδολογία, η οποία λαμβάνει υπόψη τον σταθμισμένο αναλαμβανόμενο κίνδυνο κάθε πιστωτικού ιδρύματος, όπως εγκρίθηκε από τη διαχειριστική επιτροπή του Συστήματος Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (ΣΕΚ) και είναι δημόσια διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ. Σύμφωνα με τη Μεθοδολογία, οι εισφορές σε γενικές γραμμές υπολογίζονται στις εγγυημένες καταθέσεις όλων των εγκεκριμένων ιδρυμάτων και στόχος είναι να φθάσουν στο επίπεδο 0.8% αυτών των καταθέσεων έως τις 3 Ιουλίου 2024.

Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο και τις συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο Ταμείο Εγγυημένων Καταθέσεων (ΤΕΚ) για το έτος 2020 ανήλθε σε 60%, στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο και τις συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο Ταμείο Εγγυημένων Καταθέσεων (ΤΕΚ) για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθε σε 64%, σε σύγκριση με 62% για το γ' τρίμηνο 2020, αντικατοπτρίζοντας μεγαλύτερη τριμηνιαία αύξηση στα συνολικά λειτουργικά έξοδα σε σύγκριση με τα συνολικά έσοδα.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.3 (Ζημιά)/κέρδη πριν τη φορολογία και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία

€ εκατ.	2020	2019 ¹	Δ' τρίμηνο 2020	Γ' τρίμηνο 2020	Β' τρίμηνο 2020	Α' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία (Δ' με Γ') +%	Ετήσια ±%
Λειτουργικά κέρδη	197	241	45	44	56	52	2%	-18%
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(149)	(146)	(31)	(31)	(23)	(64)	1%	2%
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(42)	(22)	(6)	(7)	(25)	(4)	-6%	86%
Προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα	(7)	(10)	(3)	0	(2)	(2)	-	-31%
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	(198)	(178)	(40)	(38)	(50)	(70)	6%	11%
(Ζημιά)/κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	(1)	63	5	6	6	(18)	-21%	-
Χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) ²	1.18%	1.12%	0.99%	0.97%	0.76%	2.00%	+2 μ.β.	+6 μ.β.

1. Τα έσοδα από τόκους, τα μη-επιτοκιακά έσοδα, το κόστος προσωπικού, τα άλλα λειτουργικά έσοδα και οι πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με την πώληση ΜΕΔ (Helix), παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις /καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) περιλαμβανομένων εξόδων ανασφάλισσης' στην υποκείμενη βάση, για διαχωρισμό της επίδρασης από αυτήν τη μη-επαναλαμβανόμενη συναλλαγή. 2. Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει EAT) τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'.
ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Τα λειτουργικά κέρδη για το έτος 2020 ανήλθαν σε €197 εκατ., σε σύγκριση με €241 εκατ. για το έτος 2019, μειωμένα κατά 18% σε ετήσια βάση. Τα λειτουργικά κέρδη για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €45 εκατ., σε σύγκριση με €44 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020 (αυξημένα κατά 2% σε τριμηνιαία βάση).

Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το έτος 2020 ανήλθαν σε €149 εκατ., σε σύγκριση με €146 εκατ. το έτος 2019. Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €31 εκατ., στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση. Η χρέωση για το δ' τρίμηνο 2020 περιλαμβάνει χρέωση ύψους €11 εκατ. που αντικατοπτρίζει την επίδραση της μελλοντικής πληροφόρησης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 (IFRS 9 Forward Looking Information) λόγω της επιδείνωσης των μακροοικονομικών προοπτικών, ως αποτέλεσμα των οικονομικών επιπτώσεων της εξάπλωσης του ιού COVID-19 (σε σύγκριση με χρεώσεις ύψους €5 εκατ., €10 εκατ. και €28 εκατ. που περιλήφθηκαν στις πιστωτικές ζημιές δανείων το γ' τρίμηνο, το β' τρίμηνο 2020 και το α' τρίμηνο 2020 αντίστοιχα).

Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (**cost of risk**) για το έτος 2020 ανήλθε σε 1.18% επί του συνόλου των δανείων, από τα οποία 43 μ.β. αντικατοπτρίζουν την επιδείνωση των μακροοικονομικών προοπτικών κατά το έτος 2020 (σε σύγκριση με χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων ύψους 1.12% για το έτος 2019).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων, περιλαμβανομένης της αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και των πιστωτικών ζημιών για εκθέσεις εκτός ισολογισμού, ανήλθαν σε €1,902 εκατ. (σε σύγκριση με €1,933 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και €2,096 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019) και αναλογούν σε 15.5% επί του συνόλου των δανείων (σε σύγκριση με 15.7% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και με 16.3% στις 31 Δεκεμβρίου 2019). Η μείωση στις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων κατά το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθε σε €31 εκατ. (σε σύγκριση με μείωση ύψους €110 εκατ. κατά το γ' τρίμηνο 2020).

Οι απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το έτος 2020 ανήλθαν σε €42 εκατ. (σε σύγκριση με €22 εκατ. για το έτος 2019) και για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €6 εκατ. (σε σύγκριση με €7 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020).

Οι προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα για το έτος 2020 ανήλθαν σε €7 εκατ., σε σύγκριση με €10 εκατ. για το έτος 2019. Οι προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €3 εκατ. σε σύγκριση με μηδενικές προβλέψεις για το γ' τρίμηνο 2020.

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.4 (Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας

€ εκατ.	2020	2019 ¹	Δ' τρίμηνο 2020	Γ' τρίμηνο 2020	Β' τρίμηνο 2020	Α' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία (Δ' με Γ') +%	Ετήσια ±%
(Ζημιά)/κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	(1)	63	5	6	6	(18)	-21%	-
Φορολογία	(8)	(3)	(1)	(2)	(3)	(2)	-23%	-
Ζημιά/(κέρδη) που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	3	(2)	(1)	0	4	(0)	-	-
(Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(6)	58	3	4	7	(20)	-32%	-
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά	(10)	(22)	(1)	(3)	(3)	(3)	-68%	-52%
(Ζημιά)/κέρδος μετά τη φορολογία – οργανική (που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(16)	36	2	1	4	(23)	72%	-
Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης ²	(146)	(92)	(42)	3	(104)	(3)	-	58%
Έξοδα Αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ)	(6)	(81)	(6)	-	-	-	-	-
(Συνεισφορά ΑΦΠ)/ Αναστροφή απομείωσης ΑΦΑ και απομείωση άλλων φορολογικών απαιτήσεων	(3)	88	(3)	-	-	-	-	-
Ζημιά από επαναμέτρηση της επένδυσης σε συγγενή εταιρία από την κατηγοριοποίηση της ως ομάδα που κατέχεται προς πώληση (CNP) μετά το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	-	(21)	-	-	-	-	-	-
(Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία - που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(171)	(70)	(49)	4	(100)	(26)	-	144%

1. Τα έσοδα από τόκους, τα μη-επιτοκιακά έσοδα, το κόστος προσωπικού, τα άλλα λειτουργικά έσοδα και οι πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με την πώληση ΜΕΔ (Helix), παρουσιάζονται στις Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης² στην υποκείμενη βάση, για διαχωρισμό της επίδρασης από αυτήν τη μη-επαναλαμβανόμενη συναλλαγή. 2. Οι Προβλέψεις/καθαρή (ζημιά)/κέρδη σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ), περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης αναφέρονται στην καθαρή ζημιά από συναλλαγές που ολοκληρώθηκαν σε κάθε έτος/περίοδο αναφοράς, στις καθαρές πιστωτικές ζημιές δανείων σε υπό εξέταση συναλλαγές, καθώς και στα έξοδα αναδιάρθρωσης που σχετίζονται με αυτές τις συναλλαγές. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε πιο κάτω.
ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β. = μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Η χρέωση φορολογίας για το έτος 2020 ανήλθε €8 εκατ., σε σύγκριση με €3 εκατ. για το έτος 2019. Η χρέωση φορολογίας για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθε σε €1 εκατ., σε σύγκριση με €2 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020.

Η ζημιά μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το έτος 2020 ανήλθε σε €6 εκατ., σε σύγκριση με κέρδη ύψους €58 εκατ. για το έτος 2019. Τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €3 εκατ., σε σύγκριση με κέρδη ύψους €4 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020.

Τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά για το έτος 2020 ανήλθαν σε €10 εκατ., σε σύγκριση με €22 εκατ. για το έτος 2019. Τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €1 εκατ., σε σύγκριση με €3 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020.

Η ζημιά μετά τη φορολογία από οργανικές δραστηριότητες (που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το έτος 2020 ανήλθε σε €16 εκατ., σε σύγκριση με κέρδη ύψους €36 εκατ. για το έτος 2019. Τα κέρδη μετά τη φορολογία από οργανικές δραστηριότητες (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €2 εκατ., σε σύγκριση με €1 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020.

Οι προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης για το έτος 2020 ανήλθαν σε €146 εκατ. (σε σύγκριση με €92 εκατ. για το έτος 2019). Οι προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης για το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €42 εκατ. (σε σύγκριση με αναστροφή προβλέψεων ύψους €3 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020) και αφορούν κυρίως πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με τις πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ). Επιπλέον, περιλαμβάνονται έξοδα αναδιάρθρωσης που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) για το δ' τρίμηνο 2020 ύψους περίπου €1.5 εκατ. (μηδέν για το γ' τρίμηνο 2020).

B. Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.4 (Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (συνέχεια)

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης που σχετίζονται με το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ) ανήλθαν σε €6 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2020 και για το έτος 2020. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε μέρος B.3.2 'Συνολικά έξοδα'.

Το τέλος για ΑΦΠ ανήλθε σε €3 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2020 και για το έτος 2020, και αφορά τέλος υπό μορφή εγγύησης σχετικά με την αναθεωρημένη νομοθεσία για τον Φόρο Εισοδήματος. **Η αναστροφή της απομείωσης των ΑΦΑ και απομείωση άλλων φορολογικών εισπρακτέων** ανήλθε σε €88 εκατ. για το έτος 2019, αποτελούμενη από την καθαρή θετική επίδραση ύψους €96 εκατ. σε συνέχεια τροποποιήσεων στη νομοθεσία Φόρου Εισοδήματος στην Κύπρο που υιοθετήθηκαν τον Μάρτιο 2019, και απομείωση ύψους €8 εκατ. που αφορούσε φορολογικές απαιτήσεις στην Ελλάδα που επηρεάστηκαν αρνητικά από νομοθετικές αλλαγές. Η λογιστική αξία των υπόλοιπων απαιτήσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ανήλθε σε €5 εκατ. (στα ίδια επίπεδα με τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και τις 31 Δεκεμβρίου 2019). Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε 'Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις για τη μετατροπή των ΑΦΑ σε ΑΦΠ' στο μέρος B.2.1. 'Κεφαλαιακή Βάση'.

Η ζημιά από την επαναμέτρηση της επένδυσης σε συγγενή εταιρία που κατέχεται προς πώληση (CNP) μετά το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιρειών ανήλθε σε €21 εκατ. για το έτος 2019, αποτελούμενη από ζημιά από επαναμέτρηση της επένδυσης σε συγγενή εταιρία κατά την επαναταξινόμηση ως περιουσιακό στοιχείο που κατέχεται προς πώληση ύψους €26 εκατ. και από μερίδιο στα κέρδη συγγενούς εταιρίας ύψους €5 εκατ. Τον Οκτώβριο 2019, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την πώληση ολόκληρου του ποσοστού συμμετοχής του ύψους 49.9% στη συγγενή εταιρία CNP Cyprus Insurance Holdings Limited (CNP), το οποίο είχε αποκτηθεί ως μέρος της εξαγοράς ορισμένων εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας το 2013, με αντίτιμο χρηματικό αντάλλαγμα ύψους €97.5 εκατ.

Η ζημιά μετά τη φορολογία που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το έτος 2020 ανήλθε σε €171 εκατ., σε σύγκριση με ζημιά ύψους €70 εκατ. για το έτος 2019. Η ζημιά μετά τη φορολογία που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας το δ' τρίμηνο 2020 ανήλθε σε €49 εκατ., σε σύγκριση με κέρδος ύψους €4 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020.

Γ. Λειτουργικό Περιβάλλον

Η κυπριακή οικονομία κατέγραψε μείωση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 5.1% το 2020, σύμφωνα με την Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία. Ωστόσο, η μείωση αυτή ήταν μικρότερη από την αρχικά αναμενόμενη και συγκρίνεται ευνοϊκά σε σχέση με τις περισσότερες άλλες χώρες της ΕΕ, και ειδικότερα τις χώρες του νότου. Η μείωση του ΑΕΠ οφείλεται στους τομείς του τουρισμού, της κατασκευαστικής δραστηριότητας, της βιομηχανίας, και των τεχνών και υπηρεσιών ψυχαγωγίας. Ειδικά στον τομέα του τουρισμού, οι συνολικές αφίξεις μειώθηκαν κατά 84% το 2020. Από την πλευρά των δαπανών, η συρρίκνωση προέρχεται από τη μείωση των καθαρών εξαγωγών και των ακαθάριστων επενδύσεων, ενώ η συνολική κατανάλωση είχε θετική συνεισφορά.

Στην αγορά εργασίας, το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε οριακά στο 7.3% τους πρώτους εννέα μήνες του 2020, σύμφωνα με την Eurostat, από 7.1% το 2019. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή μειώθηκε κατά 0.6% κατά μέσο όρο το 2020. Αυτό ήταν αποτέλεσμα κυρίως της απότομης μείωσης των τιμών ενέργειας στις διεθνείς αγορές, μείωσης της εγχώριας ζήτησης συνεπεία της πανδημίας, και της μείωσης του συντελεστή ΦΠΑ στον τομέα του τουρισμού και της φιλοξενίας. Η δημοσιονομική και νομισματική επέκταση δεν τροφοδότησαν ακόμα υψηλότερες τιμές των προϊόντων και υπηρεσιών. Ο ρυθμός πληθωρισμού αναμένεται να αυξηθεί ήπια το δεύτερο εξάμηνο του 2021 καθώς η οικονομική δραστηριότητα θα επιταχύνεται και η προσωρινή μείωση του ΦΠΑ θα έχει αντιστραφεί.

Το δημοσιονομικό πακέτο στήριξης της οικονομίας, από την Κυπριακή Κυβέρνηση, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 ήταν σημαντικό και ξεπέρασε το 4% του ΑΕΠ, σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις, και περιελάμβανε στήριξη εισοδήματος για τα νοικοκυριά, επιδοτήσεις μισθών για επιχειρήσεις και επιχορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις και αυτο-εργοδοτούμενους.

Εφαρμόστηκε επίσης ένα μορατόριουμ στις πληρωμές τόκων και κεφαλαίων για νοικοκυριά και επιχειρήσεις έως τα τέλη 2020. Τον Ιανουάριο του 2021, εισάχθηκε ένα δεύτερο μορατόριουμ για την περίοδο έως τα τέλη Ιουνίου 2021 για τους δανειολήπτες που επηρεάστηκαν από το δεύτερο κύμα της πανδημίας και τα περιοριστικά μέτρα που εφαρμόστηκαν. Οι επιλέξιμοι δανειολήπτες δικαιούνται συνολικό μορατόριουμ έως και 9 μήνες, περιλαμβανομένου του χρόνου από το πρώτο μορατόριουμ του 2020.

Στον τραπεζικό τομέα σημειώθηκε εξαιρετική πρόοδος από την κρίση το 2013. Η κεφαλαιακή επάρκεια βελτιώθηκε σημαντικά και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια μειώθηκαν κατακόρυφα. Το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο σύνολο των δανείων ήταν 20.9% στα τέλη Οκτωβρίου 2020 και αντιστοιχούσε σε 18.1% για τις εταιρείες και 26.4% για τα νοικοκυριά. Ωστόσο, τα τραπεζικά σύστημα παραμένει ευάλωτο στις οικονομικές συνθήκες εν μέσω αβεβαιότητας, και δεδομένου του αργού ρυθμού περαιτέρω μεταρρυθμίσεων.

Η Κύπρος θα επωφεληθεί σημαντικά από τα προγράμματα ανάκαμψης της ΕΕ που ανέρχονται συνολικά στα €750 δις. Σε καθαρή βάση, η Κύπρος εκτιμάται ότι θα λάβει περίπου €1.1 δις σε χορηγίες, που αντιστοιχεί στο 5% του ΑΕΠ, κατά την περίοδο προϋπολογισμού της ΕΕ 2021-2027. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα των κονδυλίων αυτών μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα θα εξαρτηθεί από την εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, όπως η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος και της δημόσιας και τοπικής διοίκησης.

Εκ των πραγμάτων, τα δημόσια οικονομικά επιδεινώθηκαν σημαντικά το 2020, λόγω των δημοσιονομικών μέτρων στήριξης της οικονομίας για την καταπολέμηση της πανδημίας και της οικονομικής ύφεσης που προκάλεσε. Το δημοσιονομικό ισοζύγιο εκτιμάται ότι επιδεινώθηκε από πλεόνασμα 1.5% του ΑΕΠ το 2019 σε έλλειμμα περίπου 4.4% του ΑΕΠ το 2020, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία από την Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία για την περίοδο Ιανουαρίου – Νοεμβρίου 2020. Με την εφαρμογή αυστηρότερων περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση του δεύτερου κύματος της πανδημίας, η κυβέρνηση θα παράσχει πρόσθετη στήριξη στην οικονομία, τουλάχιστον μέχρι το τέλος Μαρτίου 2021. Ως αποτέλεσμα, η τάση μειωμένων εσόδων και αυξημένων δαπανών θα συνεχιστεί τουλάχιστον και κατά το πρώτο τρίμηνο του 2021. Μεσοπρόθεσμα, η δημοσιονομική θέση της κυβέρνησης αναμένεται να βελτιωθεί και το έλλειμμα να μειωθεί σταδιακά καθώς η οικονομία θα ανακάμπτει και οι δαπάνες θα μειώνονται στα κανονικά τους επίπεδα. Το δημόσιο χρέος έχει αυξηθεί επίσης και εκτιμάται σε περίπου 115% του ΑΕΠ (Moody's Investors Service). Ωστόσο, η αύξηση αυτή προέρχεται από τα έκτακτα μέτρα στήριξης της οικονομίας λόγω της πανδημίας, και αναμένεται να είναι προσωρινή. Τα βασικά δομικά δεδομένα των δημοσίων οικονομικών παραμένουν ευνοϊκά και η πτωτική πορεία αναμένεται να επαναρχίσει, καθώς η ανάκαμψη θα εδραιώνεται. Η διάρθρωση του δημοσίου χρέους της Κύπρου έχει βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια ως αποτέλεσμα της προληπτικής διαχείρισης που εφαρμόζεται. Η μέση διάρκεια του χρέους αυξήθηκε στα οκτώ χρόνια και το κόστος εξυπηρέτησης έχει μειωθεί. Επιπλέον, η Κυβέρνηση διατηρεί σημαντικά ταμειακά αποθέματα, τουλάχιστον ισοδύναμα με εννέα μήνες χρηματοδοτικών αναγκών, μειώνοντας τον κίνδυνο βραχυπρόθεσμης αναχρηματοδότησης.

Τα νομισματικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) έναντι της πανδημίας ήταν εξαιρετικά ευνοϊκά. Εκτός από τα αρνητικά επιτόκια και την επαναφορά του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης, η ΕΚΤ εισήγαγε επίσης το Έκτακτο Πανδημικό Πρόγραμμα Αγορών, ενισχύοντας ταυτόχρονα τις πράξεις αναχρηματοδότησης για τις εμπορικές τράπεζες. Επιπρόσθετα, η ΕΚΤ προχώρησε σε χαλαρώσεις των κανονισμών περί εξασφαλίσεων των δανείων, και τον Δεκέμβριο 2020 υιοθέτησε περαιτέρω κίνητρα περιλαμβανομένης της αύξησης του Έκτακτου Πανδημικού Προγράμματος Αγορών κατά €500 δις ανεβάζοντας το μέγεθος του σε €1.85 τρις και παράταση της διάρκειας του έως τον Μάρτιο του 2022. Η ΕΚΤ παραμένει σταθερά δεσμευμένη να μην επιτρέψει τον οικονομικό κατακερματισμό στην ευρωζώνη διατηρώντας τα επιτόκια χαμηλά, περιορίζοντας έτσι τον κίνδυνο κρίσης δημόσιου χρέους.

Γ. Λειτουργικό Περιβάλλον (συνέχεια)

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών επιδεινώθηκε σημαντικά το 2020 λόγω της μείωσης των καθαρών εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών. Ωστόσο, το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να μειωθεί σταδιακά μεσοπρόθεσμα, καθώς τα έσοδα από εξαγωγές θα ανακτώνται και καθώς τα κονδύλια από τα προγράμματα ανάκαμψης της ΕΕ θα πιστώνονται στον λογαριασμό δευτερογενών εισοδημάτων του ισοζυγίου πληρωμών.

Η εξάρτηση της Κύπρου από την εξωτερική ζήτηση για τον τουρισμό σημαίνει ότι η οικονομική ανάκαμψη θα είναι μάλλον παρατεταμένη. Το πραγματικό ΑΕΠ προβλέπεται να αυξηθεί κατά 3.2% το 2021 και κατά 3.1% το 2022 σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ενδιάμεσες Προβλέψεις, Χειμώνας 2021). Έτσι, το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται να ανακάμψει στα προ-πανδημικά του επίπεδα το 2022.

Οι μεσοπρόθεσμες προβλέψεις της Κυπριακής οικονομίας υπόκεινται σε αρνητικούς και θετικούς κινδύνους. Από την θετική πλευρά, η ανάκαμψη στην ΕΕ μπορεί να είναι ισχυρότερη από ότι αναμένεται. Από την αρνητική πλευρά, οι εμβολιασμοί μπορεί να διαρκέσουν περισσότερο χρόνο και να μην είναι τόσο αποτελεσματικοί όσο αναμένεται τώρα, ειδικότερα εάν εξαπλωθούν οι μεταλλάξεις του ιού. Σε τέτοιο ενδεχόμενο, θα χρειαστεί περισσότερος χρόνος για να ανακάμψει η τουριστική δραστηριότητα. Ταυτόχρονα, τα δημοσιονομικά μέτρα μπορεί να αποδειχθούν λιγότερο αποτελεσματικά στο μέλλον και πιο δύσκολο να αντιστραφούν, οδηγώντας σε μεγαλύτερη περίοδο ανισορροπιών του προϋπολογισμού με αποτέλεσμα την επιδείνωση των δεικτών του δημοσίου χρέους, με πιθανές επιπτώσεις στο κόστος εξυπηρέτησης του. Το Ηνωμένο Βασίλειο μετά την έξοδο από την ΕΕ, μπορεί να πάρει περισσότερο μέχρι να αναπροσαρμόσει την οικονομία του, οδηγώντας σε παρατεταμένη στασιμότητα και πιέσεις στη συναλλαγματική ισοτιμία. Επιπρόσθετα, οι γεωπολιτικές διεργασίες στην ανατολική Μεσόγειο πιθανόν να κλιμακωθούν κάτι που θα καθυστερήσει την πιθανή εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων.

Πιστοληπτική αξιολόγηση

Η πιστοληπτική αξιολόγηση της Κυπριακής Κυβέρνησης βελτιώθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια ως συνάρτηση της βελτίωσης της ανθεκτικότητας της κυπριακής οικονομίας και των δημοσιονομικών επιδόσεων. Η Κύπρος επέδειξε πολιτική βούληση για τη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών μέσω μεταρρυθμίσεων και της αναδιάρθρωσης του τραπεζικού της συστήματος.

Ο Οίκος Moody's διατηρεί τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Κυπριακής κυβέρνησης σε Ba2 από τον Ιούλιο του 2018, και την προοπτική θετική από τον Σεπτέμβριο του 2019. Πιο πρόσφατα, τον Ιανουάριο του 2021, ο οίκος Moody's εξέδωσε την τακτική του ενημέρωση σχετικά με την πιστοληπτική αξιολόγηση της Κυπριακής κυβέρνησης διατηρώντας την προοπτική με θετικό πρόσημο. Αυτό οφείλεται στη σημαντική μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και στα θετικά δεδομένα που ισχύουν σε ότι αφορά τη μείωση του δημόσιου χρέους που αναμένεται να συνεχιστεί μετά την κρίση της πανδημίας. Η μεγάλη αύξηση του χρέους που σχετίζεται με την πανδημία αναμένεται να είναι προσωρινή, εν μέρει και λόγω του μεγάλου δημοσιονομικού πλεονάσματος της Κύπρου το 2019.

Η **Fitch Ratings** αντίστοιχα, διατηρεί την μακροπρόθεσμη πιστοληπτική της αξιολόγηση στην επενδυτική βαθμίδα BBB- από τον Νοέμβριο του 2018, με τελευταία επιβεβαίωση τον Απρίλιο και τον Οκτώβριο του 2020. Ο οίκος αναβάθμισε την προοπτική σε θετική τον Οκτώβριο του 2019 και την αναθεώρησε σε σταθερή τον Απρίλιο του 2020, αντικατοπτρίζοντας τη σημαντική επίδραση που μπορεί να έχει η πανδημία στην οικονομία και τη δημοσιονομική θέση της Κύπρου. Η **S&P Global Ratings** διατηρεί την πιστοληπτική της αξιολόγηση στην επενδυτική βαθμίδα BBB- και την προοπτική σταθερή, από τον Σεπτέμβριο του 2018. Η βαθμολογία και η θετική προοπτική επιβεβαιώθηκαν τον Μάρτιο και Σεπτέμβριο του 2020. Πιο πρόσφατα, τον Νοέμβριο του 2020, ο οίκος **DBRS** επιβεβαίωσε την αξιολόγησή του για την μακροπρόθεσμη αποτίμηση της Κυπριακής κυβέρνησης σε τοπικό και ξένο νόμισμα στο BBB (χαμηλό) και την προοπτική σταθερή.

Δ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας

Πιστωτικές αξιολογήσεις

Η χρηματοοικονομική επίδοση του Συγκροτήματος είναι άμεσα συνδεδεμένη με το οικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο. Τον Ιανουάριο 2021, ο οίκος Fitch Ratings επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση της Τράπεζας στο B- (αρνητική προοπτική). Τον Απρίλιο 2020, ο οίκος Fitch Ratings αναθεώρησε την προοπτική της Τράπεζας σε αρνητική, αντικατοπτρίζοντας τη σημαντική επίπτωση που η εξάπλωση του ιού COVID-19 δύναται να έχει στην Κυπριακή οικονομία και κατά συνέπεια στην Τράπεζα. Τον Νοέμβριο 2020, ο οίκος Moody's Investors Service επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Τράπεζας στο B3 (θετική προοπτική). Τον Ιούλιο 2020, ο οίκος Standard and Poor's επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της Τράπεζας σε B+ (σταθερή προοπτική).

Επιπτώσεις από τον ιό COVID-19

Το Συγκρότημα συνεχίζει να επιτυγχάνει πρόοδο έναντι των στρατηγικών του προτεραιοτήτων, στηρίζοντας παράλληλα τους πελάτες, τους συναδέλφους και την κοινωνία για αντιμετώπιση της πανδημίας, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα όπως όλα τα καταστήματά του λειτουργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις συστάσεις του Υπουργείου Υγείας.

Το Συγκρότημα συνεχίζει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και τις επιπτώσεις του ιού COVID-19 στην παγκόσμια και την Κυπριακή οικονομία. Οι αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον, το πρώτο εξάμηνο του 2020, είχαν ως αποτέλεσμα χαμηλότερα επίπεδα οικονομικής δραστηριότητας και παροχής πιστώσεων, τα οποία ανέκαμψαν σταδιακά το γ' τρίμηνο 2020. Τα περιοριστικά μέτρα που εφαρμόστηκαν το δ' τρίμηνο 2020 για την αντιμετώπιση του δεύτερου κύματος της πανδημίας, έχουν επεκταθεί και στη νέα χρονιά και αναμένεται να οδηγήσουν σε προσωρινή απώλεια της δυναμικής της οικονομικής ανάκαμψης στις αρχές του 2021.

Ταυτόχρονα, τα στατιστικά είναι ενθαρρυντικά καθώς η Κύπρος κατατάσσεται πρώτη μεταξύ των χωρών της ΕΕ όσον αφορά τις διαγνωστικές εξετάσεις για τον ιό COVID-19 και πέμπτη παγκοσμίως για τη διαχείριση της πανδημίας (Lowy Institute). Επιπλέον, η ανάπτυξη αποτελεσματικών εμβολίων είναι ενθαρρυντική και επιτυχημένα προγράμματα εμβολιασμού τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό αναμένεται να λειτουργήσουν ως ισχυροί καταλύτες τόσο για την παγκόσμια όσο και για την τοπική οικονομική ανάκαμψη. Συγκεκριμένα, η Κυπριακή Κυβέρνηση αναμένει να έχει διαθέσιμα εμβόλια για το 70% του πληθυσμού πάνω από 18 χρονών μέχρι το τέλος Ιουνίου 2021.

Όπως και για άλλες Ευρωπαϊκές τράπεζες, η διατήρηση για μεγάλο χρονικό διάστημα των χαμηλών επιτοκίων εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση για την κερδοφορία του Συγκροτήματος. Συνέπεια της πανδημίας, η Τράπεζα έχει αναθεωρήσει τις μακροοικονομικές παραδοχές στις οποίες βασίζεται ο υπολογισμός των πιστωτικών ζημιών δανείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 για το α' τρίμηνο 2020 με βάση σχετική εποπτική καθοδήγηση, με αποτέλεσμα να προκύψουν αυξημένες οργανικές πιστωτικές ζημιές δανείων για το α' τρίμηνο 2020 ύψους €28 εκατ. Κατά τη διάρκεια της χρονιάς, αυτές οι παραδοχές αναθεωρήθηκαν με τις αντίστοιχες οργανικές πιστωτικές ζημιές δανείων να ανέρχονται σε €54 εκατ. για το έτος 2020. Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, η Τράπεζα ανέμενε, σύμφωνα με το βασικό σενάριο, ότι η Κυπριακή οικονομία θα συρρικνωθεί κατά 5.8% το 2020, με σταδιακή ανάκαμψη από το 2021 με ρυθμό ανάπτυξης 4.0% για το 2021. Οι προβλέψεις της Τράπεζας είναι σε γενικές γραμμές σύμφωνα με τις δημοσιευμένες προβλέψεις της ΚΤΚ, του Υπουργείου Οικονομικών της Κύπρου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Με την εξάπλωση του ιού COVID-19 τον Μάρτιο 2020, το Συγκρότημα εφάρμοσε το Σχέδιο Διαχείρισης Περιστατικών Πανδημίας και προχώρησε στη σύσταση μιας εξειδικευμένης ομάδας (Pandemic Incident Management Team) για την παρακολούθηση των εξελίξεων σε εγχώριο και παγκόσμιο επίπεδο και την παροχή καθοδήγησης για μέτρα υγείας και ασφάλειας, ταξιδιωτικές συμβουλές και επιχειρηματική συνέχεια του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα εφαρμόζει τις οδηγίες και τα μέτρα που ανακοινώθηκαν από την κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Σύμφωνα με το Σχέδιο Αντιμετώπισης Πανδημίας, το Συγκρότημα υιοθέτησε πακέτο μέτρων για να ελαχιστοποιήσει την πιθανότητα διακοπής των λειτουργιών του. Η εξειδικευμένη ομάδα (Pandemic Incident Management Team) και η Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσιμων Καταστάσεων συνεχίζουν να παρακολουθούν στενά τις εξελίξεις αναφορικά με την πανδημία. Τα μέτρα περιλαμβάνουν κανόνες για τον περιορισμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες και εκείνων που επιστρέφουν από τα επίκεντρα της εξάπλωσης του ιού. Το Συγκρότημα προχώρησε με την αντικατάσταση προσωπικών συναντήσεων, περιλαμβανομένων και των συναντήσεων με πελάτες, με τηλεπικοινωνίες, αναπροσαρμόζοντας τη συνήθη πρακτική για προσωπική επαφή. Το Συγκρότημα έχει προχωρήσει στον διαχωρισμό των μονάδων με κύριες δραστηριότητες σε ξεχωριστές εγκαταστάσεις. Επιπλέον, για να διασφαλιστεί η επιχειρησιακή συνέχεια, σημαντικός αριθμός του προσωπικού εργάζεται εξ αποστάσεως και η δυνατότητα πρόσβασης εξ αποστάσεως έχει ενισχυθεί σημαντικά. Επιπλέον, το Συγκρότημα ακολουθεί αυστηρούς κανόνες υγιεινής, έχει αυξήσει τη συχνότητα καθαρισμού και απολύμανσης χώρων, και εφαρμόζει και άλλα μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας του προσωπικού και των πελατών.

Επίσης, έχουν αξιολογηθεί οι πιθανές οικονομικές επιπτώσεις στους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται το Συγκρότημα, και έχουν προσδιοριστεί πιθανές ενέργειες μετριασμού των επιπτώσεων για στήριξη της οικονομίας, όπως την στήριξη των βιώσιμων επηρεαζόμενων επιχειρήσεων και νοικοκυριών μέσω νέου δανεισμού για κάλυψη της ρευστότητας, κεφαλαίου κίνησης (working capital), κεφαλαιουχικών δαπανών και επενδυτικών σκοπών που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του δανειολήπτη.

Δ. Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Επιπτώσεις από τον ιό COVID-19 (συνέχεια)

Το πακέτο μέτρων το οποίο ανακοίνωσε η ΕΚΤ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και τα πρωτοφανή δημοσιονομικά και άλλα μέτρα της Κυπριακής Κυβέρνησης, αναμένεται ότι θα συνεχίσουν να βοηθούν στη μείωση της αρνητικής επίδρασης και θα στηρίξουν την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας.

Στο πλαίσιο των μέτρων για στήριξη των δανειοληπτών που επηρεάζονται από τον ιό COVID-19 και της ευρύτερης Κυπριακής οικονομίας, η Κυπριακή Βουλή ψήφισε την αναστολή της καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) μέχρι το τέλος του έτους 2020, για όλους τους επιλέξιμους δανειολήπτες οι οποίοι δεν παρουσίαζαν καθυστερήσεις πέραν των 30 ημερών κατά το τέλος Φεβρουαρίου 2020. Πάνω από 25,000 δανειολήπτες είχαν εγκριθεί και αφορούν δάνεια ύψους περίπου €5.9 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (δάνεια σε ιδιώτες ύψους €2.1 δις και δάνεια σε επιχειρήσεις ύψους €3.8 δις) και αντιπροσωπεύουν το 64% του συνόλου των δανείων (εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού).

Το καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) για τα δάνεια αυτά έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και η απόδοση τους μετά τη λήξη της αναστολής καταβολής πληρωμών είναι ενθαρρυντική, καθώς €3.6 δις είχαν δόση μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2021 και το 95% αυτών κατέβαλαν την δόση τους. Η στενή παρακολούθηση της ποιότητας των δανείων αυτών συνεχίζεται και προσφέρονται λύσεις σε πελάτες που τα δάνεια τους άρχισαν να παρουσιάζουν καθυστερήσεις.

Ένα δεύτερο σχέδιο για αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) ανακοινώθηκε τον Ιανουάριο του 2021 για πελάτες που επηρεάστηκαν από τη δεύτερη επιβολή περιοριστικών μέτρων. Η αναστολή αυτή προσφέρεται μέχρι το τέλος Ιουνίου 2021, ωστόσο το σύνολο της περιόδου υπό καθεστώς αναστολής, περιλαμβανομένης και της αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που δόθηκε το 2020, δεν πρέπει να υπερβαίνει τους εννέα μήνες. Η περίοδος καταβολής αιτήσεων έληξε στις 31 Ιανουαρίου 2021 και υποβλήθηκαν αιτήσεις για δάνεια ύψους περίπου €27 εκατ. Μέχρι τα μέσα Φεβρουαρίου 2021 έχουν εγκριθεί δάνεια ύψους περίπου €17 εκατ. για το δεύτερο σχέδιο. Η στενή παρακολούθηση της ποιότητας των δανείων υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων συνεχίζεται.

Με την εξάπλωση του ιού COVID-19, οι τομείς του τουρισμού, εμπορίου, μεταφορών και ο κατασκευαστικός τομέας είναι τομείς που επηρεάστηκαν περισσότερο αρνητικά. Το Συγκρότημα διαθέτει καλά διαφοροποιημένο δανειακό χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, τα δάνεια του Συγκροτήματος (εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού) στον τουρισμό περιορίζονταν στο €1.1 δις, από σύνολο δανείων (εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού) ύψους €9.2 δις, από τα οποία περίπου το 90% ήταν υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων το οποίο έληξε το τέλος του 2020. Περίπου το ένα τρίτο αυτών των δανείων είχαν καταβολή δόσης μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2021 και το 98% αυτών κατέβαλαν την δόση τους. Είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι η πλειοψηφία των πελατών στον κλάδο διαμονής, εισήλθαν στην κρίση με σημαντική ρευστότητα, λόγω των ισχυρών αποδόσεων των τελευταίων ετών. Κατά το 2020, η μείωση στις αφίξεις τουριστών από το εξωτερικό αντικαταστάθηκε μερικώς από τον εσωτερικό τουρισμό μια τάση που αναμένεται να συνεχιστεί και κατά το 2021. Ανάκαμψη στον τουριστικό τομέα αναμένεται από το β' εξάμηνο του 2021 και θα είναι συνδεδεμένη με τα διεθνή προγράμματα εμβολιασμού, επισημαίνοντας ότι οι χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και το Ισραήλ, από τις οποίες προέρχεται πάνω από το 40% των τουριστικών αφίξεων, είναι σήμερα σε αρκετά προχωρημένο στάδιο στα προγράμματα εμβολιασμών που ακολουθούν.

Αντίστοιχα, τα δάνεια του Συγκροτήματος (εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού) στον τομέα του εμπορίου περιορίζονταν στο €0.9 δις, από τα οποία περίπου το 53% ήταν υπό καθεστώς αναστολής της καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων η οποία έληξε το τέλος του 2020. Το 68% των δανείων είχαν καταβολή δόσης μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2021 και το 97% αυτών κατέβαλαν την δόση τους. Είναι σημαντικό ότι περίπου το 30% των δανείων του τομέα του εμπορίου σχετίζονται με βασικές υπηρεσίες λιανικής χαμηλού κινδύνου, που δεν επηρεάστηκαν σημαντικά από την πανδημία.

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα

Οι μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες του Συγκροτήματος παραμένουν ξεκάθαρες, με την προσοχή να συνεχίζει να εστιάζεται στην ενίσχυση του ισολογισμού και στη βελτίωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου και της αποδοτικότητας, διατηρώντας παράλληλα καλή κεφαλαιακή βάση, για να συνεχίσει να έχει ζωτικό ρόλο στη στήριξη της Κυπριακής οικονομίας. Το Συγκρότημα συνεχίζει να εξερευνά τις επιλογές του για **ενίσχυση των εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων και τη βελτίωση της αποδοτικότητας μέσω του προγράμματος ψηφιακής μεταμόρφωσης** ώστε να παρέχει προϊόντα και υπηρεσίες, με μειωμένο λειτουργικό κόστος.

Δ. Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα (συνέχεια)

Η βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου παραμένει κύρια προτεραιότητα του Συγκροτήματος. Παρά τις δύσκολες συνθήκες αγοράς λόγω της εξάπλωσης του ιού COVID-19, το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση χαρτοφυλακίου δανείων λογιστικής αξίας ύψους περίπου €898 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 (από τα οποία δάνεια ύψους €886 εκατ. αφορούσαν ΜΕΔ (βάσει EAT)), γνωστό ως Project Helix 2 Χαρτοφυλάκιο Α και κατέληξε επίσης σε συμφωνία για την πώληση χαρτοφυλακίου δανείων λογιστικής αξίας ύψους περίπου €545 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (από τα οποία δάνεια ύψους €529 εκατ. αφορούσαν ΜΕΔ (βάσει EAT)), γνωστό ως Project Helix 2 Χαρτοφυλάκιο Β.

Το Project Helix (Χαρτοφυλάκιο Α και Β) αποτελεί ακόμα ένα ορόσημο στην επίτευξη ενός από τους στρατηγικούς στόχους του Συγκροτήματος για βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου μέσω της μείωσης των ΜΕΔ (βάσει EAT). Σε συνδυασμό με την περαιτέρω οργανική μείωση των ΜΕΔ ύψους περίπου €600 εκατ. και με μια μικρότερη πώληση ΜΕΔ (βάσει EAT) νωρίτερα κατά το έτος, η μείωση των ΜΕΔ (βάσει EAT) το 2020 αναπροσαρμοσμένη για τις πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) ανήλθε σε περίπου €2.1 δις, μειώνοντας τα ΜΕΔ (βάσει EAT) σε €1.8 δις και τον δείκτη ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια σε 16%. Συνολικά, από το ανώτατό τους επίπεδο το 2014, τα ΜΕΔ (βάσει EAT) έχουν μειωθεί κατά €13.2 δις ή 88% και ο δείκτης ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια κατά 47 ποσοστιαίες μονάδες, από 63% σε 16%, στην ίδια βάση.

Το Project Helix 2 σηματοδοτεί περαιτέρω πρόοδο στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Συγκροτήματος, ώστε να καταστεί ένας πιο ισχυρός, πιο ασφαλής και πιο αποδοτικός οργανισμός. Το Συγκρότημα είναι πλέον σε καλύτερη θέση να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που προκύπτουν από την συνεχιζόμενη κρίση από την εξάπλωση του ιού COVID-19, και να στηρίξει την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας.

Το Συγκρότημα παραμένει επικεντρωμένο στην περαιτέρω μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό και θα συνεχίσει να αναζητεί λύσεις για να το πετύχει αυτό. Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να αξιολογεί την προοπτική για επιτάχυνση της μείωσης των ΜΕΔ (βάσει EAT) μέσω περαιτέρω πωλήσεων ΜΕΔ (βάσει EAT). Ταυτόχρονα, σε συνέχεια της εξάπλωσης του ιού COVID-19 και τη λήξη του καθεστώτος αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) στο τέλος του έτους 2020, το Συγκρότημα παραμένει επικεντρωμένο στον περιορισμό ενδεχόμενης επιδείνωσης της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου και στην έγκαιρη διαχείριση των δανείων σε καθυστέρηση.

Η διαδικασία εκποιήσεων, η οποία είχε ανασταλεί μετά την εξάπλωση του ιού COVID-19, από τις 18 Μαρτίου 2020 μέχρι τις 31 Αυγούστου 2020, σύμφωνα με απόφαση του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, συνεχίστηκε κανονικά από την 1 Σεπτεμβρίου 2020. Στις 29 Δεκεμβρίου 2020, το Κυπριακό Κοινοβούλιο θέσπισε με νομοθεσία την αναστολή των εκποιήσεων μέχρι τις 31 Μαρτίου 2021, κύριων κατοικιών μέχρι €350 χιλιάδων και υποστατικών που ανήκουν στους δανειολήπτες αν αυτά σχετίζονται με «πολύ μικρού μεγέθους επιχειρήσεις» όπως ορίζεται από τη νομοθεσία.

Το Συγκρότημα συνεχίζει να παρέχει νέα δάνεια υψηλής ποιότητας μέσω συνετών πρακτικών και 99% των νέων δανείων που δόθηκαν στην Κύπρο από το 2016 ήταν εξυπηρετούμενα κατά την έναρξη του καθεστώτος αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων. Ο νέος δανεισμός επικεντρώνεται σε επιλεγμένους κλάδους της οικονομίας οι οποίοι είναι συμβατοί με το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας, και μετά την εξάπλωση του ιού COVID-19, ο νέος δανεισμός παραμένει επικεντρωμένος στη στήριξη της Κυπριακής οικονομίας. Κατά το τρίμηνο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, ο νέος δανεισμός ανήλθε σε €374 εκατ., αυξημένος κατά 30% σε τριμηνιαία βάση, καθώς η ζήτηση για νέα δάνεια αυξήθηκε μετά τη λήξη περιοριστικών μέτρων κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020, υποβοηθούμενη επίσης από τα σχέδια της Κυβέρνησης. Οι αιτήσεις για νέα στεγαστικά δάνεια ξεπέρασαν τα €130 εκατ. στα μέσα Φεβρουαρίου 2021.

Με στόχο να υποστηρίξει τις επενδύσεις από μικρομεσαίες επιχειρήσεις και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης και να υποβοηθήσει την Κυπριακή οικονομία δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας για νέους, η Τράπεζα συνεχίζει να παρέχει κοινά χρηματοδοτούμενα προγράμματα. Για το σκοπό αυτό, η Τράπεζα συνεχίζει τη συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank (EIB)), το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο (European Investment Fund (EIF)) και την Κυπριακή Κυβέρνηση.

Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί ευκαιρίες για πιθανή έκδοση Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης, λαμβάνοντας υπόψη τους όρους και τη λήξη του υφιστάμενου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €250 εκατ. (10NC5 Notes), ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς και υπό την αίρεση λήψης των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Ταυτόχρονα, το Συγκρότημα συνεχίζει να αξιολογεί ευκαιρίες για την έναρξη διαδικασίας για έκδοση ομολόγων το οποία πληρούν τα κριτήρια Ελάχιστων Απαιτήσεων για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL), ως μέρος της γενικότερης στρατηγικής κεφαλαιοποίησης και χρηματοδότησής της.

Βραχυπρόθεσμα, τα έσοδα θα είναι υπό πίεση λόγω της επιταχυνόμενης μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό. Υπάρχουν διάφορες πρωτοβουλίες σε εξέλιξη για αύξηση των καθαρών εσόδων από τόκους και των μη επιτοκιακών εσόδων, με έμφαση στα έσοδα από προμήθειες, στις ασφαλιστικές και στις άλλες μη τραπεζικές υπηρεσίες.

Καταβάλλονται προσπάθειες για βελτίωση των πιστωτικών περιθωρίων, παρά τις πιέσεις του ανταγωνισμού. Στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, το Συγκρότημα στοχεύει στην ανάπτυξη του χαρτοφυλακίου εξυπηρετούμενων δανείων κατά περίπου 10%, καθώς και στην προσεκτική ανάπτυξη του δανεισμού στον κλάδο της ναυτιλίας και του διεθνούς εταιρικού δανεισμού (international corporate lending).

Δ. Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα (συνέχεια)

Συγχρόνως προκειμένου να βελτιώσει περαιτέρω τη χρηματοδοτική της δομή, η Τράπεζα εντείνει τις προσπάθειές της για διαχείριση των καταθέσεων και του αντίστοιχου κόστους, αξιοποιώντας την αυξανόμενη εμπιστοσύνη των πελατών προς την Τράπεζα. Το κόστος των καταθέσεων μειώθηκε κατά 71 μ.β. σε 5 μ.β. κατά τα τελευταία 3 χρόνια. Το κόστος των καταθέσεων μειώθηκε κατά 11 μ.β. κατά το έτος 2020, σε σύγκριση με μείωση κατά 25 μ.β. κατά το έτος 2019. Επίσης, η χρέωση προμηθειών ρευστότητας, για συγκεκριμένες κατηγορίες πελατών, τέθηκε σε εφαρμογή τον Μάρτιο 2020. Η εισαγωγή προμηθειών ρευστότητας σε ευρύτερη κατηγορία μεγάλων πελατών, η οποία καθυστέρησε λόγω της εξάπλωσης του ιού COVID-19, εφαρμόστηκε από την 1 Φεβρουαρίου 2021. Επίσης, την 1 Φεβρουαρίου 2021 τέθηκε σε εφαρμογή καινούργιος κατάλογος χρεώσεων και προμηθειών. Η θετική επίδραση από τις δύο πιο πάνω πρωτοβουλίες αναμένεται να είναι περίπου €13 εκατ. ετησίως. Τα έσοδα από συναλλαγές αναμένεται να επανέλθουν στα επίπεδα προ-πανδημίας, καθώς η Κυπριακή οικονομία ανακάμπτει.

Μεσοπρόθεσμα, το Συγκρότημα στοχεύει στην αύξηση, μέσω διασταυρωμένων πωλήσεων, του μέσου αριθμού προϊόντων ανά πελάτη, με στόχο τους πελάτες με τους οποίους υπάρχει δυνατότητα ανάπτυξης και ενίσχυσης της επαγγελματικής σχέσης (under-penetrated customer base), καθώς επίσης και στην εισαγωγή της Πλατφόρμας Ψηφιακής Οικονομίας για τη δημιουργία νέων πηγών εσόδων, αξιοποιώντας τη θέση της Τράπεζας στην αγορά, τις γνώσεις και την ψηφιακή υποδομή.

Η Διεύθυνση επικεντρώνεται στη διαφοροποίηση των εσόδων μέσω της αύξησης των προμηθειών και δικαιωμάτων από την υπηρεσία διεθνών συναλλαγών, τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων μέσω υπηρεσιών wealth management και τις ασφαλιστικές εργασίες. Οι ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος, EuroLife Ltd και Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κλάδο ζωής και γενικό κλάδο αντίστοιχα, κατέχουν ηγετική θέση στον ασφαλιστικό κλάδο, και παρέχουν σταθερά επαναλαμβανόμενα έσοδα από προμήθειες διαφοροποιώντας περαιτέρω τις ροές εισοδημάτων του Συγκροτήματος. Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες για το έτος 2020 ανήλθαν σε €56 εκατ. (μειωμένα κατά 3% σε ετήσια βάση), και αποτελούν το 24% των μη επιτοκιακών εσόδων. Επιπλέον, στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, υπάρχουν πολλές ενέργειες σε εξέλιξη για την ενίσχυση των εσόδων από τον ασφαλιστικό κλάδο, και επίτευξη διατηρήσιμης κερδοφορίας που θα συμβάλει στη δημιουργία αξίας για τους μετόχους. Συγκεκριμένα, η EuroLife Ltd στοχεύει στη βελτίωση του συνόλου των τακτικών εσόδων (total regular income) κυρίως με την επέκταση της πελατειακής της βάσης και τη χρήση μιας νέας φιλοσοφίας παροχής υπηρεσιών και προϊόντων, ενώ οι Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ στοχεύουν στην αύξηση των μεικτών ασφαλιστρών αξιοποιώντας κυρίως την πελατειακή βάση της Τράπεζας μέσω αναβαθμισμένου τραπεζοασφαλιστικού καναλιού διάθεσης προϊόντων (revamping its bancassurance channel) και εστιάζοντας σε προϊόντα με υψηλό περιθώριο κέρδους. Στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, αναμένεται επίσης ότι θα υπάρξει βελτίωση της αποδοτικότητας μέσω της ενίσχυσης των ψηφιακών δυνατοτήτων.

Το Πρόγραμμα Ψηφιακής Μεταμόρφωσης που ξεκίνησε το 2017 έχει αρχίσει να προσφέρει μια εμφανώς βελτιωμένη εμπειρία στους πελάτες (βλέπε πιο κάτω), ενώ η μείωση του αριθμού των καταστημάτων μέχρι σήμερα, βελτίωσε ακόμη περισσότερο το λειτουργικό μοντέλο της Τράπεζας. Ο αριθμός των καταστημάτων μειώθηκε κατά 18% το 2019 και το δίκτυο καταστημάτων είναι τώρα στο μισό από ότι ήταν το 2013.

Η Διεύθυνση παραμένει επικεντρωμένη στην περαιτέρω βελτίωση της αποδοτικότητας μέσω περαιτέρω εξορθολογισμού του αριθμού καταστημάτων, περαιτέρω επιλογών για την αποχώρηση εργαζομένων πλήρους απασχόλησης, του περιορισμού των εξόδων αναδιάρθρωσης με την ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό, της ενίσχυσης του ελέγχου αγορών, καθώς και της μείωσης των συνολικών λειτουργικών εξόδων κατά περίπου 10% στο μεσοπρόθεσμο διάστημα σε σύγκριση με το 2019, παρά τον πληθωρισμό, η οποία αναμένεται να διευκολυνθεί από το Πρόγραμμα Ψηφιακού Μετασχηματισμού.

Ψηφιακή Μεταμόρφωση

Στο πλαίσιο του οράματος της να είναι ο κορυφαίος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο, η Τράπεζα συνεχίζει το Πρόγραμμα Ψηφιακής Μεταμόρφωσης που επικεντρώνεται σε τρεις στρατηγικούς άξονες: την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών και προϊόντων που βελτιώνουν την εμπειρία του πελάτη, τη βελτίωση εσωτερικών διαδικασιών, και την εισαγωγή νέων τρόπων εργασίας για τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

Δ. Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Ψηφιακή Μεταμόρφωση (συνέχεια)

Τους τελευταίους μήνες, μια σειρά από νέες δυνατότητες έχουν εισαχθεί στην τραπεζική εφαρμογή για κινητά της Τράπεζας. Οι χρήστες μπορούν πλέον να χρησιμοποιούν την εφαρμογή για να υποβάλουν αίτηση και να αποκτήσουν ψηφιακή υπογραφή πιστοποιημένη από eIDAS, η οποία τους επιτρέπει να υπογράψουν ηλεκτρονικά οποιοδήποτε έγγραφο σε οποιαδήποτε συσκευή. Επίσης, οι συνδρομητές της 1bank μπορούν πλέον να επικοινωνήσουν κατά τις εργάσιμες ώρες με άτομο του τηλεφωνικού κέντρου μέσω του 'mobile chat' για να επιλύσουν απορίες. Από τον Σεπτέμβριο 2020, οι χρήστες έχουν την επιλογή να λαμβάνουν ειδοποιήσεις μέσω της κινητής εφαρμογής αντί των μηνυμάτων SMS για τις αγορές που πραγματοποιούνται με τη χρήση κάρτας, καθώς και για τις αναλήψεις μέσω ATM. Οι ειδοποιήσεις 'push' είναι ένα άμεσο, πιο ασφαλές κανάλι που δεν επιβαρύνει την Τράπεζα με το κόστος μηνύματος. Επιπλέον, από τον Δεκέμβριο 2020 οι χρήστες λαμβάνουν ειδοποιήσεις στο κινητό για εξουσιοδότηση των 'online' συναλλαγών με κάρτες μέσω της εφαρμογής (αντί με SMS OTP), παρέχοντας με αυτό τον τρόπο ακόμη μεγαλύτερη ασφάλεια. Πέραν της χρήσης της τραπεζικής εφαρμογής για κινητά, οι κάτοχοι καρτών Visa μπορούν να πραγματοποιούν ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές, χωρίς να χρειάζεται να έχουν μαζί τους το κινητό τους τηλέφωνο, φορώντας απλώς ένα έξυπνο ρολόι Garmin ή Fitbit.

Η υιοθέτηση των ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών από τους πελάτες συνέχισε να αυξάνεται και να αποκτά δυναμική το 2020. Στα τέλη Ιανουαρίου 2021, το 85.4% του αριθμού των συναλλαγών που αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές εντός και εκτός Τράπεζας, πραγματοποιήθηκε μέσω ψηφιακών καναλιών (αυξημένο κατά 21 ε.μ. από 65% τον Σεπτέμβριο 2017, όταν ξεκίνησε το πρόγραμμα ψηφιακής μεταμόρφωσης). Οι ενεργοί χρήστες της τραπεζικής εφαρμογής για κινητά και οι ενεργοί χρήστες QuickPay αυξήθηκαν κατά 20% και 76% αντίστοιχα τους τελευταίους 12 μήνες. Τον Ιανουάριο 2021 καταγράφηκε ο υψηλότερος αριθμός με 91 χιλιάδες ενεργούς χρήστες QuickPay. Παρομοίως τον Δεκέμβριο καταγράφηκε ο υψηλότερος αριθμός πληρωμών με 228 χιλιάδες συναλλαγές.

Το 2020, λόγω των περιοριστικών μέτρων για τον ιό COVID-19, παρατηρήθηκε μείωση στις αναλήψεις μετρητών και καταθέσεων μέσω του δικτύου καταστημάτων. Παρατηρήθηκε επίσης αύξηση στην υιοθέτηση ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών και στον βαθμό διείσδυσης των ψηφιακών συνδρομητών, καθώς όλο και περισσότεροι πελάτες έχουν αποκτήσει πρόσβαση στα ψηφιακά κανάλια της Τράπεζας και περισσότερες κάρτες έχουν εκδοθεί. Στα τέλη Ιανουαρίου 2021, το 74.5% των πελατών χρησιμοποιούν ψηφιακά κανάλια για διενέργεια τραπεζικών συναλλαγών (αυξημένο κατά 15 ε.μ. από 60% τον Σεπτέμβριο 2017, όταν ξεκίνησε το πρόγραμμα ψηφιακής μεταμόρφωσης). Αναμένεται περαιτέρω αύξηση το 2021 λόγω της αύξησης στον αριθμό των συνδρομητών, καθώς και στον αριθμό των καρτών που έχουν εκδοθεί.

Έχοντας ως φιλοδοξία η Τράπεζα να είναι ένας από τους ακρογωνιαίους λίθους της ψηφιακής οικονομίας, έχει δώσει στους πελάτες τη δυνατότητα να εξουσιοδοτήσουν την παραχώρηση των στοιχείων ταυτοποίησης τους στην Κυβέρνηση, χρησιμοποιώντας τα διαπιστευτήρια της 1bank, επιτρέποντας έτσι την ψηφιακή εγγραφή στην Κυβερνητική Πύλη (Αριάδνη) όπου μπορούν να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές υπηρεσίες που διατίθενται από την Κυπριακή Κυβέρνηση (μέχρι τώρα οι πολίτες έπρεπε να είναι φυσικά παρόντες για σκοπούς ταυτοποίησης τους).

Επιπλέον, η Τράπεζα Κύπρου είναι η πρώτη Τράπεζα στην ΕΕ που προσφέρει στους πελάτες της τη δυνατότητα να αποκτήσουν πιστοποιητικά Εγκεκριμένης Ηλεκτρονικής Υπογραφής μέσω της εφαρμογής για κινητά χωρίς να απαιτείται φυσική παρουσία. Μια Εγκεκριμένη Ηλεκτρονική Υπογραφή έχει την ίδια νομική ισχύ με τη φυσική υπογραφή, και έτσι μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να υπογραφεί ψηφιακά οποιοδήποτε έγγραφο. Η υπογραφή μπορεί να γίνει πλέον πολύ πιο γρήγορα, προσφέροντας βελτιωμένη εμπειρία στον πελάτη. Η Τράπεζα Κύπρου προσφέρει επί του παρόντος ορισμένα από τα έγγραφα της Τράπεζας για υπογραφή με τη χρήση Ηλεκτρονικής Υπογραφής και έχει καθορίσει πλάνο για να προσφέρει σταδιακά τα περισσότερα έγγραφα της Τράπεζας προς ηλεκτρονική υπογραφή.

Επίσης, ως μέρος του Προγράμματος Ψηφιακής Μεταμόρφωσης, βρίσκονται σε εξέλιξη σημαντικές αλλαγές για την εγκαθίδρυση ενός μοντέρνου και πιο αποδοτικού εργασιακού περιβάλλοντος. Έχουν εισαχθεί νέες τεχνολογίες και εργαλεία που θα αλλάξουν δραστικά την εμπειρία των εργαζομένων, βελτιώνοντας τη συνεργασία και την ανταλλαγή γνώσεων σε ολόκληρο τον οργανισμό. Για παράδειγμα, ξεκίνησε η διάθεση φορητών συσκευών Microsoft Surface στους εργαζομένους των οποίων ο ρόλος απαιτεί υψηλή κινητικότητα, επιτρέποντας τους να εργάζονται απρόσκοπτα όπου κι αν βρίσκονται. Περαιτέρω βελτιώσεις θα υλοποιηθούν το 2021 και τα αποτελέσματα των προσπαθειών αυτών θα φανούν τους επόμενους μήνες.

Ε. Στρατηγική και Προοπτικές

Οι στρατηγικοί στόχοι του Συγκροτήματος είναι να καταστεί **ένα πιο ισχυρό, πιο ασφαλές και πιο αποδοτικό πιστωτικό ίδρυμα, ικανό να στηρίξει την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας** και να δημιουργήσει αξία για τους μετόχους του στο μεσοπρόθεσμο διάστημα.

Οι βασικοί πυλώνες της στρατηγικής του Συγκροτήματος είναι:

- **Ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό**
- **Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων**, μέσω δημιουργίας εσόδων από αύξηση εξυπηρετούμενων δανείων και από τραπεζικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου (όπως ασφαλιστικού κλάδου και ψηφιακής οικονομίας)
- **Βελτίωση λειτουργικής αποδοτικότητας**, μέσω ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας, που στηρίζεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις αυτοματοποιήσεις
- **Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG)**, μέσω ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον και ξεκάθαρη στρατηγική υποστηριζόμενη από αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση ευθυγραμμισμένη με προτεραιότητες αναφορικά με ΠΚΔ θέματα

ΚΥΡΙΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΠΥΛΩΝΕΣ	ΔΡΑΣΗ κατά το 2020 και μέχρι σήμερα	ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ
Ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό	<ul style="list-style-type: none"> • Συμφωνία για πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ (βάσει EAT) συνόλου €1.3 δις, με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Σε συνδυασμό με επιπλέον οργανική μείωση ΜΕΔ (βάσει EAT) ύψους €600 εκατ., και μια μικρότερη πώληση ΜΕΔ (βάσει EAT) νωρίτερα κατά το έτος, η αναπροσαρμοσμένη μείωση ΜΕΔ (βάσει EAT) για το 2020 ανήλθε σε περίπου €2.1 δις, μειώνοντας τα ΜΕΔ (βάσει EAT) σε €1.8 δις και το ποσοστό ΜΕΔ (βάσει EAT) από 30% σε 16%. • Για περαιτέρω πληροφορίες βλέπε Μέρος Β.2.5 'Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου' και Μέρος Δ 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας' 	<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση ΜΕΔ (βάσει EAT) κατά το 2021, μέσω οργανικών και μη οργανικών ενεργειών, η οποία αναμένεται να ξεπεράσει τις εισροές σε ΜΕΔ (βάσει EAT) • Συνεχίζεται η αξιολόγηση πιθανής επιτάχυνσης μείωσης των ΜΕΔ (βάσει EAT) μέσω περαιτέρω πωλήσεων ΜΕΔ (βάσει EAT)
Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων , μέσω δημιουργίας εσόδων από αύξηση εξυπηρετούμενων δανείων και από τραπεζικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου (όπως ασφαλιστικού κλάδου και ψηφιακής οικονομίας)	<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή προμηθειών ρευστότητας σε συγκεκριμένες κατηγορίες πελατών τον Μάρτιο 2020 • Εισαγωγή προμηθειών ρευστότητας σε ευρύτερη κατηγορία μεγάλων πελατών, η οποία καθυστέρησε λόγω της εξάπλωσης του ιού COVID-19, από την 1 Φεβρουαρίου 2021 • Εισαγωγή νέου καταλόγου χρεώσεων και προμηθειών από την 1 Φεβρουαρίου 2021 • Για περαιτέρω πληροφορίες βλέπε Μέρος Δ 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας' 	<ul style="list-style-type: none"> • Μετριασμός αρνητικών επιπτώσεων στα καθαρά έσοδα από τόκους, μέσω π.χ. αύξησης χαρτοφυλακίου εξυπηρετούμενων δανείων και βελτιστοποίησης τιμολόγησης καταθέσεων • Ενίσχυση εσόδων από δικαιώματα και προμήθειες, μέσω π.χ. συνεχούς αναθεώρησης του καταλόγου χρεώσεων και προμηθειών, αύξησης του μέσου αριθμού προϊόντων ανά πελάτη από διασταυρούμενες πωλήσεις (cross selling), νέων πηγών εσόδων μέσω εισαγωγής πλατφόρμας ψηφιακής οικονομίας • Επικέντρωση στις κερδοφόρες ασφαλιστικές δραστηριότητες με ευκαιρίες για περαιτέρω ανάπτυξη, π.χ. μέσω προώθησης προϊόντων υψηλού περιθωρίου αξιοποιώντας την ισχυρή θέση του Συγκροτήματος στην αγορά και την πελατειακή βάση για πιο στοχευμένες πωλήσεις με τη βοήθεια του ψηφιακού μετασχηματισμού

Ε. Στρατηγική και Προοπτικές (συνέχεια)

ΚΥΡΙΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΠΥΛΩΝΕΣ	ΔΡΑΣΗ κατά το 2020 και μέχρι σήμερα	ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ
Βελτίωση λειτουργικής αποδοτικότητας , μέσω ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας, που στηρίζεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις αυτοματοποιήσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Στοχευμένο σχέδιο εθελούσιας εξόδου το δ' τρίμηνο 2020 • Μείωση συνόλου λειτουργικών εξόδων κατά 12% το 2020, σε ετήσια βάση • Περαιτέρω πρόοδος στο Πρόγραμμα Ψηφιακής Μεταμόρφωσης • <i>Για περαιτέρω πληροφορίες βλέπε Μέρος Δ 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας'</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Διάθεση λύσεων εξόδου για αποδέσμευση μόνιμου προσωπικού • Εξορθολογισμός αριθμού καταστημάτων • Περιορισμός εξόδων αναδιάρθρωσης μετά την ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό • Ενίσχυση ελέγχου αγορών (procurement) • Μείωση συνόλου λειτουργικών εξόδων κατά περίπου 10% παρά τον μεσοπρόθεσμο πληθωρισμό
Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) , μέσω ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον και ξεκάθαρη στρατηγική υποστηριζόμενη από αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση ευθυγραμμισμένη με προτεραιότητες αναφορικά με ΠΚΔ θέματα	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Βλέπε διαφάνεια 38 στην Παρουσίαση των Προκαταρκτικών Οικονομικών Αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος 2020</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Περαιτέρω βελτίωση δομής και εταιρικής διακυβέρνησης • Επικέντρωση στο ανθρώπινο δυναμικό • Προτεραιότητα στην πολιτική για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα

Παρόλο που υπάρχει αβεβαιότητα στο ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον λόγω της πανδημίας, η Διεύθυνση παραμένει βέβαιη για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Συγκροτήματος.

Οι βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν την ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό με την ταυτόχρονη διαχείριση νέων εισροών ΜΕΔ (βάσει EAT) μετά τη λήξη της αναστολής καταβολής κεφαλαίων και τόκων, τη στρατηγική για επίτευξη διατηρήσιμης κερδοφορίας, τη διασφάλιση ότι η βάση κόστους παραμένει κατάλληλη και την αντιμετώπιση των προκλήσεων λόγω των χαμηλών επιτοκίων και πλεονάζουσας ρευστότητας. Παράλληλα στο προσεχές μέλλον, το Συγκρότημα θα συνεχίσει να επενδύει στο πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού, για τον εκσυγχρονισμό της Τράπεζας (ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναμένεται να αυξηθεί βραχυπρόθεσμα καθώς τα έσοδα παραμένουν υπό πίεση και τα λειτουργικά έξοδα θα αυξάνονται λόγω επενδύσεων στο πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού και να μειωθεί μεσοπρόθεσμα σε περίπου 55%). Τέλος το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί ευκαιρίες για πιθανή έκδοση Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης, λαμβάνοντας υπόψη τους όρους και τη λήξη του υφιστάμενου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €250 εκατ. (10NC5 Notes), ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς και υπό την αίρεση λήψεως των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Ταυτόχρονα, το Συγκρότημα συνεχίζει να αξιολογεί ευκαιρίες για την έναρξη διαδικασίας για έκδοση ομολόγων το οποία πληρούν τα κριτήρια Ελάχιστων Απαιτήσεων για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL), ως μέρος της γενικότερης στρατηγικής κεφαλαιοποίησης και χρηματοδότησής της.

Οι μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες περιλαμβάνουν τη δημιουργία διατηρήσιμης κερδοφορίας και αξίας στους μετόχους, την ενίσχυση εσόδων αξιοποιώντας την ηγετική θέση του Συγκροτήματος στην αγορά, τη βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας και την βελτιστοποίηση της διαχείρισης κεφαλαίων.

Ε. Στρατηγική και Προοπτικές (συνέχεια)

Οι μεσοπρόθεσμοι στρατηγικοί στόχοι του Συγκροτήματος παρουσιάζονται πιο κάτω σε συνάρτηση με τους κύριους δείκτες για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Κύριοι Δείκτες		2020	Στρατηγικοί Στόχοι για	
			2022	Μεσοπρόθεσμα
Κερδοφορία	Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE) ¹	δ/ε		~7%
	Σύνολο λειτουργικών εξόδων ²	€340 εκατ.		<€350 εκατ.
Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου	Ποσοστό ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια	16% αναπροσαρμοσμένο για τις πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT)	<10%	~5%
	Χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk)	118 μ.β.		70-80 μ.β.
Κεφάλαια	Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	15.2% με μεταβατικές διατάξεις και αναπροσαρμοσμένος για τις πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT)	Τουλάχιστον 13%	

1. Η απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE) υπολογίζεται ως τα κέρδη μετά τη φορολογία ως προς τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας μείον άυλα περιουσιακά στοιχεία.
2. Το 'Σύνολο λειτουργικών εξόδων' αποτελείται από το κόστος προσωπικού και άλλα λειτουργικά έξοδα. Στο 'Σύνολο λειτουργικών εξόδων' δεν περιλαμβάνεται ο 'ειδικός φόρος και οι συνεισφορές στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ETE) και στο Ταμείο Εγγυημένων Καταθέσεων (TEK)', ούτε και οποιαδήποτε έξοδα συμβούλων ή άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης.

Η διατήρηση μιας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης έχει αποτελέσει βασική προτεραιότητα για τη Διεύθυνση τα τελευταία χρόνια και παραμένει εξίσου σημαντική. Η στρατηγική βασίζεται στη διατήρηση ελάχιστου Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 13% καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου. Η δημιουργία κεφαλαίων από οργανικές δραστηριότητες, η επικέντρωση σε δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου, η περαιτέρω μείωση των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων υψηλού κινδύνου και το όφελος από την αποδέσμευση των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων του δανειακού χαρτοφυλακίου του Project Helix 2 μετά την πλήρη αποπληρωμή της αναβαλλόμενης αντιπαροχής αναμένεται να έχουν θετική επίδραση στα κεφάλαια του Συγκροτήματος. Ταυτόχρονα, παράγοντες που θα μπορούσαν ενδεχομένως να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στους δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν τη σταδιακή εισαγωγή των μεταβατικών διατάξεων του ΔΠΧΑ 9, πιθανές εποπτικές επιπτώσεις, καθώς και μη επαναλαμβανόμενες χρεώσεις για βελτιστοποίηση της βάσης εξόδων. Μέχρι την ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό και την αναδιάρθρωση των εργασιών, δύναται να υπάρχει μεταβλητότητα στους κεφαλαιακούς δείκτες ως αποτέλεσμα της χρονικής στιγμής πιθανών μελλοντικών επιπτώσεων από εποπτικές αλλαγές και μη επαναλαμβανόμενα έξοδα αναδιάρθρωσης.

Το Συγκρότημα έχει ξεκάθαρη στρατηγική, αξιοποιώντας την ισχυρή πελατειακή του βάση, την ανανεωμένη εμπιστοσύνη των πελατών του, την ηγετική του θέση στην αγορά, και την περαιτέρω ανάπτυξη ψηφιακών γνώσεων και υποδομών, προκειμένου να ολοκληρώσει την αναδιάρθρωση των εργασιών του και να θέσει την Τράπεζα σε πορεία κερδοφορίας για δημιουργία αξίας για τους μετόχους.

Στ. Όροι και Επεξηγήσεις

Δάνεια	<p>Τα δάνεια αποτελούνται από: (i) μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (περιλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση) και (ii) δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναπροσαρμοσμένα για τη συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία.</p> <p>Τα δάνεια παρουσιάζονται πριν την αναπροσαρμογή στην υπολειμματική εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε σχέση με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ανεξόφλητου συμβατικού ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς), συνολικού ύψους €230 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με €243 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και €271 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019).</p> <p>Επιπρόσθετα, τα δάνεια περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων αναπροσαρμοσμένα για τη συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία ύψους €326 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με €334 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και €427 στις 31 Δεκεμβρίου 2019).</p>
Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ)	<p>Ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) υπολογίζεται ως τα 'Διαθέσιμα Ποσά Σταθερής Χρηματοδότησης' σε σχέση με τα 'Απαιτούμενα Ποσά Σταθερής Χρηματοδότησης', με βάση τα πρότυπα της Επιτροπής Βασιλείας III. Ο υπολογισμός του αποτελεί απαίτηση της Διαδικασίας Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ). Ο ΔΚΣΧ της EAT θα τεθεί σε ισχύ ως κανονιστική απαίτηση σύμφωνα με τον CRR II τον Ιούνιο 2021.</p>
Δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις	<p>Ο δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις υπολογίζεται ως τα δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) ως προς το σύνολο των καταθέσεων.</p>
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις)	<p>Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις) έχει καθοριστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) (ΕΕ) 575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.</p>
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (χωρίς μεταβατικές διατάξεις)	<p>Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (χωρίς μεταβατικές διατάξεις) έχει καθοριστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.</p>
Δείκτης κόστος προς έσοδα	<p>Ο δείκτης κόστος προς έσοδα υπολογίζεται ως το Σύνολο Εξόδων (όπως ορίζεται) διαιρεμένο με το Σύνολο Εσόδων (όπως ορίζεται).</p>
Δείκτης μόχλευσης	<p>Ο δείκτης μόχλευσης είναι το ποσοστό του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων (περιλαμβανομένου και των Λοιπών Συμμετοχικών Τίτλων), μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, διαιρούμενο του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων όπως αυτά παρουσιάζονται στον ισολογισμό.</p>
Δείκτης ψηφιακών συναλλαγών	<p>Ο αριθμός των συναλλαγών που εκτελέστηκαν μέσω ψηφιακών καναλιών ως προς τον συνολικό αριθμό των συναλλαγών που διεκπεραιώθηκαν. Οι συναλλαγές αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές εντός και εκτός Τράπεζας. Τα ψηφιακά κανάλια περιλαμβάνουν την τραπεζική εφαρμογή για κινητά, τη διαδικτυακή τραπεζική και τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATMs).</p>
Διαγραφές	<p>Δάνεια μαζί με τις σχετικές πιστωτικές ζημιές δανείων τους διαγράφονται όταν δεν υπάρχει ρεαλιστική προοπτική για μελλοντική ανάκτησή τους. Μερικές διαγραφές, περιλαμβανομένων μη συμβατικών διαγραφών, μπορεί επίσης να προκύψουν όταν εκτιμάται ότι δεν υπάρχει εφικτή προοπτική για ανάκτηση των μελλοντικών ταμειακών ροών. Επιπλέον οι διαγραφές μπορεί να αντικατοπτρίζουν ενέργειες αναδιάρθρωσης με πελάτες και υπόκεινται στους όρους συμφωνίας και στην ικανοποιητική επίδοση.</p>

Στ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Ειδικός φόρος	Αφορά ειδικό φόρο επί των καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο.
EKT	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης	Αποτελούνται κυρίως από το κόστος εξωτερικών συμβούλων που αφορά: (i) την πώληση δραστηριοτήτων και μη κύριων περιουσιακών στοιχείων και (ii) τέλη για τις δραστηριότητες αναδιάρθρωσης δανείων πελατών
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	Αποτελούνται από τα Δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (όπως ορίζονται, αλλά μη περιλαμβανομένων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για στοιχεία εκτός ισολογισμού).
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες ως προς τα συνολικά έσοδα	Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες μείον έξοδα από αμοιβές και προμήθειες ως ποσοστό στο σύνολο των εσόδων (όπως ορίζεται).
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο υπολογίζεται ως τα καθαρά έσοδα από τόκους (ετησιοποιημένα) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (όπως ορίζεται).
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Αυτό αναφέρεται στα κέρδη ή τη ζημιά μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), εξαιρουμένων των 'μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων' (ως ορίζονται).
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία –οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Αυτό αναφέρεται στα κέρδη ή τη ζημιά μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), εξαιρουμένων των μη 'επαναλαμβανόμενων στοιχείων' (όπως ορίζονται, εκτός από τα 'έξοδα συμβούλων και άλλων εξόδων αναδιάρθρωσης –οργανικά').
Λειτουργικά κέρδη	Τα λειτουργικά κέρδη περιλαμβάνουν κέρδη πριν το 'Σύνολο συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων' (όπως ορίζονται), τη φορολογία, τα (κέρδη)/ζημιά που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας και τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (όπως ορίζονται).
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων	Τα λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων υπολογίζονται ως τα ετησιοποιημένα λειτουργικά κέρδη (ως ορίζονται) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων για τη σχετική περίοδο. Στο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνονται τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων στο τέλος κάθε τρίμηνου, όπου ισχύει.
Μερίδια αγοράς	<p>Τα μερίδια αγοράς των καταθέσεων και των δανείων βασίζονται σε στοιχεία της ΚΤΚ. Η Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος δανειστής στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς της επί των δανείων να ανέρχεται σε 41.9% στις 31 Δεκεμβρίου 2020, σε σύγκριση με 41.5% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, 41.7% στις 30 Ιουνίου 2020, 41.0% στις 31 Μαρτίου 2020, και 41.1% στις 31 Δεκεμβρίου 2019, 40.8% στις 30 Σεπτεμβρίου 2019, 41.3% στις 30 Ιουνίου 2019, 46.7% στις 31 Μαρτίου 2019, 45.4% στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και στις 30 Σεπτεμβρίου 2018, 38.6% στις 30 Ιουνίου 2018 και 37.4% στις 31 Μαρτίου 2018.</p> <p>Το μερίδιο αγοράς στα δάνεια επηρεάστηκε στις 30 Ιουνίου 2019, μετά από την από-αναγνώριση του δανειακού χαρτοφυλακίου που σχετίζεται με το Project Helix, κατά την ολοκλήρωση του, που ανακοινώθηκε στις 28 Ιουνίου 2019. Το μερίδιο αγοράς της Τράπεζας επί των δανείων στις 31 Μαρτίου 2019 έχει επηρεαστεί από μείωση στο σύνολο των δανείων του τραπεζικού τομέα στην Κύπρο ύψους €1 δις λόγω επανακατηγοριοποίησης δανείων, επανεκτιμήσεων, συναλλαγματικών ισοτιμιών και άλλων προσαρμογών (ΚΤΚ). Το μερίδιο αγοράς στα δάνεια στις 30 Σεπτεμβρίου 2018, επηρεάστηκε από τη μείωση του συνόλου των δανείων στον τραπεζικό τομέα, κυρίως λόγω €6 δις μη εξυπηρετούμενων δανείων της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ ('ΣΚΤ'), τα οποία παρέμειναν στη ΣΕΔΙΠΕΣ, ως αποτέλεσμα της συμφωνίας της ΣΚΤ με την Ελληνική Τράπεζα. Το μερίδιο αγοράς της Τράπεζας επί των δανείων στις 30 Ιουνίου 2018 είχε επηρεαστεί από μείωση στο σύνολο των δανείων του τραπεζικού τομέα στην Κύπρο ύψους €2.1 δις λόγω επανακατηγοριοποίησης δανείων, επανεκτιμήσεων, συναλλαγματικών ισοτιμιών και άλλων προσαρμογών (ΚΤΚ).</p>

Στ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Μέσος τριμηνιαίος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων

Αναφέρεται στον μέσο τριμηνιαίο όρο των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχή και το τέλος του σχετικού τριμήνου. Ο μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνει τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων στο τέλος κάθε τριμήνου, όπου εφαρμόζεται. Τα τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία είναι το σύνολο των: μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες, δανείων και απαιτήσεων σε τράπεζες, καθαρών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (περιλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιήθηκαν ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση), και επενδύσεων (με εξαίρεση τις μετοχές και τα αμοιβαία κεφάλαια).

Μεταβατικές διατάξεις για το αποθεματικό ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (CCB)

Σύμφωνα με την Κυπριακή νομοθεσία η οποία έχει ορισθεί για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, το αποθεματικό ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου ανέρχεται σε 1.25% για το 2017, 1.875% για το 2018 και 2.5% για το 2019 (σε πλήρη ισχύ).

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ) (βάσει ΕΑΤ)

Με βάση τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) και τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) προς τις τράπεζες για τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ), (που δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο 2017), ΜΕΔ θεωρούνται αυτά τα ανοίγματα τα οποία ικανοποιούν έναν από τους πιο κάτω όρους:

- (i) Ο δανειολήπτης έχει αξιολογηθεί ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την εκποίηση της εξασφάλισής του, ανεξάρτητα από την ύπαρξη τυχόν ληξιπρόθεσμων οφειλών ή τον αριθμό των ημερών σε καθυστέρηση.
- (ii) Δάνεια σε αθέτηση ή απομειωμένα δάνεια σύμφωνα με την προσέγγιση που προβλέπεται από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα οποία θα προκαλούσαν επίσης αθέτηση υποχρέωσης βάσει συγκεκριμένης πιστωτικής προσαρμογής, αναδιάρθρωσης κινδύνου και πτώχευσης του οφειλέτη.
- (iii) Σημαντικά ανοίγματα όπως καθορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), τα οποία είναι ληξιπρόθεσμα πάνω από 90 μέρες.
- (iv) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη για τα οποία χρειάζονται επιπρόσθετες ρυθμίσεις.
- (v) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 30 μέρες εντός της περιόδου επίβλεψης.

Ο όρος Δάνεια περιλαμβάνει όλα τα εντός και εκτός του ισολογισμού στοιχεία, εκτός από αυτά που κατέχονται για εμπορία και κατηγοριοποιούνται ως τέτοια στο συνολικό τους ποσό χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η εξασφάλιση τους.

Τα ακόλουθα κριτήρια σημαντικότητας εφαρμόζονται:

- Όταν τα προβληματικά δάνεια του οφειλέτη, τα οποία πληρούν τα πιο πάνω ΜΕΔ κριτήρια, υπερβαίνουν το 20% της μεικτής λογιστικής αξίας όλων των εντός ισολογισμού δανείων του, τότε όλα τα δάνεια του οφειλέτη κατηγοριοποιούνται ως μη εξυπηρετούμενα. Διαφορετικά, μόνο τα προβληματικά δάνεια κατηγοριοποιούνται ως μη εξυπηρετούμενα.
- Σημαντικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις ορίζονται ως εξής:
 - Για ανοίγματα σε ιδιώτες: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πάνω από €100
 - Για όλα τα άλλα ανοίγματα: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πάνω από €500 και το ποσό σε καθυστέρηση/υπερβάση να είναι τουλάχιστον 1% του συνολικού ποσού χρηματοδότησης του πελάτη.

Τα ΜΕΔ μπορεί να παύσουν να θεωρούνται ως τέτοια μόνο όταν όλοι οι πιο κάτω όροι ικανοποιούνται:

- (i) Η επέκταση στα ρυθμιστικά μέτρα δεν οδηγεί στην αναγνώριση απομείωσης ή σε αθέτηση.
- (ii) Έχει περάσει ένας χρόνος από την επέκταση των ρυθμιστικών μέτρων.
- (iii) Μετά τα ρυθμιστικά μέτρα και σύμφωνα με τους όρους μετά από τις ρυθμίσεις, δεν υπάρχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές ή ανησυχίες σχετικά με την ολική αποπληρωμή του δανείου.
- (iv) Δεν υπάρχει κριτήριο για πιθανότητα μη αποπληρωμής του οφειλέτη.
- (v) Ο οφειλέτης έχει πραγματοποιήσει πληρωμές μετά από τις ρυθμίσεις ενός μη ασήμαντου ποσού κεφαλαίου (υπάρχουν διαφορετικά κεφαλαιακά όρια αναλόγως του τύπου των παροχών).

Στ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ) (βάσει ΕΑΤ) (συνέχεια)

Νέος ορισμός αθέτησης σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2021

Από 1 Ιανουαρίου 2021 εφαρμόζονται δύο νέες εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες επηρεάζουν την ταξινόμηση των ΜΕΔ και τον υπολογισμό των ημερών σε καθυστέρηση. Συγκεκριμένα αυτές οι οδηγίες αφορούν τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το όριο σημαντικότητας για καθυστερημένες πιστωτικές υποχρεώσεις (EBA/RTS/2016/06) και τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης δυνάμει του άρθρου 178 (EBA/GL/2016/07).

Ως αποτέλεσμα, τίθενται σε εφαρμογή οι πιο κάτω αλλαγές:

1. Υπολογισμός ημερών σε καθυστέρηση: βάση του νέου υπολογισμού, οι ημέρες σε καθυστέρηση θα ξεκινήσουν να υπολογίζονται όταν οι καθυστερήσεις/ υπερβάσεις του δανείου ξεπεράσουν το όριο σημαντικότητας (αντί για την πρώτη μέρα που το δάνειο παρουσιάζει καθυστέρηση/ υπέρβαση). Επίσης, οι ημέρες καθυστερήσεων θα μηδενίζονται όταν οι καθυστερήσεις/ υπερβάσεις του δανείου μειωθούν κάτω από το όριο σημαντικότητας. Οι πληρωμές του δανείου που δεν επηρεάζουν το όριο σημαντικότητας των υπόλοιπων καθυστερήσεων/ υπερβάσεων δεν θα επηρεάσουν τον υπολογισμό του αριθμού ημερών σε καθυστέρηση.
2. Τα κριτήρια εξόδου για ΜΕΔ αλλάζουν και περιλαμβάνουν τα εξής:
 - (i) περίοδος επίβλεψης 3 μηνών για μη ρυθμισμένες χορηγήσεις
 - (ii) η έξοδος ΜΕΔ εναρμονίζεται με τα κριτήρια εξόδου προβληματικών αναδιρθρώσεων, π.χ έχει παρέλθει η χρονική περίοδος ενός έτους από την ύπαρξη του μεταγενέστερου εκ των ακόλουθων γεγονότων:
 - α. την ημερομηνία ρύθμισης
 - β. την ημερομηνία όπου το δάνειο έχει κατηγοριοποιηθεί ως ΜΕΔ
 - γ. την καταβολή κεφαλαίου και τόκου για τουλάχιστον 12 μήνες με βάση το πρόγραμμα αποπληρωμής
3. Βάση του νέου ορισμού αθέτησης το κριτήριο σημαντικότητας του 20% και τα ΜΕΔ που παρουσιάζουν καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών δεν θα ισχύουν για όλα τα άλλα ανοίγματα εκτός από τα ανοίγματα σε ιδιώτες π.χ. οποιοδήποτε ΜΕΔ του πελάτη, για οποιοδήποτε λόγο, θα ταξινομηθεί ως ΜΕΔ σε επίπεδο πελάτη.

Μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία

Τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία όπως παρουσιάζονται στη 'Ενοποιημένη Συνοπτική Ενδιάμεση Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων – Υποκείμενη βάση' τα οποία αφορούν τα ακόλουθα, όπου εφαρμόζονται: (i) έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά, (ii) έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ) (iii) Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης (iv) Ζημιά από επαναμέτρηση της επένδυσης σε συγγενή εταιρία από την κατηγοριοποίηση της ως ομάδα που κατέχεται προς πώληση (CNP) μετά το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών, και (v) (Τέλος για ΑΦΠ)/Αναστροφή απομείωσης ΑΦΑ και απομείωση εισπρακτέας φορολογίας.

Μη επιτοκιακά έσοδα

Τα μη επιτοκιακά έσοδα αποτελούνται από Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες, Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών (με εξαίρεση τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων), Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων, και Λοιπά έσοδα.

Νέος δανεισμός

Ο νέος δανεισμός περιλαμβάνει τη μέση μεταβολή από την αρχή του χρόνου μέχρι σήμερα (αν είναι θετική) σε λογαριασμούς ορίων.

Στ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Ποσοστό/Δείκτης ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια	Υπολογίζεται ως τα ΜΕΔ βάσει EAT (ως ορίζονται) ως προς τα δάνεια (ως ορίζονται).
Ποσοστό/Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ (βάσει EAT)	Υπολογίζεται ως οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζεται) ως προς το σύνολο των ΜΕΔ (βάσει EAT) (όπως ορίζεται).
Πιστωτικές ζημιές δανείων (PL)	Οι πιστωτικές ζημιές δανείων αποτελούνται από: (i) πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, (ii) καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος και (iii) τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
Πρόσθετο Κεφάλαιο Κατηγορίας 1 (AT1)	Το Πρόσθετο Κεφάλαιο Κατηγορίας 1 (AT1) ορίζεται σύμφωνα με τα Άρθρα 51 και 52 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) αριθ. 575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως αυτός εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.
Ρυθμός ψηφιακής υιοθέτησης	Ο αριθμός των ιδιωτών πελατών που έχουν υιοθετήσει τα ψηφιακά κανάλια και προϊόντα της Τράπεζας ως προς τον συνολικό αριθμό των ιδιωτών πελατών. Οι ψηφιακά ενεργοί πελάτες είναι τα άτομα που χρησιμοποιούν τα ψηφιακά κανάλια της Τράπεζας (την τραπεζική εφαρμογή για κινητά, τη διαδικτυακή τραπεζική και τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATMs)) για να πραγματοποιήσουν τις τραπεζικές τους συναλλαγές, καθώς και μέσα διευκόλυνσης διεκπεραίωσης ψηφιακών συναλλαγών, όπως τις κάρτες που εκδίδει η Τράπεζα για την πραγματοποίηση ηλεκτρονικών αγορών, βάσει της σκοροκάρτας που έχει αναπτυχθεί εσωτερικά (score card).
Στοιχεία από τη Στατιστική Υπηρεσία	Τα τελευταία στοιχεία δημοσιεύτηκαν από τη Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία) στις 16 Φεβρουαρίου 2021.
Πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT)	Αφορά τις πωλήσεις χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει EAT) που ολοκληρώθηκαν σε κάθε περίοδο και πωλήσεις ΜΕΔ υπό εξέταση, καθώς και πιθανές περαιτέρω πωλήσεις ΜΕΔ, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ανεξαρτήτως από το αν πληρούσαν ή όχι τα κριτήρια κατηγοριοποίησης ως ομάδες που κατέχονται προς πώληση στις ημερομηνίες αναφοράς. Περιλαμβάνουν χαρτοφυλάκια για το Project Helix, το Project Helix 2, καθώς και άλλα χαρτοφυλάκια.
Συγκρότημα	Το Συγκρότημα αποτελείται από την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, 'BOC Holdings' ή η 'Εταιρία', τη θυγατρική της Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λίμιτεδ, την 'Τράπεζα' και τις θυγατρικές της Τράπεζας.
Συνεισφορά στο ΕΤΕ	Αφορά συνεισφορά στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης.
Συνεισφορά στο ΤΕΚ	Αφορά συνεισφορά στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας έχει καθοριστεί σύμφωνα τους Κανονισμούς Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.
Σύνολο εξόδων	Το σύνολο εξόδων αποτελείται από το κόστος προσωπικού, άλλα λειτουργικά έξοδα και από τον ειδικό φόρο και συνεισφορές στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ) και στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ). Δεν περιλαμβάνει 'έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης- οργανικά', έξοδα αναδιάρθρωσης που αφορούν το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού, ούτε και έξοδα αναδιάρθρωσης σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT). Τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης- οργανικά ανήλθαν σε €1 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2020 (σε σύγκριση με €3 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020, €3 εκατ. το β' τρίμηνο 2020, €3 εκατ. το α' τρίμηνο 2020 και €8 εκατ. το δ' τρίμηνο 2019). Τα έξοδα αναδιάρθρωσης που αφορούν τις πωλήσεις ΜΕΔ (Βάσει EAT) ανήλθαν σε €1.5 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2020 (σε σύγκριση με μηδενικά για το γ' τρίμηνο 2020, €1 εκατ. το β' τρίμηνο 2020, €3 εκατ. το α' τρίμηνο 2020 και €10 εκατ. το δ' τρίμηνο 2019). Τα έξοδα αναδιάρθρωσης που αφορούν το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού ανήλθαν σε €6 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2020 και το έτος 2020 (σε σύγκριση με €81 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2019 και το έτος 2019).
Σύνολο εσόδων	Το σύνολο εσόδων αποτελείται από τα καθαρά έσοδα από τόκους και τα μη επιτοκιακά έσοδα (ως ορίζεται).

Στ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	Το σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων αποτελείται από πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται), και απομειώσεις για άλλα χρηματοοικονομικά και μη περιουσιακά στοιχεία και προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα.
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (B/S)	Οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβάνουν: (i) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (περιλαμβανομένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση), (ii) εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, (iii) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για στοιχεία εκτός ισολογισμού (χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις) που παρουσιάζονται στον ισολογισμό στις λοιπές υποχρεώσεις και (iv) συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
Υποκείμενη βάση	Αυτό αναφέρεται στα οικονομικά αποτελέσματα στην βάση ως απαιτείται από τη νομοθεσία μετά που προσαρμόζονται για ορισμένα στοιχεία όπως επεξηγείται στη Βάση Παρουσίασης.
Χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk)	Η χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk) (από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα) υπολογίζεται ως οι ετησιοποιημένες 'πιστωτικές ζημιές δανείων' (όπως ορίζονται) ως προς τον μέσο όρο των δανείων (ο μέσος όρος υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του αρχικού υπόλοιπου και του τελικού υπόλοιπου)
Project Helix	Το Project Helix αναφέρεται στην πώληση χαρτοφυλακίου δανείων με μεικτή λογιστική αξία ύψους €2.8 δις η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2019. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε μέρος Β.2.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου.
Project Helix 2	Το Project Helix 2 αναφέρεται στο χαρτοφυλάκιο δανείων με μεικτή λογιστική αξία ύψους €898 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 για το οποίο το Συγκρότημα έφτασε σε συμφωνία πώλησης τον Αύγουστο 2020 (Χαρτοφυλάκιο Α) και στο χαρτοφυλάκιο δανείων με μεικτή λογιστική αξία ύψους €545 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 για το οποίο το Συγκρότημα έφτασε σε συμφωνία πώλησης τον Ιανουάριο 2021 (Χαρτοφυλάκιο Β). Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε μέρος Β.2.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου.

Βάση Παρουσίασης

Τα οικονομικά αποτελέσματα που αναφέρονται σε αυτή την ανακοίνωση αφορούν την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, "BOC Holdings" ή η «Εταιρία», τη θυγατρική της Bank of Cyprus Public Company Limited, η «Τράπεζα» ή «BOC PLC», και μαζί με τις θυγατρικές της, το «Συγκρότημα», για το έτος που έληξε στις 30 Δεκεμβρίου 2020.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η Τράπεζα ήταν εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Στις 18 Ιανουαρίου 2017, η BOC Holdings, η οποία ιδρύθηκε στην Ιρλανδία, εντάχθηκε στη δομή του Συγκροτήματος ως η νέα μητρική εταιρία της Τράπεζας. Στις 19 Ιανουαρίου 2017, το συνολικό εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο της BOC Holdings εισήχθη για διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου και στο ΧΑΚ.

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρέχεται σε αυτή την ανακοίνωση δημοσιεύεται με σκοπό την παροχή των προκαταρκτικών οικονομικών αποτελεσμάτων για το Συγκρότημα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση σε αυτή την ανακοίνωση δεν έχει ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές και δεν αποτελεί τις απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις της BOC Holdings σύμφωνα με το άρθρο 340 της νομοθεσίας για εταιρίες 2014 της Ιρλανδίας. Οι απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 αναμένεται να κατατεθούν στον Έφορο Εταιριών της Ιρλανδίας εντός 28 ημερών από τις 30 Σεπτεμβρίου 2021 (κατά την ημερομηνία αυτής της ανακοίνωσης, οι ανεξάρτητοι ελεγκτές της BOC Holdings δεν έχουν εκδώσει έκθεση αναφορικά με αυτές τις απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις). Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις στις 23 Φεβρουαρίου 2021. Οι πιο πρόσφατες απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις της BOC Holdings για σκοπούς του Κεφαλαίου 4 του Μέρους 6 της νομοθεσίας για εταιρίες 2014 της Ιρλανδίας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019, κατά τις οποίες οι ελεγκτές έχουν εκδώσει έκθεση ελεγκτών χωρίς επιφύλαξη, δημοσιεύθηκαν στις 29 Απριλίου 2020 και έχουν προσαρτηθεί στην ετήσια έκθεση και κατατεθεί στον Έφορο Εταιριών της Ιρλανδίας.

Βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία: Η πληροφόρηση με βάση 'όπως απαιτείται από τη νομοθεσία' παρατίθεται στις σελίδες 6-7. Ωστόσο, διάφοροι παράγοντες έχουν επηρεάσει σημαντικά τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος. Κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα παρουσιάζονται επίσης σε υποκείμενη βάση.

Υποκείμενη βάση: Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρουσιάζεται στην υποκείμενη βάση παρέχει μια ανασκόπηση των προκαταρκτικών οικονομικών αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 στην 'υποκείμενη βάση', στην οποία η Διεύθυνση πιστεύει ότι παρουσιάζει καλύτερα την επιμέτρηση της απόδοσης και της θέσης του Συγκροτήματος. Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα 'Σχόλια για την υποκείμενη βάση' στη σελίδα 9. Τα αποτελέσματα με βάση 'όπως απαιτείται από τη νομοθεσία' αναπροσαρμόζονται για ορισμένα στοιχεία (βλέπε σελίδες 11-12), ώστε να επιτρέπουν τη σύγκριση της υποκείμενης οικονομικής απόδοσης του Συγκροτήματος, όπως περιγράφεται στις σελίδες 8-10.

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που αναφέρεται σε αυτή την ανακοίνωση δεν έχει ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές του Συγκροτήματος.

Η ανακοίνωση αυτή και η παρουσίαση των Προκαταρκτικών Οικονομικών Αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος, για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα).

Όροι: Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί ορισμένους όρους κατά το σχολιασμό της επιχειρηματικής του απόδοσης και χρηματοοικονομικής του θέσης ως αυτοί ορίζονται στο μέρος ΣΤ.

Τα Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται ως αναφέρονται. Το κόμμα χρησιμοποιείται για να διαχωρίζει τις χιλιάδες και η τελεία χρησιμοποιείται για να διαχωρίσει τα δεκαδικά σημεία.

Προβλέψεις και Αναφορές για το Μέλλον

Το παρόν έγγραφο περιέχει ορισμένες αναφορές για το μέλλον, οι οποίες συνήθως προσδιορίζονται με τη χρήση όρων όπως «προσδοκά», «θα πρέπει να είναι», «θα είναι» και παρόμοιες εκφράσεις ή παραλλαγές τους, ή την αρνητική μεταβολή τους, αλλά η απουσία τους δεν σημαίνει ότι η αναφορά δεν αναφέρεται στο μέλλον. Παραδείγματα αναφορών για το μέλλον περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε, δηλώσεις σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες μελλοντικές κεφαλαιακές απαιτήσεις και κεφαλαιακούς δείκτες, τις προθέσεις του Συγκροτήματος, τις πεποιθήσεις ή τις τρέχουσες εκτιμήσεις και προβλέψεις αναφορικά με τα μελλοντικά λειτουργικά αποτελέσματα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τις αναμενόμενες απομειώσεις, το μέγεθος του ισολογισμού, τη ρευστότητα, την επίδοση, των προοπτικών, την αναμενόμενη ανάπτυξη, τις προβλέψεις, τις απομειώσεις, τις επιχειρηματικές στρατηγικές και τις ευκαιρίες του Συγκροτήματος. Από τη φύση τους, οι προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον εμπειρεύουν κινδύνους και αβεβαιότητες επειδή σχετίζονται με γεγονότα και εξαρτώνται από περιστάσεις που θα συμβούν ή πιθανόν να συμβούν στο μέλλον. Παράγοντες οι οποίοι θα μπορούσαν να προκαλέσουν ουσιαστική διαφορά μεταξύ των πραγματικών εργασιών, της στρατηγικής και/ή των αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος και των σχεδίων, των στόχων, των προσδοκιών, των εκτιμήσεων και των προθέσεων του Συγκροτήματος, οι οποίες εκφράστηκαν σε παρόμοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον από το Συγκρότημα, περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε: γενικές οικονομικές και πολιτικές συνθήκες στην Κύπρο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), διακυμάνσεις των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών, νομοθετικές, δημοσιονομικές και κανονιστικές εξελίξεις και κινδύνους σχετικά με την τεχνολογία και πληροφορική, επιδικίες και άλλους λειτουργικούς κινδύνους, δυσμενείς συνθήκες της αγοράς, αντίκτυπο εξάρσεων, επιδημιών ή πανδημιών, όπως η πανδημία COVID-19 και οι συνεχιζόμενες προκλήσεις και αβεβαιότητες που δημιουργεί η πανδημία COVID-19 για επιχειρήσεις και κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο. Σε περίπτωση που συμβεί κάποιος ή περισσότεροι από αυτούς ή άλλοι παράγοντες, ή εάν οι υποκείμενες υποθέσεις αποδειχθούν λανθασμένες, τα πραγματικά αποτελέσματα ή τα γεγονότα ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά από εκείνα που αναμένονται αυτήν την περίοδο όπως αντικατοπτρίζονται σε τέτοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον. Οι δηλώσεις που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο ισχύουν μόνο από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος εγγράφου. Εκτός εάν απαιτείται από οποιονδήποτε εφαρμοστέο νόμο ή κανονισμό, το Συγκρότημα αποποιείται ρητά οποιαδήποτε υποχρέωση ή δέσμευση να δημοσιοποιήσει τυχόν επικαιροποιήσεις ή αναθεωρήσεις αναφορικά με οποιοσδήποτε προβλέψεις που συμπεριλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο, ώστε να αντικατοπτρίζει οποιαδήποτε αλλαγή στις προσδοκίες του Συγκροτήματος ή οποιαδήποτε αλλαγή γεγονότων ή περιστάσεων στις οποίες βασίζεται οποιαδήποτε δήλωση.

Επικοινωνία

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με:

Σχέσεις Επενδυτών

+ 357 22 122239

investors@bankofcyprus.com

Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου είναι ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο και προσφέρει ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνει τραπεζικές υπηρεσίες, χρηματοδοτήσεις, φάκτοριγκ, χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες, διαχείριση κεφαλαίων και ασφάλειες γενικού κλάδου και ζωής. Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου λειτουργεί μέσω 95 καταστημάτων στην Κύπρο, εκ των οποίων τα 11 λειτουργούν ως θυρίδες. Επιπλέον, λειτουργεί γραφεία αντιπροσωπείας στη Ρωσία, την Ουκρανία και την Κίνα. Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου εργοδοτεί 3,572 άτομα διεθνώς. Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων ανερχόταν σε €21.5 δις και τα Ίδια Κεφάλαια του σε €2.1 δις. Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου αποτελείται από την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, τη θυγατρική της Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λίμιτεδ και τις θυγατρικές αυτής.